Möjligheternas Borås
- välfärd och trygghet i fokus

Alternativt förslag till
Borås Stads budget 2021

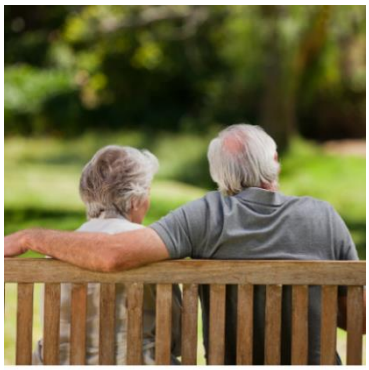

Version för KF 25-26 november 2020

Innehållsförteckning

Tio år i sammandrag, mnkr 3
Möjligheternas Borås! 4
Borås 2025 21
Budgetens förutsättningar och finansiella mål 26
Nämndernas verksamhet 35
Kommunfullmäktige 43
Revisorskollegiet 45
Kommunstyrelsen 46
Överförmyndarnämnden 52
Valnämnden 53
Lokalförsörjningsnämnden 54
Samhällsbyggnadsnämnden 58
Servicenämnden 61
Tekniska nämnden 64
Miljö- och konsumentnämnden 71
Fritids- och folkhälsonämnden 74
Kulturnämnden 80
Förskolenämnden 83
Grundskolenämnden 86
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 90
Individ- och familjeomsorgsnämnden 93
Arbetslivsnämnden 96
Sociala omsorgsnämnden 99
Vård- och äldrenämnden 103
Finansiering 107
Kommunfullmäktiges beslut 108

Tio år i sammandrag, mnkr

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
RESULTATRÄKNING										
Nettokostnader	-4 597	-4 702	-4 902	-5 086	-5 428	-5 687	-5 771	-6 142	-6 344	-6 513
Avskrivningar	-162	-204	-190	-205	-268	-216	-227	-267	-285	-315
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-4 760	-4 906	-5 093	-5 291	-5 697	-5 903	-5 998	-6 409	-6 629	-6 828
Skatteintäkter och generella statsbidrag	4 917	5 077	5 222	5 422	5 782	6 056	6 225	6 452	6 679	6 891
Finansnetto	44	18	27	29	33	45	91	56	30	30
RESULTAT EFTER FINANSNETTO	201	189	157	160	118	198	318	99	80	93
Extraordinära intäkter/kostnader	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	230	189	157	160	118	198	318	99	80	93
NETTOINVESTERINGAR	-413	-376	-431	-416	-314	-495	-821	-620	-650	-675
BALANSRÄKNING										
Anläggningstillgångar	3 433	3 588	4 192	4 161	4 382	4 863	5 040	5 441	5 746	6 031
Omsättningstillgångar	2 249	2 271	1 914	1 790	2 032	1 592	1 684	1 621	1 516	1 444
SUMMA	5 682	5 859	6 106	5 951	6 414	6 455	6 723	7 062	7 262	7 475
Eget kapital	3 825	4 014	4 170	4 330	4 449	4 646	4 964	5 063	5 143	5 236
Avsättningar	939	856	704	636	742	604	591	546	546	546
Långfristiga skulder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kortfristiga skulder	918	990	1 232	984	1 224	1 204	1 168	1 453	1 573	1 693
SUMMA	5 682	5 859	6 106	5 951	6 414	6 455	6 723	7 062	7 262	7 475
FINANSIELLA NYCKELTAL										
STORLEKSUTVECKLING										
Bruttokostnader	5 795	6 047	6 309	6 461	7 078	7 477	7 915	7 926	8 240	8 467
- förändring %	-0,5	4,3	4,3	2,4	9,5	5,6	5,9	0,1	3,4	2,8
Balansomslutning	5 682	5 859	6 106	5 951	6 414	6 455	6 723	7 062	7 262	7 462
- förändring %	6,0	3,1	4,2	-2,5	7,8	0,6	4,2	5,0	2,8	2,8
BETALNINGSFÖRMÅGA										
Rörelsekapital	1 331	1 281	681	806	808	388	515	169	-57	-249
Kassalikviditet %	243	223	143	158	145	113	130	98	96	85
SOLIDITET										
Soliditet %	67,3	68,5	68,3	72,8	69,4	72,0	73,8	71,7	70,8	70,0
RESULTAT										
Resultatmarginal %	5,5	5,2	4,1	3,8	3,0	3,9	5,4	2,6	1,4	1,4
Skatteintäktsutveckling %	-0,1	3,3	2,9	3,8	6,6	4,7	2,8	3,6	4,0	3,2
Nettokostnadsutveckling %	-3,3	3,1	3,8	3,9	7,7	3,6	1,6	6,9	4,1	3,2
Nettokostnader i % av skatteintäkterna	96,8	96,6	97,5	97,6	98,5	97,5	96,4	99,3	98,8	98,7
EFFEKTIVITET										
Kapitalets omsättningshastighet	1,02	1,03	1,03	1,09	1,08	1,16	1,18	1,12	1,03	1,03
ÖVRIGT										
Folkmängd 31/12.resp år	104 867	105 995	107 022	108 488	109 880	111 026	112 178	113 179	114 200	115 200
Skattesats %	21,06	21,06	21,06	21,06	21,31	21,31	21,31	21,31	21,31	21,31

Möjligheternas Borås!

Allianspartierna i Borås budgetförslag för 2021 tar sikte på att ta tag i de utmaningar Borås står inför. En budget löser inte alla problem, men vi är övertygade om att de uppdrag och inriktningar vi anger i vårt budgetförslag skulle stärka tryggheten i vår kommun, utveckla välfärden och göra Borås bättre ekonomiskt rustat för framtiden.

Bara några månader in på 2020 var den pågående pandemins framfart ett faktum i Sverige och i Borås. Verksamheter har prövats hårt och stadens medarbetare har under ofattbart stora påfrestningar upprätthållit vår välfärd under en period som inte liknar något annat vi upplevt.

Även om Borås är en växande stad där många har det bra och känner framtidstro har personer fastnat i utanförskap och arbetslöshet trots att vi har haft en långvarig högkonjunktur. Pandemin och en ökande arbetslöshet riskerar att göra avståndet till egen försörjning längre än tidigare. Stadens unga tvingades under stor del av våren studera hemifrån, anpassa studentfiranden och sina framtidsplaner. De äldre invånarna har fått betala ett högt socialt pris för att lyda råden om fysisk distansering. Konsekvenserna av ensamhet, tristess, oro och ohälsa är ännu oöverblickbara. Nu behövs alla goda krafter för att ge Borås en omstart.

Borås Stad ska göra sitt för att få näringar på fötter igen, få hjulen att snurra och skapa växtkraft. Det är genom ökad frihet, respekt och öppenhet som otrygghet motas bort. När fler kommer i jobb, lär sig svenska och bidrar till samhället, byggs gemenskap. Trygghet och framtidstro kommer då det lönar sig att anstränga sig och göra rätt. Det är av högsta prioritet att se till att människor som förlorat jobbet inte blir kvar i arbetslöshet och utanförskap. Det kommer krävas kraftfulla insatser mot den gängkriminalitet som under alltför lång tid fått sprida rädsla och begränsa friheten för en del av stadens invånare.

En gemensam vision om Borås

Möjligheternas Borås är en hållbar, trygg, tillåtande och framåtinriktad kommun. I vår vision lockar Borås företag, entreprenörer, forskare och studenter från hela världen och är en kommun där människor trivs, känner tillit och förtroende för varandra, vill bilda familj, bygga relationer och åldras.

I framtidens Borås ger vi rätt förutsättningar till familjerna. Här finns det tillräckligt med förskolor som håller god pedagogisk kvalitet och ge barnen trygghet, skolor med fokus på kunskap och en äldreomsorg som sätter värdighet och kvalitet främst. Borås är kommunen där tillgängligheten ständigt utvecklas och där vi tar hand om dem som behöver det offentligas hjälp. I Borås känner sig alla trygga med att den kommunala servicen lever upp till ställda kvalitetskrav. Det är kommuninvånarnas önskemål och behov som driver utvecklingen av kvalitet och service och det är kommuninvånarna som står i centrum för allt arbete som bedrivs i kommunens verksamheter. Kommunens service till boråsarna är av hög kvalitet, tillgänglig och miljövänlig. Människor i behov av stöd får insatser i tid präglade av evidens och rättssäkerhet. Myndighetsutövningen och servicen till både boråsare och företag präglas av gott bemötande, likabehandling av såväl offentliga som fristående aktörer samt av effektiv hantering. Det är kommuninvånarnas behov av arbete, utbildning, omsorg, bostäder, arbetsplatser och transporter som vägleder det växande Borås.

Våra partier tror mer på människors förmåga, än på politikens. Vi är samtidigt medvetna om politikens betydelse för att möjliggöra en god samhällsutveckling. Politiker ska riva hinder och skapa förutsättningar för människor att söka de lösningar som passar dem bäst. Det ska vara enkelt att leva i Borås, oavsett om det handlar om att hämta på förskolan, ta sig till arbetet eller träffa vänner.

Allianspartierna i Borås

Moderaterna	**Kristdemokraterna**
Annette Carlson	Niklas Arvidsson

Människor möts i Borås

Borås har ett stort antal mötesplatser, som spelar en viktig roll för att skapa såväl spontana som planerade möten mellan invånare från kommunens olika delar och generationer. Mötesplatserna och de evenemang som äger rum där skapar växtkraft, livskraft och sammanhållning och stärker boråsarnas gemenskap med varandra, samtidigt som de lockar till besök från andra delar av Sverige och världen.

Biblioteken fyller en viktig funktion som mötesplats för kommunens invånare. Med profilerade bibliotek kan förutsättningar öka ytterligare för att få människor från olika delar av staden, men som delar samma intressen, att mötas.

Det civila samhällets roll och mötesplatser kan inte nog understrykas. Utan alla föreningar och organisationer skulle samhället se helt annorlunda ut, eftersom de kommunala verksamheterna inte drivs av idealitet. Därför är det nödvändigt att kommunen tar till vara vad föreningslivet kan erbjuda som komplement till det som kommunen ansvarar för.

Mötesplatser är en avgörande komponent i en socialt hållbar kommun. Fritidsgårdar, idrottsplatser och bibliotek – det ska finnas olika verksamheter riktade till alla åldrar och alla intressen. I 2021 års budget satsas på mötesplatsen Norrbyhuset genom att ta ytterligare en våning i anspråk. Planeringen för ny idrottshall och ytterligare undervisningslokaler i anslutning till Bodavallen är en åtgärd som främjar rörelse och möten mellan barn och unga.

En satsning är också *Kraftsamling Sjöbo* som under tre år varit ett förvaltningsövergripande projekt. Det kommer att genomföras i enlighet med intentionerna i projektet: det generationsövergripande huset ska fyllas med liv från morgon till kväll med kulturella, fysiska och sociala aktiviteter. För att förverkliga denna mötesplats och allaktivitetshus ska den bedrivas gemensamt av Mötesplats Sjöbo, biblioteksfunktioner, fritidsgården, Medborgarlabbet och Föreningsalliansen. Den tidigare biograflokalen blir navet i detta samarbete. Visionen är att utveckla Sjöbo till ett hållbart, attraktivt och välmående område som sjuder av positiva initiativ med ett rikt kultur- och fritidsutbud.

Att kunna ge sig ut i friska luften och få tillgång till områden för rekreation är viktigt för människors välbefinnande. Inte minst i svåra tider av pandemin har detta visat sig vara betydande i människors vardag. Att arbeta med ett fortsatt fokus på det rörliga friluftslivet ger ett värde i bättre fysisk och psykisk hälsa för boråsarna. Därför ska attraktiva möjligheter, så friluftsliv blir en självklar del av vardagen, erbjudas. Spår, leder, badplatser och andra aktivitetsplatser kommer även fortsättningsvis ingå i arbetet med att utveckla Borås som en attraktiv kommun.

Äldreomsorg

Det genomförs en stor satsning på äldreomsorgen i årets budget. Genom ett permanent riktat statsbidrag kan vi satsa 42 miljoner kronor på att stärka och utveckla äldreomsorgen i Borås. Dessutom förlängs Äldreomsorgslyftet, ett riktat statsbidrag som för Borås del innebär 18 miljoner kronor. Statsbidraget ger möjlighet för anställda att utbilda sig till vårdbiträde eller undersköterska på arbetstid.

Satsningen på äldreomsorgen i årets budget är viktig för att hantera konsekvenserna av pandemin, men även för att arbeta med utmaningar kopplade till den demografiska utvecklingen. De kommande årens demografiska utveckling, där andelen i arbetsför ålder minskar och andelen äldre ökar, kommer förutsätta en utbyggnad av äldreomsorgen. Det kommer kräva fler boendeplatser, men också många fler anställda som ska ge omsorgen. Genom statsbidraget till äldreomsorgen kan grundbemanningen i äldreomsorgen öka. En ökad bemanning ger förutsättningar för god kvalitet, när personalen kan tillbringa mer tid med de äldre. Det ökar de äldres trygghet och förbättrar personalens arbetsmiljö.

För att ytterligare förbättra arbetsmiljön och öka säkerheten både för äldre och medarbetare ska omvårdspersonal inom äldreomsorgen erbjudas avgiftsfritt influensavaccin. Dessutom ska en KAL-grupp för undersköterskor eller motsvarande tillsättas. Gruppen ska arbeta med att skapa förutsättningar för en förbättrad *kompetensförsörjning*, stärkta *arbetsvillkor* och se över *lönebildningen*.

Varje person, oavsett ålder, vill påverka och styra avgörande beslut i och omkring det egna livet. Äldre människor betraktas allt för ofta som ett kollektiv och inte som individer. Det medför en risk för att den enskildes unika behov och önskningar bortses ifrån. Att öka äldres självbestämmande och valmöjligheter är därför centralt.

En välfärd med hög kvalitet, valfrihet och mångfald ska vara en självklarhet och likvärdiga kvalitetskrav ska ställas på samtliga utförare. Kommuninvånarna ska vara trygga med att staden har rätt verktyg och metoder för att säkra kvaliteten. Arbetet med kvalitetsuppföljning ska utvecklas för att säkerställa att boråsarna får bästa möjliga service för sina skattepengar. God kvalitet är viktigare än vem som är utförare. Den stora utmaningen framöver ligger i att göra äldreomsorgen tillräckligt attraktiv för, inte bara locka nya medarbetare, utan också kunna behålla mer seniora medarbetare.

För att se till att hemtjänstens verksamhet är så attraktiv som möjligt, behöver vi komma tillrätta med minuthetsen. Samtidigt är det viktigt att arbetet med en tryggare hemtjänst för den äldre fortgår och antalet personer som hemtjänsttagare möter minskar. Det ska också finnas ett stort mått av lyhördhet för hemtjänsttagares åsikter och önskemål.

Skärpta språkkrav för anställning är ett viktigt redskap för att stärka äldreomsorgen i Borås. Nivå B2 ska gälla för arbetsuppgifter som kräver undersköterskekompetens och B1 för serviceinsatser. De skärpta kraven vid nyanställningar ska kompletteras med erbjudande om språklig kompetensutveckling för de med redan befintlig anställning. Genom skärpta språkkrav ökar tryggheten för de äldre och kvalitén på genomförda insatser ökar, bland annat genom förbättrad dokumentation och minskade risker för felmedicinering.

De äldre i Borås blir allt fler. Ingen ska behöva mötas av orden ”det finns inte plats för dig”. Därför är det viktigt att vi i god tid planerar för kommande behov. I årets budget går vi från ord till handling, för att påbörja förstudier av ytterligare korttids- och växelvårdsplatser, samt av ytterligare ett nytt vård- och omsorgsboende. Vi ser också stort behov av fler trygghetsbostäder. För att Borås ska klara de investeringar i välfärden som finns framför oss vill vi att externa aktörer erbjuds att bygga och driva något av de nya vård- och omsorgsboendena som behövs. Vi vill se över möjligheten att erbjuda äldre serviceinsatser i privat regi.

Trygghet ska inte bara vara en rättighet för de äldre som anser sig ha råd. Därför ska trygghetslarmen vara avgiftsfria men med en depositionsavgift för att användning av trygghetslarmen ska ske ändamålsenligt. För det ändamålet avsätts 4 miljoner kronor.

Ofrivillig ensamhet

Ett stort problem bland många äldre är den ofrivilliga ensamheten. En undersökning av Socialstyrelsen som vänder sig till äldre som har hemtjänst eller bor på särskilt boende visar att över hälften av de svarande besväras av ensamhet. Ensamheten är ett samhällsproblem, då den ökar risken för kärlkramp, hjärtinfarkt och stroke. Den ofrivilliga ensamheten är förenad med lidande för den enskilde och innebär stora kostnader för samhället.

Vi vill se en strategi mot ofrivillig ensamhet och att staden ska erbjuda ensamhetssamtal. Boråsare över 80 år boendes i ensamhushåll, som inte har beviljad insats, ska erbjudas hembesök av kommunen för ett samtal om livssituationen och om de sociala nätverk och aktiviteter som kommunen och civilsamhället kan erbjuda. Samtalet skulle också vara ett sätt att tidiga upptäcka sociala behov hos den äldre. En indikator som följer ensamhet ska införas.

För att stärka gemenskapen och motverka ensamhet prövas att göra verksamheten av äldreboende och förskola på Kristineberg till en form av integrerad verksamhet för barn och äldre.

Social omsorg

Alla människor har en inneboende förmåga, kraft och potential, men ibland begränsas den av olika fysiska och psykiska hinder. I dessa fall måste kommunen stötta, underlätta och hjälpa människor att leva sina liv utifrån individuella förutsättningar. Borås Stad ska därför aktivt arbeta för en högre delaktighet för personer med funktionsvariationer.

Byggnationen av boenden kommer fortsätta enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt Socialtjänstlagen (SoL) för att möta det behov av bostäder som finns. Under 2021 planeras det för fem gruppbostäder inom LSS. Genom att bygga nya bostäder kan vi också byta ut de lägenheter vi har idag som inte uppfyller kriteriet att vara fullvärdiga LSS- och SoL-boenden. För att Borås ska klara de investeringar i välfärden som finns framför oss vill vi att externa aktörer erbjuds att bygga och driva boenden.

Vid alla insatser av omvårdnad är det viktigt att ha funktionella arbetskläder. Under 2021 ska det utredas vilket behov av arbetskläder som finns hos personalen i Sociala omsorgsförvaltningen.

Sociala omsorgsnämnden står inför stora utmaningar framöver. Det handlar om brukare med allt större behov och ökande förväntningar. Samtidigt blir det allt fler inom nämndens målgrupp allt äldre. Konkurrensen om personalen är hög vilket gör det centralt att kommunen upplevs som attraktiv att arbeta inom, samtidigt som det ställer krav på förändrade arbetssätt.

Även inom Sociala omsorgsnämnden är språkkrav för att få anställning ett viktigt redskap för att stärka verksamheten. Nivå B2 ska gälla för omsorgspersonal. De skärpta kraven vid nyanställningar ska kompletteras med erbjudande om språklig kompetensutveckling för de med redan befintlig anställning. Genom skärpta språkkrav ökar tryggheten och kvalitén på genomförda insatser ökar, bland annat genom förbättrad dokumentation och minskade risker för felmedicinering.

En kommun där människor försörjer sig genom eget arbete

Försörjning genom eget arbete är avgörande för möjligheten att leva ett självständigt liv och kunna förverkliga sina drömmar. Borås ska upplevas som en attraktiv stad att flytta till för att arbeta eller studera. Kommunen ska aktivt verka för att underlätta för det livslånga lärandet och sänkta trösklar in på arbetsmarknaden genom såväl utbildningsinsatser som enklare arbeten.

Borås arbetsmarknad är stark, men även i Borås är arbetslösheten märkbart högre bland utrikes födda – särskilt kvinnor – än bland inrikes födda. Vi kommer fortsätta arbetet med att minska andelen som lever på försörjningsstöd genom att växla bidrag mot jobb. Vi ska bryta utanförskapet var det än finns till att människor känner sig som en del av gemenskapen, där var och en utifrån sina förutsättningar kan växa.

Stadens stadsdelsvärdar gör ett viktigt arbete med att länka samman verksamheter, som till exempel mötesplatser, med invånarna och bidrar till ett tryggt inkluderande samhälle. Vi fortsätter prioritera stadsdelsvärdarnas viktiga arbete och avsätter en miljon kronor i årets budget för att Arbetslivsnämnden ska hålla verksamheten på samma nivå som år 2020.

En öppen och tolerant stad

Borås ska vara en jämställd stad, med jämställda friheter, rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Så är det inte i dag. Oavsett om du bor i Borås eller någon annanstans i Sverige har vi en lång väg kvar innan både kvinnor och män behandlas lika. I dag utmanas jämställdheten framförallt av ett omfattande utanförskap; många lever av bidrag i stället för att arbeta. Och när möjligheterna till jobb och egen försörjning är för få, riskerar också jämställdheten att minska.

Stadens alla nämnder och förvaltningar har en viktig uppgift i att förverkliga innehållet i de olika styrdokumenten för mänskliga rättigheter - till exempel programmen för nationella minoriteter och för

jämställdhetsintegrering. Varje persons egna och okränkbara värde måste avspeglas i den kommunala servicen. Därför är det viktigt med regelbundna samråd med de nationella minoriteterna för att skapa delaktighet och garantera att rättigheter och behov tillgodoses. Borås Stad ska uppmärksamma de nationella minoriteternas högtidsdagar genom flaggning.

Alla ska ha lika rättigheter oavsett kön, könsidentitet eller sexuell läggning. Det behövs ett fortsatt arbete med likvärdigt bemötande. Från vaggan till äldreboendet ska det vara självklart att var och en kan vara sig själv fullt ut.

Att bryta det hedersrelaterade förtrycket är en av vår tids största frihetsfrågor. Det handlar om att alla, oavsett kön och familjebakgrund, ska kunna få bestämma över sitt eget liv och sin framtid. Arbetet samordnas av Arbetslivsnämnden som ska ta fram en handlingsplan med åtgärder och aktiviteter som alla kommunens nämnder och bolag ska arbeta utefter. För alla verksamheter är det prioriterat att förhindra hedersrelaterat våld och förtryck.

Trygghet

För att staden ska uppnå sin vision om Borås som en stad där människor vill och kan mötas är det avgörande att människor upplever staden som trygg.

För att stärka tryggheten i bostadsområden och på gator och torg ska det vara attraktivt, rent och snyggt. Trygga miljöer lägger grunden för en attraktiv stad. Vi anser att otrygga miljöer ska omgestaltas för att öka boråsarnas trygghet. Med medborgardialog, näringslivsdialog och trygghetsvandringar kan vi identifiera dessa platser. Ett ökat trygghetsperspektiv behövs därför. Belysning är viktigt för att skapa liv och rörelse, i t ex gatumiljön och för att skapa trygghet på skol- och förskolegårdar. God vård av den offentliga miljön minskar förstörelse och i förlängningen annan brottslighet.

Fler trygghetskameror behövs i Borås för att öka tryggheten. Med fler kameror får polisen viktig hjälp i sitt arbete att klara upp fler brott, samtidigt som fler brott kan förebyggas. Kameror är uppsatta på Hulta, Hässleholmen och Norrby, men vi vill också se kameror på fler otrygga platser i kommunen där brott begås och otryggheten upplevs som stor. Dessa platser finns inte bara i centrum utan också i orter utanför stan.

Möjligheten att använda trygghetsvärdar på brottsutsatta eller otrygga hållplatser och busslinjer ska utvecklas. Boråsarna ska kunna röra sig och färdas tryggt. Staden ska i samverkan med regionen ta fram förslag på och genomföra åtgärder för att stärka boråsarnas trygghet i kollektivtrafiken.

Inom vissa områden i centrala Borås är otryggheten särskilt hög. En del upplever ett obehag och känner sig tvingade att hålla sig borta från centrum eller ta omvägar. Det måste få ett slut. Vi vill att delar av centralorten Borås ska utgöra sammanhållna, så kallade LOV-3-områden, inom vilket ordningsvakter har befogenheter att upprätthålla ordning och ingripa mot brottslighet. De väktare som i dag verkar har inte dessa befogenheter, trots att det efterfrågas ordningsvakter av fastighetsägare.

Vi fördelar 15 mnkr under två år för att upphandla trygghetsvakter för att därefter värdera ifall åtgärden ska permanentas. Medel tas från av Kommunfullmäktige tidigare avsatta medel till sommarlovskort.

Arbetet med ökad trygghet och mot utanförskap är komplext och kräver en mängd olika insatser på olika områden. För att få ett större helhetsgrepp och förbättra situationen i stadens särskilt utsatta områden, behövs en handlingsplan för att få bort dessa från polisens lista som särskilt utsatta. Därför föreslår vi att arbetet startar med en projektstudio första kvartalet 2021, för att direkt komma igång med detta nödvändiga arbete.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Antal personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar ska minska (medelvärde)	17	17	17	17	17
Andelen hemtjänsttagare som uppger att hemtjänstpersonalen alltid eller oftast tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål ska öka, %.	87	86	83	84	-
Andelen hemtjänsttagare som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten ska öka, %.	86	82	81	81	-
Antal gästnätter i Borås ska öka	201 527	215 448	216 616	225 846	163 444

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Fritids- och folkhälsonämnden ska under 2021 inrätta minst en ny badplats vilket gärna kan ske i samverkan med föreningslivet.	Fritids-och folkhälsonämnden
Fritids- och folkhälsonämnden ska under 2021 se över öppettiderna för fritidsgårdarna så att dessa håller öppet när behovet är som störst.	Fritids- och folkhälsonämnden
Fritids- och folkhälsonämnden ska utreda möjligheten att lokalsamordna mötesplatserna med föreningslivets lokaler för att vara så lokaleffektiva som möjligt.	Fritids- och folkhälsonämnden
Vård- och äldrenämnden ska i samverkan med Förskolenämnden pröva möjligheten att införa någon form av integrerad verksamhet för barn och äldre, till exempel på Kristineberg.	Vård- och äldrenämnden, Förskolenämnden
Inrätta en äldreomsorgskommission, det vill säga en politisk beredningsgrupp för äldreomsorgen bestående av en person ifrån varje parti som finns representerade i Kommunfullmäktige. Gruppen ska bistås av andra lämpliga funktioner och fackliga parter. Gruppen ska med utgångspunkt i den demografiska utvecklingen, äldreomsorgens behov av ytterligare personal och boendeplatser, ta fram en handlingsplan för äldreomsorgen.	Kommunstyrelsen
Vård- och äldrenämnden ska utreda möjligheten att inrätta ett husdjursvänligt vård- och omsorgsboende.	Vård- och äldrenämnden
Trygghetslarm ska vara avgiftsfria. För att säkra en ändamålsenlig användning av trygghetslarmen ska en depositionsavgift tas ut.	Vård- och äldrenämnden
Vård- och äldrenämnden ska i första hand hänvisa äldre med behov av serviceinsatser till företag som erbjuder hushållsnära tjänster, samt ta fram ett lämpligt system för ersättning inom ramen för ett sådant system.	Vård- och äldrenämnden
Sociala omsorgsnämnden ska under 2021 utreda vilka anställda på Sociala omsorgsförvaltningen som har behov av fria arbetskläder, vilka kläder medarbetarna behöver och vad det skulle kosta.	Sociala omsorgsnämnden

Uppdrag	Nämnd/bolag
För att öka tryggheten i Borås ska trygghetsvakter upphandlas.	Kommunstyrelsen
För att förbättra situationen i de områden som idag benämns som särskilt utsatta ska en handlingsplan upprättas i syfte att inga områden i Borås, enligt polisens kartläggningar, ska räknas som utsatta. Uppdraget inleds med en projektstudio, med berörda nämnders förvaltningar, under första kvartalet 2021.	Kommunstyrelsen

Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga

En trygg start i livet

Borås barn och ungdomar ska ges förutsättningar att uppfylla sina drömmar. Familjen, förskolan och skolan är alla viktiga pusselbitar för att skapa goda uppväxtmiljöer för våra yngre kommuninvånare.

Borås har en förskola att vara stolta över, men det finns utmaningar som vi inte kan blunda för, som brist på utbildad personal och allt för många stora barngrupper. Det är problem som vi måste komma till rätta med. Borås förskolor har samtidigt stora möjligheter att, tillsammans med familjerna, bidra till att ge barn och unga goda uppväxtvillkor. Det fodrar en hög pedagogisk kvalitet och att barnen ges trygghet och stimulerande utveckling tidigt i livet. För att varje barn ska kunna nå sin fulla potential och för att arbetsmiljön för pedagogerna ska vara hållbar fortsätter arbetet med att minska barngruppernas storlek.

Förskolans språkutvecklande arbete behöver ges högre prioritet. Tidigt språkutvecklande arbete, särskilt med barn till utrikes födda, är det enskilt viktigaste verktyget för att lägga grund för ett liv av lärande och delaktighet i det omgivande samhället. Det är genom språkutveckling i tidiga åldrar som utanförskapet bryts. För att underlätta det språkutvecklande arbetet, ska språkkrav ställas på all pedagogisk personal.

Ett stort mått av trygghet, både för barn och föräldrar, ska kännetecknа förskolan i Borås. Andelen som känner sig trygga när de lämnar sina barn på förskolan, liksom den andel barn som får plats på förskolan på önskar placeringsdatum, ska öka. För att skapa en tryggare och lugnare vistelsemiljö på stadens förskolor, ska också huvudregeln vara att barn har rätt till förskola från ett års ålder, i stället för dagens sex månader.

En utbildning med kunskap i fokus

Varje elev ska ha möjlighet att nå sin fulla potential genom att kommunens skolor ska vara bland de bästa i Sverige. Att fullfölja studierna och få en gymnasieexamen är den bästa försäkringen mot framtida utanförskap och öka den sociala rörligheten.

Det är alla lärares och elevers arbete som lägger grunden till att en bra skola. Skolorna behöver politiker som ger rätt förutsättningar för det dagliga arbetet. Att prioritera skolans kunskapsuppdrag och att hålla antalet kommunala mål för skolan nere har visat sig ge goda resultat i framgångsrika skolkommuner. Det ska också vara vägen framåt för Borås. För att förebygga skolmisslyckanden, utanförskap och social utsatthet, ska det språkutvecklande arbetet, särskilt i tidiga åldrar, ges hög prioritet.

Otrygghet och stök drabbar de elever med sämst förutsättningar hårdast. Därför vill vi ha nolltolerans mot kränkningar och stök. Genom tidig upptäckt och tidiga insatser ska elever i behov av särskilt stöd snabbt ges stöd för att kunna tillgodogöra sig sin skolgång. Den ökade psykiska ohälsan är en av vår tids stora utmaningar och det är därför viktigt att skolan arbetar målinriktat för att vända den nedåtgående trenden. Antalet hälsosamtal i skolan ska utökas.

Det är viktigt att varje elev får nödvändig hjälp för att nå så långt som möjligt. Det krävs en flexibel skola som utmanar alla elever på deras nivå och stimulerar elever att hela tiden vilja komma längre. Det handlar både om elever som har det svårt i skolan men också om elever som är särskilt begåvade och behöver lite extra stimulans.

Det är viktigt att varje elev får välja skola och därför fortsätter vi utveckla det fria skolvalet även under 2021. Målet är att alla elever får sitt förstahandsval. För att det ska vara möjligt behöver gamla skolor renoveras och nya skolor byggas. Först på tur att renoveras är Myråsskolan. I Borås nya stadsdel Gässlösa planeras byggnation av en ny F-9-skola.

Gymnasieskolan i Borås Stad ska ha fortsatt hög kvalitet och ge alla elever en chans att utvecklas. Fler elever ska klara gymnasiet utan att kraven sänks. Gymnasieskolan och gymnasiesärskola ska utvecklas. En del i det är att bygga ut Bäckängsgymnasiet och Sven Eriksonsgymnasiet så att vi kan bli mer flexibla i vår antagningsprocess. Vi vill också se över möjligheten att göra om kvarteret Nornan till ett Campus Bäckäng, en del av Bäckängsgymnasiet.

Det är viktigt att kommunen fortsätter arbeta med KAA-elever, det vill säga elever som befinner sig i det kommunala aktivitetsansvaret. Det handlar om elever som varken studerar eller arbetar. Under 2020 har Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i samverkan med Arbetslivsnämnden etablerat en KAA-enhet som har börjat med uppsökande verksamhet. Nästa steg är att hjälpa fler ungdomar tillbaka till utbildning.

Coronapandemin har gjort att människor blir av med sina jobb och behöver ställa om. När samhället står inför eller har gått in i en lågkonjunktur befinner sig vuxenutbildningen i en högkonjunktur. Det visar oss hur viktigt det är med en flexibel vuxenutbildning som kan möta framtidens behov.

Det är viktigt att vuxenutbildningen samverkar med näringslivet och Högskolan i Borås så att arbetsmarknadens behov möts. Det kan till exempel handla om att förlägga SFI-utbildningar (svenska för invandrare) på arbetsplatser och om att ta fram lärlingsutbildningar tillsammans med företag så att man matchar deras behov. Att ha ett nära samarbete med arbetslivsnämnden är viktigt, i syfte att växla bidrag mot jobb samt för att växla upp statliga medel för arbetsmarknadsinsatser.

Individ- och familjeomsorg

Alla som växer upp i Borås oavsett social bakgrund ska rustas med kunskap och färdigheter att klara livet. Borås ska belöna flit, företagsamhet och framsteg.

Genom tidiga och generella insatser från socialtjänsten ska staden arbeta med att stoppa rekryteringen till kriminell verksamhet. Det arbetet behöver ske i nära samarbete med skola, föreningsliv och öppen ungdomsverksamhet. Det är också viktigt att erbjuda personer i kriminell miljö möjlighet att hoppa av genom exit-verksamhet, så kallad ”avhopparverksamhet”. Egenregins insatser ska kvalitetssäkras så att de lever upp till Socialstyrelsens krav på externa utförare. SSPF-arbetet (socialtjänst, skola, polis och fritid) är framgångsrikt och ska utvecklas. I grunden handlar det om att tillsammans skapa framtidstro, där skola, jobb och bostäder står i fokus.

Idag finns en utvecklad samverkan mellan kommun, polis och det civila samhället där också näringslivet gör viktiga insatser när det kommer till det förebyggande arbetet, till exempel genom sponsring av läxläsning. Samverkan mellan dessa parter är avgörande för att nå framgång och samarbetet behöver kontinuerligt utvärderas och utvecklas. Ett exempel på god samverkan är när socialtjänsten tidigare hade en person anställd med tjänst förlagd på polishuset. En sådan tjänst ska återinföras. På så vis kan broar byggas mellan polis och socialtjänst och insatser snabbare sättas in.

Alltför många barn som växer upp i utsatta miljöer löper stor risk att ärva sina föräldrars problem och utsatthet. Hotet om social ärftlighet är ett misslyckande som bryter mot allt vad Borås borde stå för: att alla barn ska få en egen chans att bygga en bra framtid på sina egna meriter. För att avvärja hotet om social ärftlighet behöver andelen som barn i familjer, som uppbär försörjningsstöd, minska.

Individ- och familjeomsorgsnämnden ställs ofta inför svåra överväganden när val av insats ska göras. Ekonomin ska inte vara ett hinder för insatser som anses nödvändiga enligt nämndens bedömning.

Kultur

Som kultur- och evenemangskommun ska Borås upplevas som modern, nyskapande och tillåtande. Borås ska vara en attraktiv stad för de kreativa näringarna och ska uppmuntra initiativ för att göra Borås till en upplevelserik stad. Besöksnäringen stärks genom turism, evenemang och möten av alla de slag.

Kulturnämnden ska under 2021 planera för en effektivisering av biblioteksverksamheten. Genom att folkbiblioteken utvecklar olika profiler och verksamheter med spets, ges förutsättningar för att minska antalet folkbibliotek och istället för lokalkostnader erbjuda mer innehåll till kommuninvånarna.

Kulturnämnden ska under 2021 ta fram en plan som beskriver i vilken ordning kommunens bibliotek ska bli Mer-öppna. Mer-öppet bibliotek är ett komplement till bibliotekens vanliga öppettider, vilket betyder att man kan använda biblioteket även när det är obemannat. I planen ska biblioteken som finns i serviceorterna prioriteras. Detta är ett koncept som har fungerat utmärkt och fler boråsare ska kunna ta del av denna möjlighet.

Det är viktigt att den konstnärliga utsmyckningen av staden fortsätter så att fler boråsare kan ta del av konst och kultur i sin vardag. 4,5 miljoner kronor avsätts till konstbiennalen under 2021, som en del av. Borås 400-årsfirande.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andelen föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan ska öka, %.	95,4	95,9	95,8	95,7	96
Andelen barn som får plats på förskola på önskat placeringsdatum, ska öka (%)	42	-	74	81	-
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram ska öka, %.	85	79	80	80	84
Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 ska öka.	221	213	222	220	223
Andelen elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9 ska öka, %.	92,2	91,8	87,3	87,2	89,1
Andelen elever som känner sig trygga i gymnasieskolan ska öka, %.	94,8	96,3	95,2	95	-
Andelen elever med högskoleförberedande respektive yrkesexamen ska öka, %.	-	93,2	93	91	92
Andelen barn och unga som inte lever i hushåll med försörjningsstöd ska öka; %.	98	98	99	99	98

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Kommunstyrelsen får i uppdrag att under första kvartalet 2021 återkomma med målbilder för resterande delar av Social hållbart Borås.	Kommunstyrelsen
Huvudregeln ska vara att Borås Stad, enligt gällande lagstiftning, erbjuder förskola från ett års ålder. Barn som inte fyllt ett år kan ändå ha rätt till förskola enligt de möjligheter som finns i lagen.	Förskolenämnden
Grundskolenämnden ska tillsammans med Tekniska nämnden under 2021 utreda hur skolskjutsverksamheten kan effektiviseras utan att den enskilda eleven drabbas.	Grundskolenämnden, Tekniska nämnden
Lokalförsörjningsnämnden ska tillsammans med Grundskolenämnden, Förskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden under 2021 utreda hur nämnderna på ett bättre sätt kan använda sina lokaler gemensamt. Det ska särskilt belysas hur föreningslivet kan använda lokalerna när det inte bedrivs någon utbildning i dem.	Lokalförsörjningsnämnden, Grundskolenämnden, Förskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Individ- och familjeomsorgsnämnden ska under 2021 utreda förutsättningarna för att i högre grad kunna stötta unga, vars placering inom socialtjänsten kommer att upphöra, i deras sökande efter eget boende.	Individ- och familjeomsorgsnämnden
Kulturnämnden ska under 2021 ta fram en plan som beskriver i vilken ordning kommunens bibliotek ska bli Mer-öppna. Biblioteken i serviceorterna ska prioriteras.	Kulturnämnden
Kulturnämnden ska under 2021 planera för en effektivisering av biblioteksverksamheten, i syfte att i färre lokaler erbjuda mer verksamhet.	Kulturnämnden

Företagande växer genom samverkan

Förutsättningarna att starta och driva företag i Borås ska vara goda. Kommunen ska vara tillåtande, tillmötesgående, opartisk och rättvis i kontakter med såväl små som stora företag. Att ständigt utveckla servicen till näringsidkare och kommuninvånare ska vara ledstjärna för samtliga av kommunens verksamheter.

Likvärdiga konkurrensvillkor mellan olika aktörer ska gälla och kommunen ska sätta serviceperspektiv framför myndighetsperspektiv genom att erbjuda en dialogbaserad, effektiv handläggning och myndighetsutövning. Företagandets villkor och företagens betydelse för att skapa välstånd och arbetstillfällen ska vägleda beslutsfattandet och samhällsplaneringen i kommunen. Alla jobb behövs, enkla såväl som högkvalificerade.

Kommunen ska ha en aktiv dialog med företag som befinner sig i en om-/ nyetableringsfas, samt företag från branscher vi önskar se i kommunen, i syfte att Borås ska ses som det självklara valet för företagen. Det är därför viktigt att det finns tillgänglig industrimark för etableringar av olika storlek. Under 2021 ska markreserven öka med målet att nå en reserv om 400 000 kvm.

Sveriges elkapacitet har diskuterats flitigt under de senaste åren. Vi behöver säkerställa att kommuninvånarna har god tillgång till el, och att kommunens elnät klarar effekt- och kapacitetsbehovet från framtida företagsetableringar. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur stort behovet i elnätet är inom kommunen och vilken typ av verksamheter är möjliga att etablera med nuvarande kapacitet.

Vi ger därför ett utredningsuppdrag att utreda vilket effektbehov Borås har. För att klara, stadens, kommuninvånarnas och företagens framtida behov av el.

På grund av coronapandemin har många företag haft det svårt. För att stötta och underlätta har Borås Stad bland annat inrättat Företagsakuten, ett forum där lokala och regionala näringsidkare kan få råd,

stöd och svar på frågor från våra näringslivsutvecklare.

Om situationen tillåter ska Kommunstyrelsen återuppta satsningen *Borås runt på 109 dagar* för att möta näringslivet och skapa kontakter. Genom personliga möten besöker politiker små som stora företag i hela kommunen.

Borås Stad vill vid utveckling och nybyggnation av olika typer av anläggningar se ett nära samarbete med näringslivet och föreningslivet. Finns viljan till att av näringslivet vara en del av nya anläggningar ska detta vara möjligt.

För att öka i Svenskt Näringslivs ranking behöver kommunen målmedvetet arbeta med att förbättra sig på områden där vi i dag får lågt betyg från stadens företagare. Därför ska det under året genomföras en översyn av vilka kommunala verksamheter som kan anses utöva en osund konkurrens gentemot näringslivet.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar för att kunna förbättra servicen till dessa.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Resultatet av det sammanfattande omdömet om näringslivsklimatet i Borås Stad ska öka. (Svar på fråga i Svenskt Näringslivs årliga enkät skala mellan 1 och 6).	3,5	3,42	3,6	3,46	3,53
Rankingen i SKL:s öppna jämförelser, företagsklimat - Nöjd Kund Index (NKI) ska öka	66	72	71	71	-

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Översyn av vilka verksamheter som kan anses utöva osund konkurrens med näringslivet ska genomföras med syfte att förhindra densamma.	Kommunstyrelsen
Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.	Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur stort effekt- och kapacitetsbehov Borås har för att klara, stadens, kommuninvånarnas och företagens framtida behov av el.	Kommunstyrelsen
Under 2021 ska markreserven öka med målet att nå en reserv om 400 000 kvm.	Kommunstyrelsen

Medborgares initiativkraft gör landsbygden levande

I Borås ska man kunna bo attraktivt med god service i hela kommunen, oavsett om du bor i staden eller på landsbygden. En tredjedel av invånarna i kommunen bor i våra serviceorter Dalsjöfors, Fristad,

Sandared och Viskafors med omnejd.

Borås ska byggas attraktivt och hållbart i hela kommunen. Bostadspolitiken ska se till att fler får möjlighet att flytta dit de vill genom att se positivt på byggnation på landsbygden, i randzon och i sjönära lägen. Ett led är de utbyggnadsstrategier som är under arbete för orterna runt om i kommunen. Tillsammans med orternas delaktighet kommer strategierna forma och utveckla orterna ytterligare. Här har också Samhällsbyggnadsnämnden en avgörande uppgift i att säkerställa tillgängligheten av detaljplaner, vilka ska möjliggöra varierad bostadsbyggnation i varje ort.

Det är centralt att man ska kunna arbeta överallt i hela kommunen. Tillgång till effektivt bredband behöver säkerställas. Den pågående pandemin har ytterligare understrukit denna utveckling.

Ortsrådens organisation, nätverk och sammanhang har under lång tid skapats och blivit en självklar del i orterna. Dessa ska involveras vid processer och beslut. Delaktighet är avgörande för att invånare ska kunna påverka sitt liv och sin vardag. Ett sätt är att de tillsammans med lokala företag, föreningar och kommunens berörda förvaltningar skapar ett forum, en lokal *Samrådsarena landsbygd,* för att gemensamt utveckla samhället.

Livskraftig stadskärna

I arbetet för att skapa en mer attraktiv stad spelar skapandet av en mer levande stadskärna en viktig roll. Det är viktigt att kommunen möjliggör att det ska vara enkelt att ta sig till och från centrum, att möjligheterna att skaffa sig en bostad i centrum förbättras och att det ska vara enkelt att starta och bedriva företag i centrum, särskilt i den så kallade besöksnäringen. Det är några av flera viktiga pusselbitar för att bygga en mer levande stadskärna.

För att öka tryggheten, behövs ett livskraftigt centrum med människor i rörelse. Arbetet med *Purple Flag* som kombinerar arbetet med att öka såväl trygghet som livskraft i stadskärnan är i det arbetet betydelsefullt och behöver fortsätta utvecklas.

Möjligheten att ha uteserveringar öppna året runt ska ses över. Överlag behöver kommunen skapa enklare regelverk och snabbare hantering för hur stadens gemensamma ytor och lokaler kan användas och förändras.

En attraktiv stad är också en grön stad. Trädens och grönskans roll i staden ska värnas, både för att bidrar positivt till stadens attraktivitet men också för att träden spelar en viktig roll i att minska människans klimatavtryck.

För att stadskärnan ska vara levande måste det vara enkelt att ta sig dit. Under året ska därför parkeringssituationen i centrum ses över för att underlätta för centrumhandel och besökare. För att ytterligare förbättra parkeringssituationen, både i centrum såväl som runt om i vår stad, behöver parkeringsnormen och kostnaderna för parkeringsköp ses över.

Som ett led i ambitionen att nyttja Viskan som en tillgång i stadsplaneringen, ska möjligheten att tillgängliggöra Viskan hela vägen från Stadsparksbadet till Hallbergsgatan – via Sandwalls plats - utredas.

Stadsutveckling

Borås ska vara en attraktiv kommun att bo och verka i och kommunen ska ge goda förutsättningar för Borås att växa. Det är en utmaning och ställer krav på att kommunen, i takt med tillväxten, också säkerställer att människors behov av bostäder, rekreation, parker och naturliga mötesplatser tillgodoses.

Nya utvecklingsområden som enligt översiktsplan och utbyggnadsstrategi ska planeras, är Gässlösa, Knalleland och på sikt även Getängen. Det är komplexa processer som förutsätter långsiktighet och god förankring. Kommunen ska hålla ihop och därför riktas medel till att forma dessa utvecklingsprocesser i tidigt skede, för att möjliggöra att så stora omvandlingsprojekt ska bli mer långsiktiga med god förankring hos alla intressenter. Arbetet ska bedrivas förvaltningsöverskridande och flexibelt. Kommunen kommer ta lärdom av andra städer som växer och som planerar nya stadsdelar. Genom att säkerställa och fördjupa

arbetet mellan översiktsplanering och detaljplanering blir det en mer gemensam kraftsamling.

Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden ska etablera en projektorganisering kring större stadsutvecklingsprojekt samt stärka det strukturskissarbete som är tänkt att vara länken mellan översiktlig och detaljerad planering.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andelen av ansökningarna om bygglov med fullständiga handlingar som fått beslut senast 8 veckor efter ansökan ska öka, %.	75	81	98	99	98
Andelen hushåll och företag som har tillgång till bredband om minst 100Mbit/s ska öka, %	63,4	74,4	82	82	-
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.	-	-	-	22	23

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Som ett led i ambitionen att nyttja Viskan som en tillgång i stadsplaneringen, ska möjligheten att tillgängliggöra Viskan hela vägen från Stadsparksbadet till Hallbergsgatan – via Sandwalls plats - utredas.	Tekniska nämnden

Goda resvanor och attraktiva kommunikationer

En god infrastruktur är viktigt i en växande stad. Genom bra infrastruktur underlättar vi för näringslivets expansion, för fler arbetstillfällen och för människors vardag att gå ihop. Kommunens infrastruktur ska främja effektiva, hållbara transporter och god framkomlighet. Så banar vi väg för stadens möjlighet att fortsätta växa och för människor att bo och leva efter sina egna villkor och önskemål.

Utifrån ovanstående ska samtliga nämnder och kommunala bolag planera för att avveckla de fossila bränslena i den takt som krävs och arbeta med att transporteffektivisera hela sin verksamhet. I detta ingår att underlätta för anställda att välja klimateffektiva resor i tjänsten, samt om möjligt till och från arbetet.

Elektrifieringen av stadstrafiken behöver fortsätta. Staden behöver både klara sina egna verksamheters behov av el men också säkerställa att allmänheten har god tillgång till laddinfrastruktur. Lokalförsörjningsnämnden erhåller därför en investeringsram för att bygga ut laddinfrastruktur för att klara stadens egna verksamheters behov. Det är också viktigt att tillgången till laddinfrastruktur för stadens invånare är god. I det arbetet behöver både Borås Stad och andra aktörer i kommunen ta ett stort ansvar. Därmed är det av största vikt att kommunens elnät klarar effekt- och kapacitetsbehovet.

Budgeten för snöröjning är begränsad men behoven periodvis stora. För att underlätta för prioriteringar som står i samklang med merparten av våra kommuninvånares förväntningar, får Tekniska nämnden i uppdrag att se över sina startkriterier för snöröjning. För att ge utrymme till ambitionshöjningar inom andra delar av vinterväghållningen, bör en översyn av kriterierna för snöröjning och halkbekämpning av

cykelbanor göras.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Tekniska nämnden ska under året se över sina startkriterier för snöröjning. För att ge utrymme till ambitionshöjningar inom andra delar av vinterväghållningen, bör en översyn av kriterierna för snöröjning och halkbekämpning av cykelbanor göras.	Tekniska nämnden

Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt

Borås Stad ska ta sitt ansvar för att möta klimatutmaningen. Ett ansvarsfullt miljöarbete bygger på att miljöfrågorna är en naturlig och integrerad del i alla stadens verksamheter. Alla har ett ansvar och vår ambition är att vår politik ska göra det enklare för varje människa och organisation att göra bra miljöval. Borås ska aktivt delta i arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar och genom att inta rollen som en förebild i miljöfrågor kan kommunen vara pådrivande i klimatarbetet. Det är vår skyldighet att säkerställa att kommande generationer också får möjlighet till ett gott liv. Samtidigt ska vi inte moralisera över människors livsval.

I det lokala miljöarbetet vill vi särskilt värna träden och grönskan i staden. Det är viktigt, inte minst med tanke på den klimatutmaning vi står inför, att vi bevarar träd i stadsmiljön, som vi vet absorberar koldioxid och skapar ren luft. Med detta i åtanke ska det alltid finnas en tydlig förklaring och motivering kring nyttan när träd avverkas.

En del av Borås Stads mark har i tidigare skeden utsatts för stora föroreningar. Kommunen har ett moraliskt ansvar att ta hand om dessa föroreningar.

Under coronakrisen har arbetssätt prövats som skulle kunna bidra till att minska stadens samlade klimatpåverkan. Erfarenheter av dessa arbetssätt, fördelar och nackdelar, ska tas tillvara. Det kan handla om allt från bättre teknisk kapacitet och utrustning för distansmöten till översyn av fysiskt deltagande i konferenser och kurser.

Kostorganisationen har precis gjort en omstart när det gäller att arbeta för minskat matsvinn. Matens klimatavtryck och svinnet ska mätas löpande och minska över tid på ett sätt som medverkar till att klara koldioxidbudgeten. Stadens kök ska vid utgången av 2021 klara motsvarande Kravs certifiering på nivå två, enligt Borås Stads Miljömål. Genom kravställning vid upphandling av livsmedel har Borås Stads verksamheter nått de mål som satts upp för inköp av ekologiska livsmedel. Mått om andelen ekologiska livsmedel kan därför anses ha spelat ut sin roll.

Det är dags att ta ytterligare steg i arbetet med att minska kommunens klimatavtryck. Kommunstyrelsen får i uppdrag att presentera vilka möjliga kolsänkor som kommunen kan vara med i att förverkliga genom att vara medfinansiär. De kolsänkor som redovisas ska rangordnas utefter hur mycket koldioxid som minskas per satsad krona.

Sedan tidigare är fastslaget att samtliga förvaltningar och bolag vid alla beslut och i allt sitt arbete ska utgå från att målen i Agenda 2030 ska uppfyllas.

Ytterligare en lönsam och effektiv insats kommunen kan göra i sitt klimatarbete är att anlägga solpaneler, t.ex. på taken på kommunala byggnader. Den totala energiproduktionen från solenergi ska därför öka.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Den totala energiproduktionen från solenergi ska öka, MWh	133	118	210	230	-

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Kommunstyrelsen får i uppdrag att lista möjliga kolsänkor som kommunen kan medfinansiera. Kolsänkorna ska rangordnas utifrån deras effektivitet i termer av minskad koldioxid per investerad krona.	Kommunstyrelsen

Ekonomi och egen organisation

Med över 10 000 anställda är Borås Stad den enskilt största arbetsgivaren i kommunen. Som arbetsgivare ska vi alltid sträva efter att vara en arbetsplats där medarbetare känner delaktighet, där nytänkande och öppenhet är ledord och möjligheten till personlig utveckling är stor.

När vi blir fler i kommunen ökar behovet av personal. Borås likt övriga Sverige står inför stora rekryteringsbehov på grund av betydande pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster. För att möta personalbristen ska Borås Stad ständigt verka för att vara en intressant och lockande arbetsgivare. För att bidra till att göra Borås Stad till en mer attraktiv arbetsgivare ska andelen timavlönade av de anställda hållas på en så låg nivå som verksamheten tillåter. Alla anställda ska ha möjlighet till kompetensutveckling.

Borås Stad arbetar aktivt med att främja en god organisationshälsa. *Frisk organisation* är ett pågående projekt som spänner över tre år. Målet med satsningen är att den ska leda till mindre sjukfrånvaro och god hälsa hos alla anställda i kommunen. För att förbättra de anställdas hälsa och minska sjukfrånvaro, är det också viktigt att stimulera fysisk aktivitet bland de anställda. Andelen anställda som ansöker om friskvårdbidrag ska successivt öka.

Vi blir allt mer varse om att vi måste förändra vårt sätt att leva på ett mer hållbart sätt, så att vi vet av vi lämnar efter oss en planet värd att leva på. Alla måste hjälpas åt för att vi ska lyckas. Staden har fattat ett beslut om koldioxidbudget som ett verktyg för att minska våra koldioxidutsläpp. Vi vill utreda hur vi kan finna kolsänkor för lagring av koldioxid.

Vi vill möjliggöra och uppmuntra anställda som vill driva kommunala verksamheter på intraprenad. Ett första steg är att Kommunstyrelsen under första halvan av 2021 får i uppdrag att ta fram regelverk och informationsmaterial om intraprenader.

För att säkerställa att de insatser som nyttjas inom Individ- och familjeomsorgens egenregi håller rätt kvalité i förhållande till satsade medel, ska en genomlysning av Individ- och familjeomsorgsnämndens verksamhet genomföras. Utredningen ska belysa egenregins insatsers kvalitet i jämförelse med RAM-upphandlade insatser samt redovisa vilka resultat som egenregins insatser har i jämförelse med RAM-upphandlade. Utredningen ska även redovisa om strukturella brister föreligger.

Ansvar för skattebetalarnas pengar

Borås växer och det fodrar politiskt ledarskap, som klarar av att förena höga ambitioner för välfärden och omfattande investeringar med en stabil och långsiktigt hållbar ekonomi. Att höja skatten kan aldrig vara den första åtgärd som vidtas, utan ska snarare ses som en sista utväg. Redan i dag har

kommuninvånarna ett högt skattetryck. Tillsammans ska vi sträva efter goda resultat i skolan och hög nöjdhet med äldreomsorg och sociala insatser, samtidigt som kostnaden per invånare i staden minskar. Därtill ska staden också vara effektiv med sina resurser.

Vi har att ett ansvar att hantera skattebetalarnas pengar med omsorg och att inte ta ut mer i skatt och avgifter än vad som är nödvändigt för att tillhandahålla den service som utlovats. Att använda skattemedel varsamt är vår skyldighet mot boråsarna. Det är trots allt deras pengar och dem som vi som kommun har att tjäna. Vi föreslår i år ingen skattesänkning eftersom vi ser ett stort behov av att få resultat som möjliggör täckning av så stora delar av investeringsbehovet som möjligt under 2021 och åren framöver. Risken finns annars att primärkommunen kommer behöva låna för att betala för investeringarna.

För att minska slöseriet med skattemedel ska alla nämnder årligen ta fram ett slöseribokslut som listar kostnader som varken kan motiveras utifrån politiska beslut eller utifrån lagstiftning.

För att få maximal utväxling för skattebetalarnas pengar, behöver också förvaltningsorganisationen vara uppbyggd på ett effektivt sätt. Genom att ersätta Tekniska nämnden, Samhällsbyggnadsnämnden samt Miljö- och konsumentnämnden med en förvaltning och två tillhörande myndighetsnämnder, kan synergieffekter uppnås på flertalet områden och skattebetalarnas medel användas på ett sätt som ger högre kvalitet i servicen till boråsarna.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Antal hushåll som får försörjningsstöd i mer än tio månader under kalenderåret ska minska.	563	492	414	399	420
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	7,5	7,3	7,4	7,3	8,3
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	472,7	407,9	446,6	430,3	392,5
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	40	-

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Kommunstyrelsen ska i samverkan med Vård- och äldrenämnden och Sociala omsorgsnämnden tillsätta en KAL-grupp för undersköterskor eller motsvarande. KAL-gruppens arbete ska vara färdigt under första halvan av 2021.	Kommunstyrelsen, Vård- och äldrenämnden, Sociala omsorgsnämnden
Kommunstyrelsen ska tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och konsumentnämnden utreda hur samverkan kan underlättas mellan verksamheterna som idag ligger på Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och konsumentnämnden (avseende strandskydd), Strategisk samhällsplanering, Mark och exploatering. Utredningen ska vara färdig under första halvan av 2021.	Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och konsumentnämnden

Uppdrag	Nämnd/bolag
När Borås Stads nämndorganisation gjordes om stod valet mellan A) en gemensam kostorganisation under en nämnd, till exempel Servicenämnden eller B) en kostorganisation per nämnd. Alternativ B valdes. Kommunstyrelsen ska i samverkan med Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Vård- och äldrenämnden utvärdera det valda alternativet. Uppdraget ska redovisas senast halvårsskiftet 2021.	Kommunstyrelsen, Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Vård- och äldrenämnden
Kommunstyrelsen ska utreda Servicekontorets roll vid kriser samt vilka uppgifter som förvaltningen ska ansvara för.	Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen får i uppdrag att under första halvan av 2021 ta fram regelverk och informationsmaterial om intraprenader.	Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen får i uppdrag att redovisa en investeringsplan som tar fasta på de kommunala investeringsbehoven under de kommande 10 åren. I ett sådant dokument kan exempelvis behov av nya verksamheter och omvandling av områden såsom Gässlösa, Knalleland och Nedre Norrby samt behov av marksanering redovisas. Till dokumentet ska en finansieringsplan redovisas. Finansieringsplanen ska visa på uppskattade kostnader och intäkter som skulle kunna uppstå när Borås utvecklas i syfte att beskriva behovet av finansiering.	Kommunstyrelsen
Bostadsbolagen samlas i en koncern i syfte att säkra de små bostadsbolagens framtid.	Kommunstyrelsen
För att beskriva vad kommuninvånarna kan förvänta sig av en viss service, kommunal tjänst eller verksamhet, ska tjänstegarantier införas.	Kommunstyrelsen
En genomlysning av Individ- och familjeomsorgsnämndens verksamhet ska genomföras i syfte att säkerställa att rätt insats nyttjas. Utredningen ska belysa egenregins insatsers kvalitet i jämförelse med RAM-upphandlade insatser samt redovisa vilka resultat som egenregins insatser har i jämförelse med RAM-upphandlade insatser. Utredningen ska även redovisa om strukturella brister föreligger.	Individ- och familjeomsorgsnämnden
Kommunstyrelsen ska ha samordningsansvar i arbetet mot hemlöshet.	Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens ges i uppdrag att samordna en översyn av antalet verksamhetsmått med syfte att minska dessa.	Kommunstyrelsen
Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.	Alla nämnder
Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.	Alla nämnder
I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.	Alla nämnder
Kommunstyrelsen får i uppdrag att klargöra ansvarsfördelningen inom Borås Stad i arbetet mot invasiva arter.	Kommunstyrelsen

Borås 2025

Borås utvecklar sin framtid på arvet inom textil och handel. I Borås står möten mellan människor i fokus. Möten där tillit och respekt är honnörsord och där vi tar tillvara individernas unika kraft, kunskap, förmåga och idéer. Borås utmärks av kreativitet och mod att tänka och handla i nya banor. I Borås lever människor tillsammans, och i harmoni med naturen och omvärlden. Viskan var förr den livsnerv som industrin byggde sin framtid på. Nu ger Viskans flöde inspiration till rekreation och upplevelser.

Vi arbetar för en hållbar utveckling där de ekologiska, sociala och ekonomiska dimensionerna samverkar.

Oavsett om du bor eller bara arbetar eller på annat sätt verkar i staden ska du kunna vara med och påverka stadens framtid. Vår vision om Borås ska kunna bäras av så många som möjligt.

Styrmodell i Borås Stad

Bakgrund

Enligt Kommunallagen ska det ”anges mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning”. Motsvarande bestämmelse finns också om finansiella mål. Ett inledande avsnitt i budgeten anger mål som har stor betydelse och med fokus på dem vi är till för. Sättet att presentera mål och uppdrag grundar sig på synsättet att all verksamhet ska ske på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Det ska finnas en koppling mellan budget och årsredovisning. Målen i budgeten ska följas upp med en beskrivning av måluppfyllelsen i årsredovisningen. Här ska kortfattat och enkelt framgå varför målet uppnåtts eller inte.

Årsredovisningen är ett viktigt dokument för redovisning och analys av måluppfyllelsen. Det är dock av stor betydelse att måluppfyllelse diskuteras och analyseras löpande under verksamhetsåret och inte enbart blir en punkt i en årsredovisning. Därför gäller att utfallet för indikatorerna ska ingå både i löpande månadsuppföljningar och i tertialuppföljningarna. Så snart uppgifter om en indikator finns tillgängliga ska de redovisas och analyseras i de ordinarie uppföljningsrapporterna.

Målstyrningen

Styrningen ska göra att verksamheten bedrivs effektivt och mot uppsatta mål. Det handlar om att skapa ett klart samband mellan resurser, aktiviteter, prestationer och effekter för dem vi är till för. Målstyrningen i Borås Stad utgår från Borås 2025 och mäts och följs upp genom uppdrag och indikatorer.

Indikatorer, särskilda uppdrag och aktiviteter utgår från visionens strategiska målområden:

1. Människor möts i Borås
2. Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga
3. Företagandet växer genom samverkan
4. Livskraftig stadskärna
5. Medborgares initiativkraft gör landsbygden levande
6. Goda resvanor och attraktiva kommunikationer
7. Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt

De ekonomiska resurserna ger, tillsammans med engagerade medarbetare, förutsättningar för verksamheten. Därför finns, utöver visionens målområden, även stödområdet *ekonomi och egen organisation*.

Inom målområdet finns indikatorer för sjukfrånvaro, timavlönade och hälsa. Kommunfullmäktige har uttryckt mål för kommunen i sin helhet, och varje nämnd ska utifrån sin utgångspunkt och sina förutsättningar arbeta i den riktning som framgår av de kommuntotala målen. Nämndernas utfall redovisas i texterna för respektive nämnd.

Utvecklingsarbete

Revidering av visionen

Under 2021 ska visionen antas av Kommunfullmäktige igen och behöver innan dess åter revideras och förankras. Utgångspunkter för revideringen är att visionen ska fortsätta att utgå från hållbarhet, i form av en berättelse och kompletterad med strategiska målområden. Visionen ska gälla för alla som bor, arbetar, lever, umgås och möts i Borås.

Målsättningar med revideringsarbetet är att stärka visionens förankring, uppföljning, koppling till övriga styrdokument samt att nå ut till boråsarna för underlätta att visionen om ett hållbart Borås kan nås och blir verklig för fler.

Tillitsresan

I Borås Stad förenas medarbetare i ett gemensamt uppdrag – att underlätta och förbättra människors vardag. Vårt mål är en organisation som bygger på förtroende, transparens och tillit. Arbetet med projektet *Tillitsresan* – en organisationsidé där allt ledarskap och medarbetarskap ska präglas av tillit - kommer att fortsätta under 2021. *Tillitsresan* banar väg för en större tro på varandra genom att, via politikers beslut och viljeinriktning, ge chefer mandat och medarbetare utrymme. På så sätt åstadkommer vi ett förhållningssätt mellan medarbetare och invånare som är mer tillåtande, utvecklande och kreativt.

Under året ska Borås Stads styr- och ledningssystem revideras i riktning mot tillitsbaserad styrning så att

- det fokuserar på verksamhetens syfte och boråsarnas behov,
- varje beslutsnivå kan stimulera samverkan och helhetsperspektiv,
- förutsättningar skapas för självständiga, trygga och ansvarsfulla medarbetare som tar initiativ till utveckling och samarbete över de traditionella gränserna.

För att tillitsresan ska ge den effekt som avses är det avgörande att mandat och ansvar följs åt och att medarbetare och chefer ute i organisationen har mandat att fatta de beslut som är bäst för verksamheten. För att inte riskera leda till en mindre effektiv styrning, förutsätter den tillitsbaserade styrningen ökad dialog mellan politik och ledning, samt ledning och medarbetare, så att arbetet säkert ligger i linje med den politiska viljeinriktningen.

Arbetet sker i form av Tillitsresan, där koncernövergripande arbetsgrupper arbetar igenom de utvecklingsområden som definierades under arbetet i SKL-projektet Förenklat och effektivare styrsystem. Arbetet fortsätter under 2021 med att arbeta fram konkreta förslag på förändringar och förbättringar.

Innovation

Borås Stad påbörjar arbetet med Fas 3 av Innovationsplattformen. Arbetet under 2020 och 2021 innebär att Borås Stad ska ha ett eget ägarskap och plattformen ska övergå i ordinarie verksamhet.

Plattformen kommer att förstärkas med nätverk och kompetens från linjen. Vidare kommer etablerade nätverk till akademin, institut, näringsliv, myndigheter och andra organisationer i det lokala innovationssystemet att kunna nyttjas för gemensam kraftsamling och mobilisering.

Vi behöver fortsätta vårt arbete med innovation inom och utanför den kommunala förvaltningen. I Borås har vi en utmärkt infrastruktur i detta med bland annat ett starkt omkringliggande näringsliv, RISE och Science Park. Kommunen fortsätter också sitt arbete med Innovationsplattform Borås.

Framöver kommer kommunen behöva satsa på många projekt för ökad innovation. Det kan handla om digitalisering, IT eller hållbarhetsarbete. Politiken har en central roll när medel för innovation ska omfördelas eller sökas.

Arbetet med mänskliga rättigheter

Arbetet med mänskliga rättigheter är fastslaget i Sveriges grundlag och det kommunala kärnuppdraget bygger på mänskliga rättigheter. Alla verksamheter i Borås Stad har skyldigheter att tillgodose rättigheterna för de som lever, bor och verkar i Borås. Arbetet kan ses som både mål också medel för en jämlik och utvecklande organisation. Det är viktigt att inte bara tillgodose och skydda de mänskliga rättigheterna utan också säkerställa att arbetet ska vara en naturlig del i den dagliga verksamheten.

Medarbetare ska ha god kunskap inom området. Framtagna verktyg hjälper till att se hur mänskliga rättigheter knyter an till det egna arbetsområdet. För att öka kunskapen och se hur det hör samman med det kommunala grunduppdraget krävs ett rättighetsbaserat arbetssätt. Att arbeta utifrån ett rättighetsperspektiv är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet och handlar i första hand inte om att göra nytt, utan att synliggöra det som redan görs.

Barn och ungas rättigheter

För att arbeta utifrån barns rättigheter krävs kunskap om vilka rättigheter barn har. Genom att fler vuxna känner till barns rättigheter kan vi också sprida kunskap om barns rättigheter till barnen själva. Utbildningar, om vilka rättigheter barn har, fortsätter erbjudas till anställda inom Borås Stad. Likaså användningen av verktyg som barnkonsekvensanalys och barnrättschecklista för att pröva barns bästa i beslut som rör barn och unga.

Resultatet från LUPP – Lokal uppföljning av ungdomspolitiken 2020 sprids till berörda nämnder, förvaltningar och civilsamhällesorganisationer för att öka kunskap om ungas livsvillkor.

Socialt hållbart Borås - vi tar ansvar för barn och unga

Ett sammanhållet och tryggt Borås

Socialt hållbart Borås är Borås Stads långsiktiga arbete för att motverka segregation samt öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och bättre hälsa. Borås stad är en av de kommuner som blivit beviljade ett statsbidrag som syftar till att stärka arbetet med den sociala utvecklingen.

I september 2020 antog Kommunstyrelsen en målbild för socialt hållbart Borås. Syftet med målbilden är att identifiera målområden och strategier som nämnder och verksamheter i Borås Stad kan samlas kring för att tillsammans bidra till att öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och bättre hälsa.

Utgångspunkterna för arbetet är långsiktighet, tidiga och främjande insatser, kunskapsbaserat arbetssätt vilket innebär att det ska ske över organisatoriska gränser och mellan många olika professioner.

Stadsledningskansliet ska under första kvartalet 2021 återkomma med målbilder för resterande delar av Social hållbart Borås – exempelvis demokrati, jämställdhet, tillgänglighet, arbete, bostäder samt fysiska och sociala miljöer.

Konkreta åtgärder som ska genomföras inom ramen för ett Socialt hållbart Borås är:

- Inför en socialtjänstgaranti där vårdnadshavare kontaktas inom 24 timmar efter att minderårig

gripits för brott.

- När minderårig gripits för brott, omhändertas enligt lagen för berusning eller orosanmälan inkommit, ska socialtjänsten alltid påbörja en utredning.
- Socialtjänsten ska ha en tjänst kopplad till polishuset
- Socialtjänsten ska utveckla samarbete med näringslivet i centrala Borås

För att långsiktigt kunna bryta utanförskap och social utsatthet, bör det undersökas vilka möjligheter det finns för personer även med försörjningsstöd att kunna byta bostad inom det kommunala bostadsbeståndet.

Arbete mot kriminalitet

Genom tidiga och generella insatser från socialtjänsten ska staden arbeta med att stoppa rekryteringen till kriminell verksamhet. Det arbetet behöver ske i nära samarbete med skola, föreningsliv och öppen ungdomsverksamhet. Det är också viktigt att erbjuda personer i kriminell miljö möjlighet att hoppa av genom exit-verksamhet, så kallad ”avhopparverksamhet”. Egenregins insatser ska kvalitetssäkras så att de lever upp till Socialstyrelsens krav på externa utförare. SSPF-arbetet (socialtjänst, skola, polis och fritid) är framgångsrikt och ska utvecklas. I grunden handlar det om att tillsammans skapa framtidstro, där skola, jobb och bostäder står i fokus.

Idag finns en utvecklad samverkan mellan kommun, polis och det civila samhället där också näringslivet gör viktiga insatser när det kommer till det förebyggande arbetet, till exempel genom sponsring av läxläsning. Samverkan mellan dessa parter är avgörande för att nå framgång och samarbetet behöver kontinuerligt utvärderas och utvecklas.

Arbete mot våld i nära relationer

Alla kommuninvånare ska kunna känna sig trygga i sitt eget hem. Stöd och hjälp till våldsutsatta personer ska säkerställas genom kommunala och ideella stödinsatser och tillgång till boenden.

Kvinnojourerna gör ett viktigt arbete, särskilt i det akuta skedet. Stödet till jourer och andra frivilligorganisationer inom trygghetsområdet ska säkerställas samt förutsättningarna för att bredda stödet för att underlätta långsiktig planering ska utredas. Det är i första hand den som utövar våld som ska flytta eller byta bostad, inte den som blir utsatt för våldet. Många gånger är situationen känd innan det akuta skedet uppstår. Staden ska vara lyhörd för att själv eller via samverkanspartners kunna sätta in stöd och hjälp i ett förebyggande syfte för att undvika våldssituationer. Samverkan måste öka mellan kommunala och privata bostadsbolag för att hjälpa personer som utsatts för relationsnära våld till både temporärt och permanent boende. Olika former av stöd, exempelvis genom ett nätforum för dem som inte har möjlighet att lämna sitt hem, ska erbjudas.

Sexuellt våld och våld i nära relationer upphör inte bara för att människor blir äldre. Äldre blir allt mer beroende av anhöriga och vårdpersonal och riskerar att bli isolerade från det övriga samhället. Våld och missförhållanden blir då svårare att upptäcka. Därför behövs verktyg som ökad kunskap om hur våldet kan se ut, kunskap om hur rätt frågor ställs som ökar sannolikheten att våldet upptäcks och det krävs rutiner för hur verksamheter ska agera när missförhållanden upptäcks.

Bekämpa hederskultur

Vi tolererar inte att så kallad hederskultur begränsar den enskildes mänskliga rättigheter. Större medvetenhet, god kompetens och likvärdigt bemötande är avgörande för att bekämpa hederskultur och bidra till att alla människor får leva i frihet. Vi har därför tagit initiativ till arbete med en åtgärdsplan mot och en kartläggning av hedersförtryck i Borås.

Att skydda ungdomar mot påtvingade och olagliga omskärelser eller äktenskap är en fråga om mänskliga rättigheter. Staden måste ha beredskap att agera omedelbart, på samma sätt som vid andra omedelbara omhändertaganden av barn och unga som far illa. Det kan handla om att ordna plats på skyddat boende och att i övrigt ge det stöd som de utsatta behöver.

Det finns ungdomar som på grund av sin religion eller kulturella tradition kan uppleva det svårt att prata om sex och samlevnad. Inte minst gäller det ungdomar som inte identifierar sig med traditionella normer. Personal på stadens ungdomsmottagningar ska därför ha kunskap och erfarenhet av att ge stöd utifrån ett mångfaldsperspektiv.

Motverka prostitution och trafficking

Det finns personer som av olika anledningar hamnar i prostitution. Inte sällan handlar det om människor som lockats till Sverige med falska löften om jobb. Den stödverksamhet för prostituerade, som nu ligger i startgroparna, har en viktig roll att fylla i relationsvåldsenhetens verksamhet och ska vara en prioriterad del av Arbetslivsnämndens verksamhet.

För att bland annat kunna stärka arbetet mot prostitution, undantas Arbetslivsnämnden från effektiviseringskrav inför kommande verksamhetsår. Det fortsatta arbetet ska bedrivas i enlighet med den nätverksmodell som finns i Helsingborg.

Jämställdhet

Jämställdhetspolitikens övergripande mål är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv och Kommunfullmäktige arbetar för att upprätthålla de nationella jämställdhetspolitiska delmålen:

- Jämn fördelning av makt och inflytande.
- Ekonomisk jämställdhet.
- Jämställd utbildning.
- Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.
- Jämställd hälsa.
- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Borås Stads arbete utgår från boråsarna. Vårt uppdrag är att underlätta och förbättra människors vardag. Den innebär att alla invånare har rätt till likvärdigt bemötande, likvärdig service och likvärdig myndighetsutövning. För att stärka jämställdhetsperspektivet i Borås Stads verksamheter ska samtliga förvaltningar och bolag arbeta med jämställdhetsintegrering som den huvudsakliga strategin inom svensk jämställdhetspolitik. Jämställdhetsintegrering innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska beaktas i all politik som påverkar människors villkor, så att alla kvinnor och män, flickor och pojkar kan leva jämställda liv. Genom att jobba med jämställdhetsintegrering inom organisationens alla områden stärks arbetet med att se till de som lever, bor och verkar i Borås har förutsättningar att forma samhället och sina egna liv oavsett könstillhörighet.

Budgetens förutsättningar och finansiella mål

Budgetens grunder

Budgeten är en ekonomisk plan som skall visa kommunens samlade inkomster och utgifter samt hur den finansiella ställningen förändras under året. Budgeten är också ett internt resursfördelningsinstrument då ekonomiska ramar fördelas och resurser ges till olika verksamhetsområden. Budgeten skall vara utformad och kopplad till de olika verksamheterna på ett sådant sätt att den utgör en bra grund för styrning och uppföljning på alla nivåer.

Genom lagstiftningen 2006 om ”god ekonomisk hushållning” kopplas budgeten nära till övergripande verksamhetsmål, utvärdering och effektivitet. Allt viktigare blir då att se budgeten som en del i kommunens samlade styrsystem. Begreppet ekonomistyrning har en fortsatt klar prioritet men måste ses tillsammans med en avancerad uppföljning av verksamhetsmålen.

En annan budgetförutsättning är Kommunfullmäktiges beslut om visionen ”Borås 2025”. De övergripande och långsiktiga mål för Borås som finns i visionen har brutits ned till indikatorer för att kunna mätas och följas i uppföljningssystemet. En snabbare koppling mellan resultat och nya prioriteringar kommer då också att bli möjlig.

Den övergripande finansiella strategin

En god ekonomi är viktig för kommunen och ett grundläggande villkor för att kunna uppnå de sociala eller välfärdspolitiska mål som är det primära syftet med kommunens verksamhet. På samma sätt är en svag ekonomi ett hinder eller en begränsning för kommunen när det gäller att tillgodose angelägna behov inom olika verksamhetsområden. En balanserad finansiell utveckling är därför en förutsättning för att kommunens service skall kunna behållas och utvecklas. Långsiktiga resultatmål, soliditetsmål, avsättning till resultatutjämningsreserv och en plan för den dolda pensionsskulden är instrument som Borås Stad använder i dessa sammanhang. Borås Stad har länge haft strategin att ”det ekonomiska målet är överordnat andra verksamhetsmål”. Detta markerar tydligt att ekonomin ytterst ger förutsättningarna för verksamheten men också utgör grunden till ett förhållningssätt som framgångsrikt präglat organisationen.

Som beskrivits ovan ger de ekonomiska ramarna, och antagandena i dessa, förutsättningarna för verksamheten. Verksamheten blir mest effektiv om den har stabila förutsättningar och långsiktighet. Därför bör den finansiella strategin, som påverkar ramarna, kunna utformas så att de ekonomiska målen kan ha ett både långsiktigt och kortsiktigt perspektiv. Utgångspunkten måste vara att ramarna i möjligaste mån, och över en konjunkturfas, kan stötta en jämn och planerad verksamhet. Förutsättningarna för att kunna göra avsteg från de långsiktiga målen måste tydligt redovisas.

Finansiell strategi i ansträngda budgetlägen

Strategin för Borås Stad har varit att skapa förutsättningar för en jämn verksamhetsutveckling över tid. Tidigare lägre budgeterade resultatnivåer försvaras av flera tidigare års goda resultat jämte det faktum att resultaten i boksluten varit klart över de finansiella målen. En av förklaringarna till detta är att realisationsvinster inte budgeteras av försiktighetsskäl. Under 2000-talet har Borås Stad ökat sitt eget kapital ifrån 2,1 miljarder för att 2019 vara ca 5,1 miljarder. Samtidigt har stora avsättningar kunnat ske till bland annat pensionsskuldens ansvarsförbindelse och medfinansiering av flera statliga vägprojekt.

God ekonomisk hushållning

Från 2006 gäller kommunallagens regler om ”god ekonomisk hushållning”. Detta innebär att för ekonomin och verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Borås Stad har under ett flertal år arbetat med finansiella nyckeltal för att analysera kommunens övergripande ekonomi. Denna analys har sedan legat till grund för vilket verksamhetsutrymme kommunen kan tillåta sig inom fastställda finansiella mål. Detta har varit en framgångsrik och politiskt accepterad princip och har lett till att kommunens resultat legat på en sådan nivå att balanskravet inte äventyrats.

Prognosen för 2020

Budgeten för 2020 antogs med ett resultat på +80 mnkr vilket är under den finansiella målnivån. Prognosen för resultatet 2020 är i delårsrapporten per augusti +185 mnkr. Nämnderna beräknas sammantaget redovisa ett underskott på -98 mnkr jämfört med tilldelade kommunbidrag. En del underskott är att betrakta som tillfälliga men vissa obalanser kvarstår in i 2021 års budget. Dessa obalanser är nödvändiga att komma till rätta med innan nämnder åtar sig ytterligare kostnader.

Budgetförutsättningar 2021

SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) rapporterar att den senaste skatteunderlagsprognosen vilar på ett scenario för samhällsekonomin där en stadig men utdragen återhämtning driver den svenska ekonomin mot normalkonjunktur 2024. Därmed stärks resursutnyttjandet gradvis, efter det stora fallet i produktion och sysselsättning under första halvåret i år. Antagandet om återhämtning, innebär ett antal år med relativt hög tillväxt för BNP och sysselsättning. Den återhämtningsbana som SKR antar visar samtidigt att det tar lång tid att ta igen den stora smäll för samhällsekonomin som pandemin har föranlett. Exempelvis räknar de med att andelen arbetslösa i flera år kommer att överstiga de senaste årens nivåer.

SKR räknar med en konjunkturåterhämtning under andra halvåret i år och 2021. Ett växande antal arbetade timmar leder därmed till en större ökning av lönesumman 2021 än 2020. Ökningen av skatteunderlaget hålls visserligen tillbaka när inkomster från sjukpenning återgår till mer normala nivåer och arbetslöshetsersättningarna inte ökar lika kraftigt som i år, när ”coronaåtgärder” fasas ut. Scenariot för 2022–2024 innebär att vägen till konjunkturell balans vilar på en ihållande stark sysselsättningstillväxt. Löneökningarna tilltar visserligen från den nuvarande låga takten men är måttliga i ett längre perspektiv. Detta bidrar till att skatteunderlaget växer långsammare än genomsnittet för de senaste konjunkturcyklerna.

För Borås del har de ekonomiska förutsättningarna som råder kunnat ge ett ökat verksamhetsutrymme på 2,6 procent för våra nämnder under 2021 med ett resultat för kommunen på 93 mnkr som ligger under vårt finansiella mål. Detta kan accepteras enskilda år med möjligheten att kommunens resultatutjämningsreserv (RUR) kan utnyttjas. Nämnderna har i årets budgetarbete fått ett effektiviseringskrav om 17,7 mnkr.

Investeringar

Ett av Borås Stads ekonomiska mål är att minimera kapitalanvändningen. Bakgrunden är att investeringar i princip är långsiktiga åtaganden där lånekostnader kraftigt kan förändras över tiden. Med en stor andel bundna kostnadsposter i budgeten kan manöverutrymmet för maximal verksamhet på sikt försämras. Därför har Borås satt en riktpunkt på varje års investeringsvolym. Denna teori får dock inte gälla för så kallade *lönsamma investeringar*. Utifrån att kommande investeringar normalt genererar nya nettokostnader för verksamheten måste de som istället påverkar ekonomin positivt stimuleras. Lönsamma investeringar bör därför bedömas utanför den investeringsram som normalt gäller. Investeringsnivån 2021 är högre än

förra året och det finns fortsatt stora behov, bland annat av nya skolor och LSS-boenden.

Finansiella mål

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Mål
Årets resultat, mnkr	99	80	93	
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag, %	1,5	1,2	1,3	2-3%

Att resultatet över tiden bör uppgå till lägst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag är för Borås del grunden till en god ekonomisk hushållning. Målet innebär ett resultat som är cirka 135 mnkr. Detta resultat behövs för att långsiktigt kunna finansiera nödvändiga investeringar utan att behöva låna till hela beloppet. En annan viktig aspekt är pensionsskulden, intjänad till och med 1997-12-31, den så kallade ansvarsförbindelsen som enligt redovisningslagen inte får upptas i balansräkningen. För Borås del har den årliga skuldupprälkningen tidigare inneburit en ökning varje år. Skuldökningen har nu börjat avta men belastningen på utbetalda pensioner har då istället ökat. Borås har under ett antal år sammantaget avsatt 832 mnkr för att möta ökade pensionskostnader ur ansvarsförbindelsen. Avsättningarna följer pensionsstrategin som syftar till att få en jämnare och mer förutsägbar belastning på resultatet. Resultatnivån är också att betrakta som en fallhöjdsmarginal för att klara balanskravet om oförutsedda händelser inträffar. För 2021 budgeteras ett resultat på +80 mnkr för kommunen. Detta är lägre än brukligt i budgetläget och är primärt en effekt av det kärvare ekonomiska utgångsläget i sviterna av covid-19. Inom detta resultat har nämnderna fått ett effektivitetskrav på 1,0 % för 2021.

Soliditet

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Mål
Soliditet, %	71,7	70,8	70,0	
Medel från den egna verksamheten, mnkr	321	365	408	
Årets nettoinvesteringar, mnkr	620	650	676	
Självfinansiering av investeringarna, %	52	56	60	80

Det andra övergripande finansiella målet är att soliditeten, med vilket menas den del av kommunens tillgångar som finansieras med egna medel, skall uppgå till cirka 80 %. Soliditetens utveckling beror på två faktorer: dels det årliga resultatet, dels tillgångsökningen. Soliditeten sjunker om tillgångarna ökar i snabbare takt än det egna kapitalet. En sänkt soliditet innebär en ökad lånefinansiering och på sikt högre finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En ökad soliditet innebär å andra sidan en ökad egenfinansiering av tillgångarna och lägre finansiella kostnader. Soliditetens utveckling styrs till stor del av hur mycket av investeringarna som kan finansieras med medel från den egna verksamheten. Egna medel definieras i budgetläget som resultatet på sista raden plus avskrivningar. Tillsammans blir det den summa som kommunen kan betala sina investeringar med. Målet är att investeringarna till 80 % skall kunna betalas med pengar som kommer från den egna verksamheten.

Resultatet för 2021 är budgeterat till 93 mnkr och avskrivningarna till 315 mnkr. Detta innebär att det finns 395 mnkr tillgängligt att finansiera den beräknade investeringsnivån på 676 mnkr med. Självfinansieringsgraden beräknas uppgå till 60 %. Målet att självfinansiera till 80 % nås då inte budgetmässigt under 2021. Av erfarenhet får kommunen tillskott till resultatet i form av obudgeterade realisationsvinster varje år med varierad storlek. Detta förbättrar självfinansieringsgraden i praktiken. Sannolikt kommer investeringsnivån att vara fortsatt hög även de kommande åren.

Budget 2021

Nettokostnaderna exklusive avskrivningar är budgeterade till 6 526,3 mnkr. Mellan 2020 och 2021 ökar nettokostnaderna med 182,6 mnkr. Tillsammans med avskrivningar på 315,0 mnkr blir verksamhetens nettokostnader 6 841,3 mnkr, vilket ger en ökning jämfört med budget 2020 på 3,2 %.

Skatteunderlaget enligt 2020 års taxering, det vill säga de beskattningsbara inkomsterna inkomståret 2019, har räknats upp med Sveriges kommuners och landstings bedömda uppräkningsfaktorer med hänsyn till de beräknade inkomstökningarna åren 2020 och 2021. Detta innebär att hänsyn även tagits till beräkningar av preliminära skatteavräkningar. Med en skattesats på 21,31 % beräknas då de totala skatteintäkterna bli 5 299,4 mnkr.

De generella statsbidragen, som främst består av inkomstutjämningsbidrag upp till garanterad skattekraft är budgeterade till 1 591,9 mnkr. Summan inkluderar även kostnadsutjämning, LSS-utjämning, regleringsbidrag samt den kommunala fastighetsavgiften.

Finansnettot är budgeterat till 30,0 mnkr. Nivån kan upprätthållas trots fortsatt låga marknadsräntor men kompenseras av en högre internbanksmarginal utifrån större lånevolym.

Resultatet efter finansnetto blir med dessa förutsättningar 93,0 mnkr. Då några extraordinära intäkter eller kostnader inte är budgeterade blir årets resultat också 93,0 mnkr.

Den finansiella avstämningen är baserad på en investeringsvolym för 2021 på 676 mnkr. Efter avskrivningar och avyttringar motsvarar detta en ökning av anläggningstillgångarna med 285 mnkr. Omsättningstillgångarna beräknas minska med 85 mnkr. Sammanlagt beräknas tillgångarna totalt öka med 200,0 mnkr.

Resultatbudget, mnkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Verksamhetens intäkter	1 760,3	1 896,8	1 953,7
Verksamhetens kostnader	-7 926,0	-8 240,5	-8 467,0
Avskrivningar	-267,1	-285,0	-315,0
Verksamhetens nettokostnader	-6 432,8	-6 628,7	-6 828,3
Skatteintäkter	5 157,6	5 306,5	5 299,4
Generella statsbidrag och utjämning	1 294,6	1 372,2	1 591,9
Finansnetto	55,7	30,0	30,0
Resultat efter finansnetto	75,1	80,0	93,0
Realisationsvinster	23,6	0	0
Årets resultat	98,7	80,0	93,0

Balansbudget, mnkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Tillgångar			

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Anläggningstillgångar	5 440,6	5 745,6	6 030,6
Omsättningstillgångar	1 621,1	1 516,1	1 444,1
Summa	7 061,7	7 261,7	7 474,7
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	5 062,9	5 142,8	5 235,8
- därav årets resultat	98,7	80,0	93,0
Avsättningar	546,2	546,2	546,2
Långfristiga skulder	0	0	0
Kortfristiga skulder	1 452,6	1 572,7	1 692,7
Summa	7 061,7	7 261,7	7 474,7

Finansieringsbudget, mnkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Tillförda medel			
Överskott från verksamheten	448,0	365,0	408,0
Förändring av rörelsekapital exkl likvida medel	107,0		
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	2,0	50,0	50,0
Minskning av finansiella anläggningstillgångar			
Ökning av långfristiga skulder			
Summa	557,0	415,0	458,0
Använda medel			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-620,0	-650,0	-676,0
Ökning av finansiella anläggningstillgångar	-1,0		
Minskning av långfristiga skulder			
Summa	-621,0	-650,0	-676,0
Förändring av likvida medel	-64,0	-235,0	-218,0

Finansiell analys

Borås Stads finansiella analys utgår från den så kallade RK-modellen. Modellen bygger på fyra aspekter som är viktiga ur ett finansiellt perspektiv när kommunens ekonomi skall bedömas. Syftet med modellen är att genom analys av de fyra aspekterna på ett sammanhållet sätt kunna beskriva och identifiera kommunens finansiella styrkor och svagheter. Grundfrågan som ställs är om Borås Stad har en god ekonomisk hushållning eller ej. Var och en av de fyra aspekterna analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal. I analysen har koncernbanken exkluderats för att få en mer rättvisande bild. Bolagens kortfristiga upplåning och förmedlade lån via kommunen är därför ej medräknade.

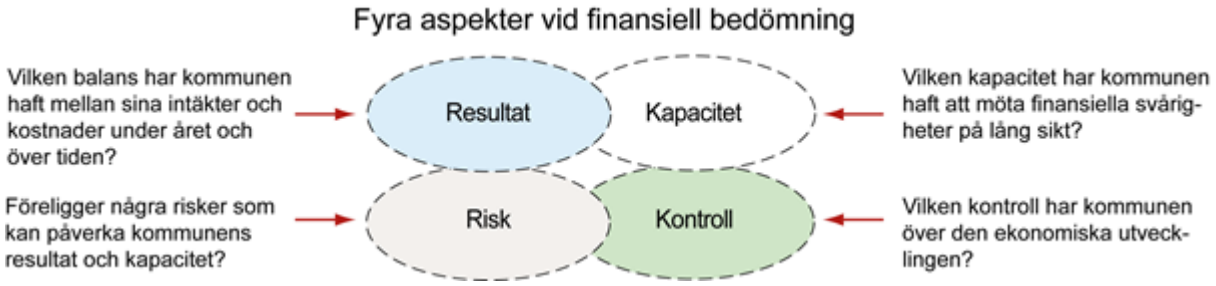

Resultat

Resultatutveckling

	Bokslut 2019	Budget 2020	Ber utfall 2020	Budget 2021
Årets resultat, mnkr	99	80	185	93
Årets resultat/skatteintäkter %	1,5	1,2	2,7	1,3
Årets resultat/eget kapital %	1,9	1,5	3,6	1,6

Resultatet för Borås Stad har varit positivt varje år från och med 1997. De redovisade resultaten de senaste åren har mestadels legat klart över det finansiella målet. För 2020 förväntas resultatet bli bättre än Kommunfullmäktiges budget bl.a. beroende på avsevärt bättre utfall för generella statsbidrag är budgeterat. Detta beror på de extra statsbidrag som staten tillfört kommunerna under coronautbrottet. Obudgeterade realisationsvinster från tomt- och markförsäljning beräknas uppgå till 60 mnkr vilket ytterligare bidrar till resultatet.

För 2021 budgeteras ett resultat på 93 mnkr vilket är under det finansiella målet. Resultatet innebär ett utrymme för verksamhetens nettokostnader på 3,2 % jämfört med budget 2020. Relateras det budgeterade resultatet 2021 till det egna kapitalet innebär det en ökning med 1,5 %. Då inflationen beräknas till en lägre nivå värdesäkras det egna kapitalet fullt ut detta år.

Andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, %

	Bokslut 2019	Budget 2020	Ber utfall 2020	Budget 2021
Nettokostnader	95,2	95,0	93,4	94,6
Avskrivningar	4,1	4,3	4,3	4,6
Finansnetto	-0,9	-0,5	-0,4	-0,5
Verksamhetens nettokostnader	98,4	98,8	97,3	98,7

En viktig förutsättning för en god ekonomi är att verksamhetens nettokostnader inte ökar mer än vad den främsta inkomstkällan skatteintäkter och generella statsbidrag gör. För 2020 beräknas nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag uppgå till 97,3 % vilket är bättre än den ekonomiska planeringen i budget. För 2021 budgeteras att verksamhetens nettokostnader inklusive finansnettot skall ta 98,7 % av skatteintäkterna i anspråk. Borås Stad har en stark ekonomi i grunden med en lång period av god tillväxt av det egna kapitalet. Med anledning av en lägre skatteunderlagsutveckling och ambitionen att ge verksamheterna acceptabla förutsättningar för 2021 har ett lägre finansiellt resultat budgeterats.

Finansiering av nettoinvesteringarna

	Bokslut 2019	Budget 2020	Ber utfall 2020	Budget 2021
Överskott från verksamheten, mnkr	321	365	480	408
Årets nettoinvesteringar, mnkr	620	650	450	676
Självfinansieringsgrad, %	52	56	107	60

Nettoinvesteringarna beräknas under 2020 uppgå till förhållandevis låga 450 mnkr exklusive investeringar i nya industri- och bostadsområden som skall finansieras med tomtförsäljning. Exkluderas de kostnader som ej är rörelsekapitalpåverkande, det vill säga kostnader som ej föranleder någon likvid utbetalning, kommer Borås att ha 480 mnkr kvar när den löpande driften är betald. Självfinansieringsgraden uppgår till 107 % vilket innebär att nettoinvesteringarna till fullo kan betalas med egna medel från verksamheten. För 2021 beräknas självfinansieringsgraden uppgå till 60 % vilket beror på en högre investeringsnivå och ett relativt lågt budgeterat årsresultat.

Kapacitet

Soliditet

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Soliditet, %	71,7	70,8	70,0
Tillgångsförändring, mnkr	338	300	200
Förändring av eget kapital mnkr	99	80	93
Självfinansiering av tillgångsökning, %	29	27	40

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella styrka. Soliditeten visar hur mycket av tillgångarna som har finansierats med egna medel. Kommunens övergripande finansiella mål är att soliditeten skall uppgå till 80 %. Under 2020 utgick budgeten att soliditeten skulle minska något. För 2021 visar tabellen att 40 % av tillgångsökningen beräknas kunna finansieras med egna medel, vilket är under det finansiella målet och beror på en högre investeringsnivå och lägre resultat.

Risk

Likviditet

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Kassalikviditet, %	98	96	85
Rörelsekapital, mnkr	169	-57	-249

Likviditeten speglar kommunens kortfristiga betalningsberedskap. De löpande utgifterna måste kunna betalas med antingen de månatliga skatteinbetalningarna, avgifter och ersättningar eller andra omsättningsbara tillgångar. Kassalikviditeten som mäter förhållandet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder beräknas i budget 2021 uppgå till 85 %. Kassalikviditet under 100 % innebär att de kortfristiga skulderna överstiger omsättningstillgångarna. Borås Stad strävar efter att ha en låg likviditetsreserv. Inom Internbanken kan både kommunen och de kommunala företagen tillgodose

behovet av kortfristiga betalningsmedel genom att utnyttja den gemensamma likviditetsreserven. Genom denna möjlighet har kommunen en rimlig likviditet i förhållande till betalningsströmmarna. Dessutom består de kortfristiga skulderna till cirka en tredjedel av semesterlöneskuld till de anställda. Denna kommer inte att omsättas det kommande året. Rörelsekapitalet beräknas minska både 2020 och 2021.

Extern upplåning

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Total låneskuld, mnkr	0	0	0

Kommunens gjorde sin senaste amortering på låneskulden under 2004. Detta innebär att kommunen sedan dess inte har några långfristiga låneskulder för egen del. För den kommunala förvaltningsorganisationens del har de senaste årens goda resultat inneburit att den externa låneskulden som i mitten av 1990-talet var uppe i cirka 600 mnkr nu helt har kunnat amorteras ned. Detta innebär lägre risk för ränteförändringar och ett utökat verksamhetsutrymme. En utveckling med fortsatt höga investeringsnivåer och måttliga resultat kan dock innebära att även kommunens nämndorganisation framöver behöver utnyttja extern finansiering, vilket också syns av den sjunkande kassalikviditeten under tio år i sammandrag.

Kontroll

Budgetavvikelse, mnkr

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Ber utfall 2020
Kommunen	-87	-5	+45
Nämnder/förvaltningar	-67	-119	-98

En grundläggande förutsättning för att uppnå god ekonomi och tillfredsställande kontroll över verksamheten är att nämnderna klarar av att bedriva sin verksamhet inom tilldelat kommunbidrag. Tabellen ovan beskriver budgetavvikelsen dels för kommunen som helhet i form av årets resultat exklusive realisationsvinster och dels nämndernas utfall i förhållande till kommunbidragen.

För 2020 beräknas kommunen totalt kunna bedriva sin verksamhet med ett positivt budgetutfall som beror främst på höga statsbidragsnivåer under covid-19. När det gäller nämnderna blir det sannolikt en liten förbättring jämfört med 2019 om en på en fortsatt hög underskottsnivå. En del underskott är av engångskarskaraktär såsom utnyttjande av tidigare ”öronmärkta” medel och sanering av Gässlösa avloppsreningsverk. Det är viktigt att nämndernas verksamhet framöver är under kontroll, eftersom det är en nödvändig om de finansiella målen skall kunna hållas. Kontroll över ekonomin är en grundförutsättning för den "goda" kommunen och gagnar verksamheten långsiktigt.

Utveckling de kommande åren 2022-2023

Framskrivning av resultatet 2022-2023

	2021	2022	2023
Verksamhetens nettokostnader	-6 828	-7 008	-7 177
- årlig förändring, %	3,2	2,4	2,4
Skatte- och bidragsintäkter	6 891	7 057	7 228
- årlig förändring , %	3,2	2,4	2,4
Resultat	93	78	81
Nettoinvesteringar	676	700	700
Resultat, % av skatteintäkter statsbidrag mm	1,3	1,1	1,1
Självfinansiering av investeringarna, %	60	60	63

Skatte- och bidragsintäkterna är hämtade från Sveriges Kommuners och Regioners prognos för Borås Stad. Nettokostnadsberäkningen bygger på 2021 års budget uppräknad med hänsyn till den förväntade löne- och prisutvecklingen och det utrymme som skatteintäkterna medger.

Den budgeterade årliga genomförda investeringsvolymen förutsätts att stiga till ca 700 mnkr under 2022. För att bibehålla och ej ytterligare öka investeringsvolymen är det viktigt att effektivare nyttja de befintliga tillgångarna och därigenom hålla tillbaka behovet av investeringar. En effektivare kapitalanvändning, alltså att bättre utnyttja det kapital som bundits i verksamheten och att avyttra tillgångar som inte är nödvändiga för kommunens verksamhet, är ett alternativ till besparingar och neddragningar.

Nyckeln till en fortsatt god ekonomi för Borås Stad är att upprätthålla en god resultatnivå och en investeringsnivå som inte genererar en alltför stor tillgångsökning. Planen ovan visar på en resultatnivå som inte uppfyller de finansiella målen under planperioden. Detta får ändå anses vara godtagbart i dessa osäkra tider och med ambitionen att upprätthålla en bra nivå på verksamheten. Kommunens relativt starka finansiella ställning kräver inte att den fulla finansiella målsättningen behöver uppfyllas varje år i budgetläget. Resultatnivån kan även ses som en fallhöjdsmarginal vid förändrade ekonomiska förutsättningar.

Borås Stad har de senaste åren haft en positiv befolkningsutveckling. Tillväxten medför att efterfrågan på kommunens tjänster ökar och därmed också kostnaderna. Om skatteintäkterna inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Handlingsberedskap måste byggas in i ekonomin för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Nämndernas verksamhet

Budgeten 2021 bygger i grunden på att lönekostnaderna ökar med 2,0 procent, medan övriga kostnader räknas upp med 1,0 procent. Det ekonomiska målet för nämnderna är normalt noll, det vill säga att kommunbidraget motsvarar nettokostnaderna. Det ekonomiska målet är överordnat andra verksamhetsmål. Investeringsbudgeten 2021 är på 716 mnkr, exklusive utbyggnad av nya industri- och bostadsområden

I detta avsnitt redovisas Kommunstyrelsens budgetförslag för kommunens olika interna redovisnings- eller ansvarsenheter, i detta fall de olika nämnderna. Vilka nämnder eller ansvarsenheter det handlar om framgår av nedanstående organisationsschema.

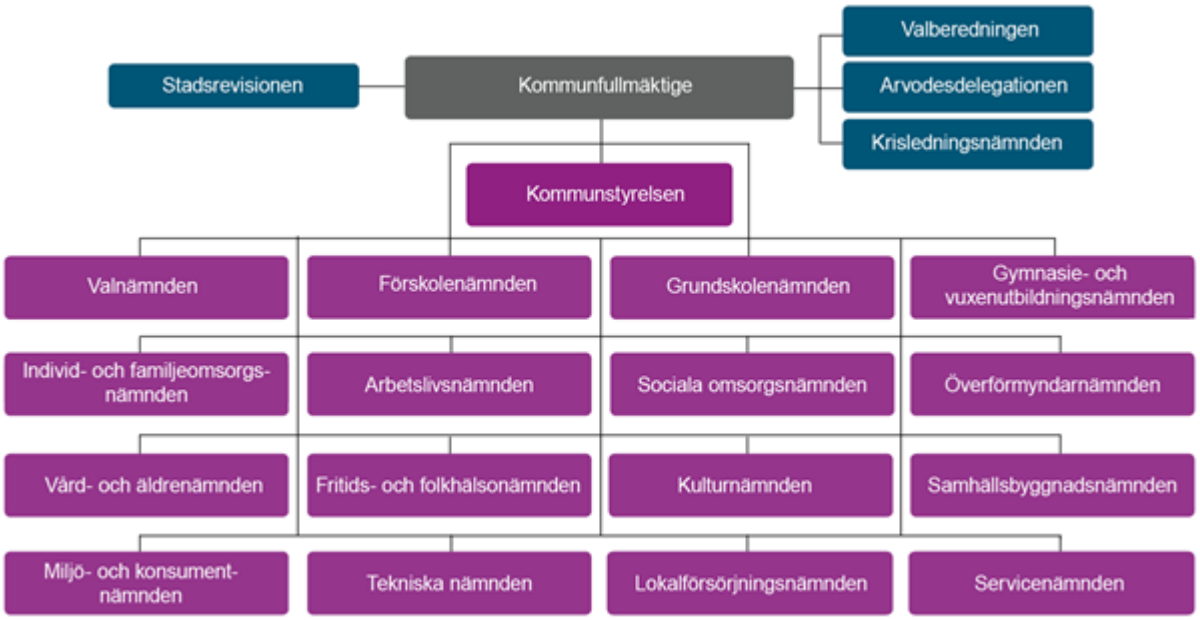

Driftbudget

Ekonomiska mål och ekonomiskt ansvar

I driftbudgeten budgeteras nämndernas planerade intäkter och kostnader. Nettokostnaderna täcks när det gäller anslagsfinansierad verksamhet med kommunbidrag. Kommunbidraget motsvarar normalt den budgeterade nettokostnaden per nämnd.

Nämndernas ansvar omfattar samtliga intäkter och kostnader. Inom ramen för kommunens internhyressystem omfattar ansvaret även lokalkostnaderna. Nämnderna beslutar själva med vissa begränsningar om sin lokalanvändning. Begränsningarna avser att säkerställa ett för kommunen som helhet effektivt lokalutnyttjande. Ansvaret omfattar också kapitalkostnaderna. Detta innebär bland annat att ökade kapitalkostnader på grund av investeringar inkräktar på utrymmet för övriga verksamhetskostnader. En effektivare kapitalanvändning, att mindre kapital binds i verksamheten, ger å andra sidan utrymme för ökad verksamhet.

Nämndernas ansvar gäller över tiden och är alltså inte begränsat till budgetåret. De årliga resultaten balanseras över till nästkommande år. Detta gäller såväl över- som underskott. Beslut om resultatöverföring fattas av Kommunfullmäktige vid behandlingen av årsredovisningen. En förutsättning för överföring av positiva budgetavvikelser är att fastställda verksamhetsmål uppnåtts.

Det ekonomiska målet för respektive nämnd är det budgeterade resultatet efter kommunbidrag i den av Kommunfullmäktige fastställda årsbudgeten. Det budgeterade resultatet är i normalfallet noll, det vill

säga budgeten baseras normalt på att kommunbidraget motsvarar nettokostnaderna. Vissa undantag förekommer dock. Det handlar då främst om att nämnderna i budgeten finansierar verksamheten med överskott från tidigare år eller arbetar in underskott från tidigare år.

I vissa fall är nämndernas verksamhet uppdelad i olika ansvarsområden. Det ekonomiska målet gäller då för respektive ansvarsområde. Om en nämnd tilldelas mer än ett kommunbidrag, kan inte kommunbidragen omfördelas mellan respektive ansvarsområde.

Det ekonomiska målet är överordnat andra verksamhetsmål. För att inte riskera att viktiga verksamhetsmål äventyras och för att undvika alltför dramatiska besparingar i verksamheten, bör inarbetning av underskott ske under planerade former. Inarbetning av större underskott kan ske över en längre period. Detta innebär att underskott i sin helhet inte måste täckas in redan under det följande året. Beslut om fördelning av underskottstäckning fattas av Kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen då det ackumulerade resultatet för nämnderna fastställs.

Liksom föregående år gäller att nämnderna inom sin budget ska avsätta lägst 1,0 % av kommunbidraget till oförutsedda händelser/buffert. Syftet med buffertar är att nämnderna under året ska ha en beredskap för oförutsedda händelser. Innan bufferten får tas i anspråk för att täcka ett underskott ska en åtgärdsplan ha upprättats och alla andra åtgärder ska ha prövats.

Kommunbidrag 2021

Kommunstyrelsen fastställde i juni, med utgångspunkt från beräknade resurser och inriktning på verksamheten, ekonomiska ramar för nämndernas budgetarbete 2021. Ramarna bygger på de förutsättningar som den ekonomiska utvecklingen ger. Budgetramarna till nämnderna uppgick till sammanlagt 6 698 700 tkr. Höjningen bygger på en kompensation för lönekostnadsökningar på 2,0 % medan övriga kostnader räknas upp med 1,0 %. I ramuppräkningen ingår också volymkompensation för målgrupper på 0,56 %. Totalt innebar ramarna att kommunbidragen till nämnderna höjdes med 149 350 tkr jämfört med 2020 års budget, vilket motsvarar 2,2 %. I Kommunstyrelsens slutliga budgetförslag uppgår kommunbidragen till 6 732 652 tkr. Sammantaget har kommunbidragen till nämnderna ökat med 2,6 % jämfört med budget 2020. I siffrorna ingår att nämnderna får ett effektivitetskrav på motsvarande 17,7 mnkr för 2021.

Kommunbidrag per nämnd KF Budget nov/dec. tkr

Nämnd	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021
Kommunfullmäktige	15 100	15 400	15 600
Revisorskollegiet	5 850	6 000	6 050
Kommunstyrelsen			
- stadsledningskansliet	116 300	126 600	127 400
- kommungemensam verksamhet	118 100	123 050	124 300
Valnämnden	4 000	1 000	1 100
Lokalförsörjningsnämnden	31 850	32 350	38 400
Servicenämnden	0	0	0
Fritids- och folkhälsonämnden			
- fritid och folkhälsa	209 350	215 300	224 500
- föreningsbidrag	43 050	43 650	44 150
Samhällsbyggnadsnämnden	23 850	21 450	23 600
Tekniska nämnden			
- väghållning skog parker m m	146 150	152 650	158 200

Nämnd	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021
- persontransporter	68 800	76 200	77 150
Miljö- och konsumentnämnden	25 750	27 400	26 650
Kulturnämnden	171 300	185 400	186 700
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	525 350	544 400	568 750
Sociala omsorgsnämnden	654 700	689 200	722 850
Arbetslivsnämnden	232 900	237 550	241 350
Överförmyndarnämnden	6 650	8 850	9 100
Förskolenämnden	746 250	782 550	807 300
Grundskolenämnden	1 459 550	1 510 800	1 566 900
Individ- och familjeomsorgsnämnden	288 500	306 600	333 100
Vård- och äldrenämnden	1 347 550	1 396 400	1 429 500
Summa	6 240 900	6 502 800	6 732 650

Investeringsbudget

I investeringsbudgeten anvisas anslag projektvis. Varje investeringsanslag är bundet till ett givet projekt och kan inte användas till annat ändamål än det ursprungligen avsedda. Investeringsanslag beviljas antingen direkt i årsbudgeten eller genom särskilda beslut i Kommunfullmäktige eller Kommunstyrelsen. Anslag genom särskilda beslut ska grundas på inkomna anbud.

Sammanlagt uppgår de totalt planerade nettoinvesteringarna under åren 2021-2023 till 2 092 mnkr, varav 716 mnkr 2021, 723 mnkr 2022 och 692 mnkr under 2023.

Finansieringsbudgeten och de finansiella avstämningarna bygger på en årlig genomförd investeringsvolym på i genomsnitt ca 650-700 mnkr för åren 2021-2023. Erfarenhetsmässigt sker alltid tidsförskjutningar i investeringsprogrammet. Samtidigt tillkommer nya projekt, av vilka ett flertal är under utredning och inte är medtagna i budgeten.

För att bedömningen av investeringsvolymen ska bli rätt i förhållande till de åtaganden som investeringar normalt innebär så beaktas även externa projekt som till exempel Borås Arena och andra större inhyrningar som ex. förskolor kalkylmässigt. Projekt som direkt påverkar kommunens resultaträkning bör bedömningsmässigt betraktas som om de vore egna investeringar. I nedanstående tabell redovisas de planerade investeringsprojekten. I de fall anslag anvisas direkt i budgeten har detta markerats med "B".

Investeringsplan 2021-2023

Projekt		Total utgift	Budget 2021		Budget 2021 inkl prel omdisp	Plan 2022	Plan 2023
GEMENSAMMA FUNKTIONER							
Särskilda servicefunktioner							
Underhållsinvesteringar	*Lfn*		75 000	*B*	75 000	75 000	75 000
Energi- och miljöåtgärder	*Lfn*		15 000	*B*	15 000	15 000	15 000
Hyresgästanpassningar	*Lfn*		20 000	*B*	20 000	20 000	20 000
It- investeringar i fastigheter	*Lfn*		7 000	*B*	7 000	7 000	7 000
Fullmäktigesalen ombyggnad	*Ks*	8 000	8 000		8 000		
Verksamhetssystem	*Ofn*	250	250	*B*	250		
Pantängen	*Sn*	53 000	30 000	*B*	30 000	23 000	

Projekt		Total utgift	Budget 2021		Budget 2021 inkl prel omdisp	Plan 2022	Plan 2023
Pantängen förbättringsåtgärder	*Sn*		3 000	*B*	3 000		
Krisberedskapsförråd, nybyggnation	*Sn*	6 000	6 000		6 000		
Utskriftsenheter / kontorsutrustning	*Sn*		4 000	*B*	4 000	4 000	4 000
Fordon och maskiner	*Sn*		15 000	*B*	15 000	15 000	15 000
IT-infrastruktur	*Sn*		3 000	*B*	3 000	3 000	3 000
Mobiltelefoner	*Sn*		12 000	*B*	12 000	12 000	12 000
SUMMA GEMENSAMMA FUNKTIONER		67 250	195 250		195 250	174 000	151 000
INFRASTRUKTUR OCH SKYDD							
Markförsörjning							
Inköp av fastigheter	*Ks*		30 000		30 000	40 000	40 000
SUMMA INFRASTRUKTUR OCH SKYDD			30 000		30 000	40 000	40 000
GATOR, VÄGAR OCH PARKER							
Kommunikationer							
Beläggningsunderhåll	*Tn*		8 500	*B*	8 500	8 500	8 500
Attraktiv stad	*Tn*		8 000	*B*	11 174	3 000	3 000
Div mindre gatu- och broarbeten	*Tn*		5 500	*B*	11 605	5 500	5 500
Program för tillgänglighet	*Tn*		1 000	*B*	1 000	1 000	1 000
Gång- och cykelvägar reinvestering	*Tn*		15 000	*B*	15 000	15 000	15 000
Reinvestering gatubelysning inom/utom tätort	*Tn*		1 000	*B*	1 000	1 000	1 000
Energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning	*Tn*		4 000	*B*	4 000	4 000	4 000
Utbyggnad av kabelskåp - gatubelysning	*Tn*		2 000	*B*	2 000	2 000	2 000
Kollektivtrafik (stadstrafiken)	*Tn*		5 000		10 734	5 000	5 000
Upprustning centrummiljöer	*Tn*		0	*B*	4 943	2 000	2 000
Borås flygplats	*Tn*		500	*B*	500	500	500
Ny Nybro	*Tn*	44 000	10 000		39 647	2 353	
Parkverksamhet							
Grönområdesplanen	*Tn*		1 000	*B*	1 000	1 000	1 000
Lekplatser/mötesplatser	*Tn*		5 000	*B*	5 000	5 000	5 000
Trygghetsåtgärder och diverse mindre parkinvesteringar	*Tn*		3 000	*B*	3 000	3 000	3 000
Fristads nya stationspark	*Tn*	6 000	0		2 750	1 000	2 000
Jubileumspark Kronängsparken	*Tn*	18 000	2 500		12 433	5 000	
Gröna stråket genom staden	*Tn*					10 000	
Gåshult, upprustning byggnader	*Tn*	0	0	*B*	0		
SUMMA GATOR, VÄGAR, PARKER		68 500	72 000		134 286	74 853	58 500
FRITID OCH KULTUR							
Idrotts- och fritidsanläggningar							
Utveckling av miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner samt utbyte av gräs	*FoF*		600	*B*	600	600	600
Utveckling av aktivitetsplatser	*FoF*		2 000	*B*	2 000	1 350	1 000
Utveckling av idrottsanläggningar ute och inne	*FoF*		1 500	*B*	1 500	1 500	1 500
Utveckling av spår och leder	*FoF*		2 500	*B*	2 500	1 500	1 500

Projekt		Total utgift	Budget 2021		Budget 2021 inkl prel omdisp	Plan 2022	Plan 2023
Utveckling av badplatser (utebad)	*FoF*		900	*B*	900	500	500
Evenemangsstaden Borås	*FoF*		1 000	*B*	1 000	750	750
Boda aktivitetspark	*FoF*	7 750	1 000		1 000	750	500
Borås skidstadion inkl. förberedelser inför SM-veckan 2021	*FoF*	10 000	1 000	*B*	1 000	500	500
Kronängsparken	*FoF*	5 000	4 000	*B*	4 000		
Ny idrottshall i Fristad	*Lfn*	45 940	36 400	*B*	43 432		
Sjöbovallen ombyggnad	*Lfn*	17 500	7 000	*B*	9 710		
Norrbyhuset utökat lokalbehov	*Lfn*	2 500	2 500		2 500		
Bryggaregatan anpassning	*Lfn*	3 000	3 000	*B*	3 000		
Kulturverksamhet							
Konstnärlig gestaltning och utsmyckning	*Kn*		1 528	*B*	8 685		
Konstmuseet och Textilmuseet konstinköp	*Kn*		1 200	*B*	1 200		
Konstbiennalen / Jubileumsutställning 2021	*Kn*		4 500	*B*	7 641	1 000	1 000
Sjöbohuset hyllsystem	*Kn*	1 000	1 000	*B*	1 000		
Förvaltningsövergripande investeringar	*Kn*		500	*B*	500		
SUMMA FRITID OCH KULTUR		91 690	72 128		91 168	8 450	7 850
AFFÄRSVERKSAMHET							
Näringsliv							
Utbyggnad av industriområde Viared Västra	*Ks*						6 000
Utbyggnad av industriområde Viared Norra	*Ks*					1 000	
Utbyggnad av industriområde Nordskogen	*Ks*					1 400	
Guttasjön om- och tillbyggnad	*Lfn*	18 900	5 900		10 165	8 000	
Investeringar för externa hyresgäster	*Lfn*		1 000	*B*	1 000	1 000	1 000
SUMMA AFFÄRSVERKSAMHET		18 900	6 900		11 165	11 400	7 000
PEDAGOGISK VERKSAMHET							
Förskola							
Sjömarken, Badstrandsvägen, 6 avd	*Lfn*	43 400	2 500		2 500	23 500	16 900
Kristinegården, 6 avd	*Lfn*	39 900	26 017		26 421	9 000	
Strandvägens förskola, Sandared, 6 avd	*Lfn*	39 450	8 500		34 455		
Tokarpsberg förskola	*Lfn*	33 000				18 500	14 500
Sparsör Vinkelvägen, 6 avd	*Lfn*	41 400					2 000
Utemiljö förskolor	*Lfn*	15 000	5 000	*B*	5 000	5 000	
Förskolor inventarier	*Fn*		1 800	*B*	1 800	2 400	1 050
Grundskola							
Byttorpsskolan om- och tillbyggnad	*Lfn*	153 811	58 571		54 449	32 930	
Särlaskolan ombyggnad 7-9	*Lfn*	175 000	2 500		2 500	35 400	90 000
Myråsskolan om- och tillbyggnad, 4 parallell	*Lfn*	230 000	38 500		80 285	105 000	29 500
Erikslundsskolan om- och tillbyggnad	*Lfn*	310 000				3 500	69 500
Ny skola, Gässlösa	*Lfn*	310 000	73 000		73 000	152 000	85 000
Utbyggnad kök Trandaredskolan	*Lfn*	16 808	2 908		10 485		

Projekt		Total utgift	Budget 2021		Budget 2021 inkl prel omdisp	Plan 2022	Plan 2023
Gula skolan, trafikanpassning	*Lfn*	5 000	5 000	*B*	5 000		
Björkhöjdskolan omb, inventarier	*Grn*		4 000	*B*	4 000	1 000	1 000
Byttorpskolan omb/tillb, inventarier	*Grn*		2 000	*B*	2 000	4 000	
Myråsskolan omb/tillb, inventarier	*Grn*						4 000
Särlaskolan omb/tillb, inventarier	*Grn*						6 000
Ny skola Gässlösa, inventarier	*Grn*						6 000
Gymnasieskola							
Almåsgymnasiet, innergård	*Lfn*	17 500	12 175		11 519		
Viskastrand- och Almåsgymnasiet, inventarier	*Gvun*		5 000	*B*	5 000		
SUMMA PEDAGOGISK VERKSAMHET		1 430 269	247 471		318 414	392 230	325 450
VÅRD OCH OMSORG							
Omsorg om äldre- och funktionshindrade							
Kristinegränd, Vård- och omsorgsboende	*Lfn*	184 000				3 500	90 000
Metergatan SOL tillbyggnad	*Lfn*	6 500			5 109		
Backhagsvägens LSS	*Lfn*	18 971	4 617		3 332		
Färgargatans LSS	*Lfn*	18 150	8 557		13 246		
Sörmarkslidens LSS	*Lfn*	18 150	9 046		17 396		
Skogsfrugatans SOL	*Lfn*	30 000	20 378		19 965		
Gruppbostad LSS (Barnhemsgatan)	*Lfn*	18 500	8 000		16 000		
Gruppbostad LSS (A)	*Lfn*	18 500	8 000		10 500	8 000	
Gruppbostad LSS (B)	*Lfn*	20 000					2 500
Gruppbostad LSS (C)	*Lfn*	20 000					2 500
Servicebostad LSS	*Lfn*	30 000				2 500	24 500
Johanneslundsgatan SOL	*Lfn*	60 000	28 500		28 500	31 500	
Trygghetslarm	*Vän*	16 700	6 300	*B*	16 700		
Upprustning av lokaler inom daglig verksamhet	*Son*		500	*B*	500		
Skogsfrugatans SOL, inventarier	*Son*		500	*B*	500		
SUMMA VÅRD OCH OMSORG		459 471	94 398		131 748	45 500	119 500
SUMMA NETTOINVESTERINGAR		2 092 180	715 647		909 531	722 933	692 400

Försäljning av mark och fastigheter	***Ks***		**-80 000**		**-80 000**	**-108 000**	**-105 000**

Exploateringsprojekt 2021-2023 (avser tomtförsäljning)

Utgifter

Projekt, tkr	Total utgift	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Utbyggnad av industriområde Viared Västra	394 700	0	3 000	6 000
Utbyggnad av industriområde Viared Norra	50 000	0	1 000	0
Utbyggnad av industriområde Nordskogen	80 000	0	1 400	0
Utbyggnad av övriga industriområden	30 000	10 000	10 000	10 000
Utbyggnad av bostadsområden	30 000	10 000	10 000	10 000
Summa	584 700	20 000	25 400	26 000

Inkomster

Projekt, tkr	Total inkomst	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Försäljning av industritomter Viared Västra	-525 000	-10 000	-60 000	-60 000
Försäljning av industritomter Viared Norra	-68 000	-4 000	-3 000	0
Försäljning av industritomter Nordskogen	-127 000	-10 000	-10 000	-10 000
Försäljning av bostadstomter		-1 000	0	0
Försäljning av övriga fastigheter		-55 000	-35 000	-35 000
Summa	-720 000	-80 000	-108 000	-105 000

Utrednings- eller förstudieprojekt 2021-2023

Projekt	Ansvarig nämnd
Gemensamma funktioner	
Ny brandstation SÄRF	Lfn
Idrotts- och fritidsanläggningar	
Ridhuset, ny lokalisering	Lfn
Ny ishall, i utredningen ska det även ingå vem som ska driva den	Fofn
Nytt Skyttecenter	Fofn
Fullstor idrottshall i Sjömarken	Fofn
Kulturverksamhet	
Borås Museum, Ramnaparken	Lfn
Se över Annelundsparkens förutsättningar och utvecklingsmöjligheter	Kun
Utreda möjligheten att skapa ett "Art center"	Kun
Förskolor	
Tokarpsberg förskola	Lfn
Förskola övre Sjöbo	Lfn
Aplaredskolan, utökning förskola	Lfn
Grundskolor	
Asklandaskolan tillbyggnad	Lfn
Gula Skolan, ombyggnad av idrottshall	Lfn
Trandaredskolan ombyggnad	Lfn
Tummarpskolan om- och tillbyggnad	Lfn
Dalsjöskolan, anpassning 7-9	Lfn
Ny skola	Lfn
Sandgärdskolan ombyggnad	Lfn
Sandaredskolan ombyggnad	Lfn
Idrottshallar grundskolor	Lfn
Ny grundskola, i östra delarna av Borås	Lfn
Gymnasieskolor	
Bäckängsgymnasiet, utökat lokalbehov	Lfn
Ny gymnasieskola	Lfn
Campus Bäckäng/Nornan	Lfn
Omsorg om äldre och funktionshindrade	
Vård- och omsorgsboende 1	Lfn
Vård- och omsorgsboende 2	Lfn
Korttids- och växelvårdsplatser i serviceorterna	Lfn
Bostäder för yngre dementa	Lfn

Kommunfullmäktige

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	99	80	80
Kostnader	-15 049	-15 480	-15 680
Nettokostnader	-14 950	-15 400	-15 600
Kommunbidrag	15 100	15 400	15 600
Resultat	150	0	0
Ackumulerat resultat			
Nettoinvesteringar			

Kommunfullmäktiges uppgift

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och utses i allmänna val vart fjärde år. Kommunfullmäktiges huvuduppgift är att besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annat av större vikt för kommunen, främst

- mål och riktlinjer för verksamheten,
- budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor,
- nämndernas organisation och verksamhetsformer,
- årsredovisning och ansvarsfrihet för nämnderna.

Kommunfullmäktige består av 73 ledamöter samt ersättare. Normalt sammanträder Kommunfullmäktige tolv gånger per år. Mandatfördelning under perioden 2018-2022 är följande:

Arbetarpartiet-Socialdemokraterna	23
Moderata Samlingspartiet	15
Sverigedemokraterna	11
Vänsterpartiet	6
Liberalerna	5
Centerpartiet	5
Kristdemokraterna	5
Miljöpartiet de Gröna	3

Under Kommunfullmäktige budgeteras också det kommunala partistödet och bidrag till förtroendemannautbildning.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till Kommunfullmäktiges verksamhet inklusive partistöd, förtroendemannautbildning, representation samt lokalkostnader räknas upp med totalt 0,2 mnkr till 15,6 mnkr inför 2021. Verkligt utfall regleras varje år till noll då Kommunfullmäktige saknar möjlighet att hantera avvikelser.

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Sammanträden m m, nettokostnader tkr	-9 506	-9 255	-9 332
Partistöd, nettokostnader tkr	-5 444	-6 145	-6 268

Revisorskollegiet

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	535	625	643
Kostnader	-6 188	-6 625	-6 693
Nettokostnader	-5 653	-6 000	-6 050
Kommunbidrag	5 875	6 000	6 050
Resultat	222	0	0
Ackumulerat resultat	1 255	1 255	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Stadsrevisionen arbetar för att främja en effektiv och ändamålsenlig kommunal verksamhet utifrån ett helhetsperspektiv. Stadsrevisionen är kommunfullmäktiges och medborgarnas kontrollorgan när det gäller efterlevnaden av kommunala beslut och aktuell lagstiftning. Revisionen följer *God revisionssed*. Revisorernas uttalanden i revisionsberättelser ligger till grund för ansvarsprövning.

Revisorerna granskar

- att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- att räkenskaperna är rättvisande.
- att den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskning enligt *God revisionssed* innebär:

- att revisionsverksamhetens omfattning, inriktning och prioritering utgår från en risk- och väsentlighetsanalys och specificeras i revisionsplanen för respektive revisionsgrupp.
- att nämnderna granskas med avseende på om verksamheten bedrivs i enlighet med uppställda mål och på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.
- att granska om redovisningen har utförts enligt god redovisningssed, det vill säga om de löpande och årliga räkenskaperna är rättvisande.
- att löpande rapportera granskningsresultat till Kommunfullmäktige, styrelser och nämnder.
- att lämna revisionsberättelser och förslag när det gäller Kommunfullmäktiges ansvarsprövning av Kommunstyrelsen och nämnderna.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till revisorskollegiet uppgår till 6 050 tkr och inkluderar ett effektivitetskrav på 50 tkr. För 2021 omfattar den egna personalstyrkan totalt 5 heltidsanställda revisorer. Den egna personalstyrkan kompletteras med köp av externa revisionskonsulter som bedöms till högre än tidigare år.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppdrag är fördelat på två kommunbidrag. Det första avser Kommunstyrelsens förvaltning som redovisas under Stadsledningskansliet. Det andra kommunbidraget avser kommungemensamma verksamheter, som inte har något direkt samband med Kommunstyrelsens egen verksamhet men som ändå ansvarsmässigt budgeteras här.

Stadsledningskansliet

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	93 988	88 207	95 009
Kostnader	-248 716	-214 807	-222 409
Nettokostnader	-154 728	-126 600	-127 400
Kommunbidrag	119 405	126 600	127 400
Resultat	-35 323	0	0
Ackumulerat resultat	5 000	5 000	
Investeringar	-37 069	-40 000	-30 000
Försäljning av mark och fastigheter	1 581	40 000	80 000

Nämndens uppgift

Kommunstyrelsen leder förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomi, och särskilt ägna sig åt målsättnings-, framtids- och uppföljningsfrågor samt strategiskt arbete.

Kommunstyrelsen har ett i kommunallagen särskilt reglerat ansvar för att hålla övriga nämnder under uppsikt, vilket även omfattar de kommunala bolagen samt eventuella kommunalförbund som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen ska även arbeta med intern kontroll. Uppsiktsplikten är av yttersta betydelse för en god ledning och styrning av Borås Stad.

I Stadsledningskansliets verksamhet ingår att utarbeta gemensamma regler, normer och planer samt att följa upp, utvärdera och utveckla nämndernas verksamheter. Det ingår också att arbeta med kvalitetsfrågor, informera om ny lagstiftning, huvudmannaskapsgränser med mera. Kommunstyrelsen har även rollen som ”koncernledning” med ansvar för de kommunala bolagens verksamhet.

Ambitionen är att koncentrera och renodla arbetet till större strategiska ledningsfrågor och samtidigt överlåta åt nämnderna att självständigt hantera sina respektive ansvarsområden inom fastställda riktlinjer och ramar. Ledningen ska inriktas mot målstyrning i kombination med utvärdering och analys av nämndernas resultat.

Stadsledningskansliets enheter speglar också dess uppdrag: allmän kommunadministration, ekonomistyrning, personal/förhandling, samhällsplanering, mark- och exploateringsverksamhet, näringslivsfrågor, kvalitet och utveckling, kommunikation/marknadsföring, koncerninköp samt centrum för kunskap och säkerhet.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för 2021 uppgår till 127,4 mnkr. I budgeten finns ett effektiviseringskrav på 1,3 mnkr.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Centrum för kunskap och säkerhet ska samverka med Polisen för att förebygga gängbildning och organiserad brottslighet.

Samhällsplaneringsavdelningen ska beakta trygghetsperspektivet i allt arbete med samhällsplanering.

Koncerninköp ska arbeta med social upphandling, genom att Arbetslivsnämnden ställer personal till förfogande för detta arbete.

Samtliga stadens förvaltningar och bolag ska arbeta med att klara den minskning av växthusgasutsläpp som krävs enligt Borås Stads koldioxidbudget. Arbetet leds på strategisk nivå av Kommunstyrelsen.

Digitalisering ska vara en viktig del i verksamhetsutvecklingen.

Södra torget ska fortsätta vara nav för kollektivtrafiken och byggs om för trafiksäkerhet och tillgänglighet. Ytor som då frigörs kan till exempel användas för att utveckla torgmiljön.

Kommunstyrelsen ska ta fram en plan för nya industriområden i såväl centralort som i serviceorterna.

Borås Stad ska arbeta proaktivt för att köpa mark lämplig för både verksamhetsområden och bostäder.

Fler trygghetsboenden ska byggas i Borås.

Framtagande av fler småhusområden ska prioriteras.

Kommunstyrelsen ska arbeta strategiskt och aktivt för att leda den strategiska samhällsplaneringen framåt.

Kommunstyrelsen ska vara drivande i näringslivsutvecklingen.

Koncerninköp ska kontinuerligt arbeta med att förbättra upphandlingsprocesserna i syfte att öka resurseffektiviteten.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Inrätta en äldreomsorgskommission, det vill säga en politisk beredningsgrupp för äldreomsorgen bestående av en person ifrån varje parti som finns representerade i Kommunfullmäktige. Gruppen ska bistås av andra lämpliga funktioner och fackliga parter. Gruppen ska med utgångspunkt i den demografiska utvecklingen, äldreomsorgens behov av ytterligare personal och boendeplatser, ta fram en handlingsplan för äldreomsorgen.

För att förbättra situationen i de områden som idag benämns som särskilt utsatta ska en handlingsplan upprättas i syfte att inga områden i Borås, enligt polisens kartläggningar, ska räknas som utsatta. Uppdraget inleds med en projektstudio, med berörda nämnders förvaltningar, under första kvartalet 2021.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att under första kvartalet 2021 återkomma med målbilder för resterande delar av Social hållbart Borås.

Kommunstyrelsen ska i samverkan med Vård- och äldrenämnden och Sociala omsorgsnämnden tillsätta en KAL-grupp för undersköterskor eller motsvarande. KAL-gruppens arbete ska vara färdigt under första halvan av 2021.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att lista möjliga kolsänkor som kommunen kan medfinansiera. Kolsänkorna ska rangordnas utifrån deras effektivitet i termer av minskad koldioxid per investerad krona.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att redovisa en investeringsplan som tar fasta på de kommunala investeringsbehoven under de kommande 10 åren. I ett sådant dokument kan exempelvis behov av nya verksamheter och omvandling av områden såsom Gässlösa, Knalleland och Nedre Norrby samt behov av marksanering redovisas. Till dokumentet ska en finansieringsplan redovisas. Finansieringsplanen ska visa på uppskattade kostnader och intäkter som skulle kunna uppstå när Borås utvecklas i syfte att beskriva behovet av finansiering.

Bostadsbolagen samlas i en koncern i syfte att säkra de små bostadsbolagens framtid.

För att beskriva vad kommuninvånarna kan förvänta sig av en viss service, kommunal tjänst eller verksamhet, ska tjänstegarantier införas.

Översyn av vilka verksamheter som kan anses utöva osund konkurrens med näringslivet ska genomföras med syfte att förhindra densamma.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur stort effekt- och kapacitetsbehov Borås har för att klara, stadens, kommuninvånarnas och företagens framtida behov av el.

Under 2021 ska markreserven öka med målet att nå en reserv om 400 000 kvm.

För att öka tryggheten i Borås ska trygghetsvakter upphandlas.

Kommunstyrelsens ges i uppdrag att samordna en översyn av antalet verksamhetsmått med syfte att minska dessa.

Kommunstyrelsen ska ha samordningsansvar i arbetet mot hemlöshet.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Kommunstyrelsen ska tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden, och Miljö- och konsumentnämnden utreda hur samverkan kan underlättas mellan verksamheterna som idag ligger på Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och konsumentnämnden (avseende strandskydd), Strategisk samhällsplanering och Mark och exploatering. Utredningen ska vara färdig under första halvan av 2021.

När Borås Stads nämndorganisation gjordes om stod valet mellan A) en gemensam kostorganisation under en nämnd, till exempel Servicenämnden eller B) en kostorganisation per nämnd. Alternativ B valdes. Kommunstyrelsen ska i samverkan med Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Vård- och äldrenämnden utvärdera det valda alternativet. Uppdraget ska redovisas senast halvårsskiftet 2021.

Kommunstyrelsen ska utreda Servicekontorets roll vid kriser samt vilka uppgifter som förvaltningen ska ansvara för.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att under första halvan av 2021 ta fram regelverk och informationsmaterial om intraprenader.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att klargöra ansvarsfördelningen inom Borås Stad i arbetet mot invasiva arter.

Investeringar

Inköp och försäljning av fastigheter
För inköp av fastigheter budgeteras ett belopp på 30 mnkr. Samtidigt beräknas fastigheter säljas för 55 mnkr och tomter inom exploateringsområden säljas för 25 mnkr.

Utbyggnad av industriområden
Utbyggnad av industriområden budgeteras till 10 mnkr.

Utbyggnad av nya bostadsområden
För utbyggnad av nya bostadsområden avsätts under året 10 mnkr.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Antal gästnätter i Borås ska öka	201 527	215 448	216 616	225 846	163 444
Resultatet av det sammanfattande omdömet om näringslivsklimatet i Borås Stad ska öka. (Svar på fråga i Svenskt Näringslivs årliga enkät skala mellan 1 och 6).	3,5	3,42	3,6	3,46	3,53
Rankingen i SKL:s öppna jämförelser, företagsklimat - Nöjd Kund Index (NKI) ska öka	66	72	71	71	-
Andelen hushåll och företag som har tillgång till bredband om minst 100Mbit/s ska öka, %	63,4	74,4	82,3	84,7	-
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4	4,2	7,1	2,8	3,5
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	0,1	12,9	3,2	1,4	0,4
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	63	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Bostäder			
Förtätning av stadskärnan, antal nyinflyttade till centrum	83	200	200
Antal nyproducerade bostäder i Borås tätort	472	480	480
Antal nyproducerade bostäder utanför Borås tätort	125	120	120
Sysselsättning			
Sysselsättningsgrad (20-64 år), %		78	78
Handel och företagande			
Tillgång till mark för företagande m2	250 000	250 000	400 000

Kommungemensam verksamhet

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	872	0	1 000
Kostnader	-120 609	-123 050	-125 300
Nettokostnader	-119 737	-123 050	-124 300
Kommunbidrag	118 100	123 050	124 300
Resultat	-1 637	0	0
Ackumulerat resultat			
Nettoinvesteringar			

Nämndens uppgift

Under den Kommungemensamma verksamheten samlas de verksamheter som inte har något direkt samband med Kommunstyrelsens egna verksamheter, men som ändå ansvarsmässigt budgeteras under Kommunstyrelsen.

De största posterna utgörs av avgiften till Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, och tillköp av kollektivtrafik från Västtrafik. Här ingår även avgifter till Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Sjuhärads Kommunalförbund samt bidrag till Navet och PROTEKO.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för 2021 uppgår till 124,3 mnkr, vilket är en ökning med knappt 1,25 mnkr jämfört med 2020. De kostnader som bokförs på kommungemensamma verksamheten är svåra att påverka och räknas vanligtvis upp med mer än 1 %. Inför 2021 annonserar Västtrafik minskade kostnader för kollektivtrafiken som en konsekvens av coronapandemin, för att sedan öka igen under 2022 alternativt

2023. Detta medför att den kommungemensamma ramen bör kunna täcka övriga uppräknade kostnader inom verksamheten under 2021.

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Bidrag till samarbetsorganisationer, Kommunalförbundet, SKL, Navet			
Nettokostnader tkr	-18 204	-18 302	-18 489
Näringslivsfrämjande åtgärder, PROTEKO			
Nettokostnader tkr	-2 176	-2 211	-2 119
Räddningstjänst			
Nettokostnader tkr	-84 243	-87 491	-88 158
Kommunikationer, Västtrafik AB			
Nettokostnader tkr	-14 675	-14 930	-15 062
Avgifter till upphovsmannarätt			
Nettokostnader tkr	-444	-116	-472

Överförmyndarnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	0	0	
Kostnader	-8 522	-8 850	-9 100
Nettokostnader	-8 522	-8 850	-9 100
Kommunbidrag	6 725	8 850	9 100
Resultat	-1 797	0	0
Ackumulerat resultat	0	0	
Nettoinvesteringar			250

Nämndens uppgift

I varje kommun ska det finnas en överförmyndarnämnd eller en överförmyndare. Borås har sedan 2003 en överförmyndarnämnd. Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgift inom överförmyndarverksamheten enligt föräldrabalken samt vad som i övrigt gäller för överförmyndare eller överförmyndarnämnd enligt lag eller annan författning.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 9,1 mnkr. I kommunbidraget finns en allmän förstärkning med 0,1 mnkr.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Nämnden ska fortsätta arbeta med att förbättra rekrytering av ställföreträdare för det ideella åtagande som ett god mans- eller förvaltaruppdrag innebär.

Investeringar

Investering avser nytt verksamhetssystem för att kunna digitalisera ärendehandläggningen. För projektet avsätts 0,25 mnkr.

Valnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	3 197	0	0
Kostnader	-6 474	-1 000	-1 100
Nettokostnader	-3 277	-1 000	-1 100
Kommunbidrag	4 025	1 000	1 100
Resultat	748	0	0
Ackumulerat resultat	600	600	
Nettoinvesteringar			

Nämndens uppgift

Valnämnden är på kommunal nivå ansvarig för genomförandet av de allmänna valen till Riksdag, Regionfullmäktige, Kommunfullmäktige och till EU-parlamentet samt för av Riksdagen och Kommunfullmäktige beslutade folkomröstningar. Valnämndens huvudsakliga verksamhet äger av naturliga skäl rum de år det är allmänna val eller EU-val.

Kommunen är indelad i tre valkretsar med tillsammans 83 valdistrikt. Verksamhetens kostnader under valår består till största del av arvoden till valförrättarna i de olika distrikten. Under icke valår begränsas kostnaderna till valnämndens sammanträden, nämndadministration, en tjänstepersons lön, lokalhyror, materialkostnader samt fortgående kostnader för t ex IT-stöd.

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens kommunbidrag beslutas till 1,1 mnkr 2021, då inga val kommer att genomföras under året.

Lokalförsörjningsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	815 627	886 422	911 290
Kostnader	-879 508	-918 772	-949 690
Nettokostnader	-63 881	-32 350	-38 400
Kommunbidrag	31 900	32 350	38 400
Resultat	-31 981	0	0
Ackumulerat resultat	-68 978	-68 978	
Nettoinvesteringar	-381 175	-285 476	-494 569

Nämndens uppgift

Lokalförsörjningsnämnden skall med hög kvalitet, en kostnadseffektiv förvaltning och nyproduktion samt med miljöfokus se till att Borås Stad kan erbjuda invånarna sunda och effektiva lokaler och anläggningar med god tillgänglighet.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Lokalförsörjningens ram för år 2021 är 38,4 mnkr. I tilldelat kommunbidrag ingår ett effektivitetskrav på 0,3 mnkr. Nettoinvesteringar avser beslutade investeringar för 2021 exklusive omdisponeringar från föregående år.

Nämnden tillförs 6,0 mnkr i utökat kommunbidrag för att finansiera hyrestak på sociala boenden samt kostnader för strategiskt ägda lokaler och kulturfastigheter. Nämnden ska även i sin budget för år 2021 räkna med en ökad uppräkning av interna hyresintäkter från verksamhetsfastigheter med 10,0 mnkr vilket motsvarar cirka 2,4 %

Den största delen av nämndens verksamhet finansieras via internhyressystemet, vilket omarbetades inför budget 2017. Grundprincipen är att internhyrorna ska motsvara kostnader för lokaler över tid. De flesta av verksamhetslokalerna bär en solidarisk schablonhyra per kvadratmeter inom avgränsade lokalgrupper. Dessa lokalgrupper är framtagna utifrån den verksamhet som bedrivs inom lokalerna, samt vilken nämnd som har verksamhetsansvaret. Det utgår även olika hyror beroende på om lokalerna är nya eller inte. Nedan listas de lokalgrupper som är framtagna samt hyreskostnad per nivå och lokalgrupp för år 2021. Den genomsnittliga hyran är viktad efter ytfördelning mellan ny och gammal lokalgrupp inom respektive lokalgrupp.

För att hålla kostnaderna inom budget, behöver Lokalförsörjningsnämnden aktivt arbeta med att minska driftskostnaden per kvadratmeter, sett över respektive fastighets livscykel.

Internhyrorna baseras på kapitalkostnader, driftkostnader, fastighetsskötsel och löpande underhåll.

Internhyror per lokalgrupp, kr/kvadratmeter

	Nya	Gamla	Genomsnitt
Grundskola	1 244	704	855
Förskola	1 901	883	1 327
Gymnasium	1 305	620	753
Äldreomsorg	1 566	1 036	1 086
LSS Daglig verksamhet, m.m.	1 092	855	980
LSS-boenden	1 758	1 264	1 387
Bibliotek	1 782	924	1 098
Fritid	1 395	924	1 076
Kontor	1 217	661	854
Fritidsgårdar	1 782	920	1 001
IFO	1 541	1 282	1 452

Verksamhetsfastigheter – Inhyrda och ägda
Borås Stads internhyresfastigheter budgeteras till drygt 724,0 mnkr (706,9 mnkr) och med en total yta på 722 525 m2 (731 294 m2), vilket ger kostnaden 1 002 kr/m2 (967 kr/m2).

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Hela bygg- och förvaltningsprocessen ska kännetecknas av hållbara val. Alla Borås Stads lokaler ska vara yt- och energieffektiva och byggda i hållbara material.

Lokalförsörjningsnämnden har en avgörande roll i det högt prioriterade arbetet med att elektrifiera Borås Stads egen bilflotta där biogas inte är ett lämpligt alternativ. I investeringsbudgeten finns medel avsedda att finansiera investeringar i laddinfrastruktur.

Alla nya förskolor ska byggas med tillagningskök.

Belysning på förskole- och grundskolegårdar ska ses över för att säkerställa en trygg och säker miljö.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Lokalförsörjningsnämnden ska tillsammans med Grundskolenämnden, Förskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden under 2021 utreda hur nämnderna på ett bättre sätt kan

använda sina lokaler gemensamt. Det ska särskilt belysas hur föreningslivet kan använda lokalerna när det inte bedrivs någon utbildning i dem.

Investeringar

Lokalförsörjningsnämndens investeringsbudget 2021 är 492,1 mnkr. Investeringarna fördelar sig enligt följande:

	Budget 2021	Budget 2020
Gemensamma funktioner inkl externa projekt	123,9	96,2
Fritids- och folkhälsonämnden	48,9	16,0
Förskolenämnden	42	23,2
Grundskolenämnden	180,5	101,1
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	12,2	13,4
Sociala omsorgsnämnden	87,1	35,5
Summa	**494,6**	**285,4**

De olika investeringsprojekten kommenteras under respektive nämnd med undantag för investeringar i gemensamma funktioner och projekt för externa hyresgäster, enligt specifikation nedan.

Underhållsinvesteringar
En följd av att komponentavskrivning infördes år 2017 innebar att planerat underhåll flyttades från driftsbudgeten till investeringsbudgeten. Medlen avsätts för att genomföra uppkomna behov, myndighetskrav samt utbyte av komponenter. I underhållsinvesteringar ingår även medel för tillgänglighetsanpassning i syfte att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Investeringar i brandsäkerhet som beror på förändrade myndighetskrav. Säkerhetsinvesteringar för att kunna hantera ej planerade uppkomna behov eller myndighetskrav kopplade till nya eller kompletterande säkerhetslösningar. Totalt avsätts 75,0 mnkr för dessa investeringar år 2021, vilket är en ökning med 7,3 mnkr jämfört med år 2020.

Energi- och miljöåtgärder
Totalt avsätts 15,0 mnkr för dessa investeringar år 2021, vilket är en ökning med 3,0 mnkr jämfört med år 2020. Detta utgör en pott med flera ändamål vilka nämnden kan omfördela mellan. Cirka 3 mnkr är avsedda för att kunna elektrifiera Borås Stads egen bilflotta, genom investeringar i laddinfrastruktur, och cirka 3 mnkr är avsedda för installation av solceller. Därtill ingår medel för ventilations- och energisparåtgärder, övrig energieffektivisering samt åtgärder för att minska exponeringen av kemikalier som kan skada hälsa och miljö i Borås Stads lokaler.

Hyresgästanpassning
I investeringsbudgeten finns avsatt medel för mindre investeringar i fastighetsbeståndet. Anslaget ska användas till akuta och viktiga verksamhetsförändringar under innevarande år. Medlen syftar till att verksamheterna ska fungera bättre genom att möjliggöra flexibilitet vid verksamhetsförändringar. I beloppet ingår även medel för eventuella moduletableringar samt de medel som tidigare år varit särskilt avsatta för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Totalt avsätts 20,0 mnkr för dessa investeringar år 2021, vilket är en ökning med 8,0 mnkr jämfört med år 2020.

Fullmäktigesalen, ombyggnad
Totalt avsätts 8,0 mnkr år 2021. Ett anläggningsråd ska genomföras innan slutligt investeringsbeslut.

IT-investeringar
Medel för att ansluta Borås Stads fastigheter till fibernätet samt IT investeringar i inhyrda fastigheter i syfte att uppnå Borås Stads standard. Totalt avsätts 7,0 mnkr för år 2021, vilket är en ökning med 2,0

mnkr i jämförelse med år 2020.

Guttasjön
Om- och tillbyggnad för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund. Investeringen kommer att finansieras av ökade hyresintäkter. Totalt avsätts 18,9 mnkr varav 5,9 mnkr för år 2021. Projektet beräknas vara klart 2022.

Hyresgästanpassningar externa hyresgäster
Hyresgästanpassningar där investeringen finansieras av ökade hyresintäkter från externa hyresgäster. För år 2021 avsätts 1,0 mnkr.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Den totala energiproduktionen från solenergi ska öka, MWh	133	118	210	230	-
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	6,6	5,4	5,8	9,3	11,1
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	0,3	0,1	0,5	0,4	0,5
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	71	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Ägda fastigheter			
Antal objekt		279	274
Antal objekt, kvadratmeter	563 928	590 503	570 925
Antal uppsägningar	11		
Total energianvändning för uppvärmning av kommunens fastigheter, kWh/kvadratmeter.	96	92	90
Total energiförbrukning i kommunens fastigheter, kWh/kvadratmeter		223	220
Summa konsumtionsavgifter per kvadratmeter		177,92	186,33
Antal objekt i verksamheten Lokalbank		14	14
Inhyrda fastigheter			
Antal objekt		240	220
Antal objekt, kvadratmeter	236 308	246 589	232 735
Antal uppsägningar	10		
Antal objekt i verksamheten Lokalbank		18	13

Samhällsbyggnadsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	43 551	43 561	43 612
Kostnader	-65 863	-65 011	-67 212
Nettokostnader	-22 312	-21 450	-23 600
Kommunbidrag	23 950	21 450	23 600
Resultat	1 638	0	0
Ackumulerat resultat	24 922	24 922	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Samhällsbyggnadsnämnden har som huvuduppgift att utöva inflytande över hur kommunens områden planeras och bebyggs. Nämnden är myndighet för plan- och bygglovsärenden samt tillsynsmyndighet för byggnadsverksamheten. Nämndens svarar också för kommunens samlade kartproduktion och lantmäteriverksamhet samt den övergripande verksamheten med datorbaserade geografiska informationssystem. Samhällsbyggnadsnämnden har ett särskilt samarbetsuppdrag avseende samhällsbyggnadsprocessen. Samarbetsuppdraget syftar till att stärka helhetssynen och få nämnder och styrelser att tydligare se sin del i helheten.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Samhällsbyggnadsnämnden budgeteras till 23,6 mnkr för 2021 och inkluderar ett effektivitetskrav på 0,2 mnkr. Inom tilldelad budget har nämnden en viktig uppgift att förbereda för en god infrastruktur, skapa förutsättningar för en industriell utbyggnad, kommunal service samt en attraktiv boendemiljö. Det är också avgörande att Samhällsbyggnads-nämnden prioriterar resurserna så att man ligger långt framme i detaljplaneprocessen och är beredd på snabba insatser inom sitt område. Ny teknik och ett professionellt arbetssätt ska medverka till att ta fram underlag för etablering och tillväxt i Borås. Kommunbidraget har inför 2021 ökats med 2,0 mnkr för att verksamheten i högre grad skall kunna medverka i Samhällsbyggnadsprocessen på ett kommunövergripande plan.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Nämnden ska arbeta med att tillgängligheten av detaljplaner, vilka ska möjliggöra varierad bostadsbyggnation i varje serviceort, kan säkerställas.

Nämnden ska beakta trygghetsperspektivet i all samhällsplanering.

Framtagande av fler småhusområden ska prioriteras.

Kommunala särkrav vid byggnation ska undvikas.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Kommunstyrelsen ska tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och konsumentnämnden utreda hur samverkan kan underlättas mellan verksamheterna som idag ligger på Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och konsumentnämnden (avseende strandskydd), Strategisk samhällsplanering, Mark och exploatering. Utredningen ska vara färdig under första halvan av 2021.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andelen av ansökningarna om bygglov med fullständiga handlingar som fått beslut senast 8 veckor efter ansökan ska öka, %.	75	81	98	99	98
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	5,9	5,8	5,2	5,6	4,7
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	1,7	0,8	1,3	2,3	1,5
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	56	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Bygglov			
Bygglov, förhandsbesked	941	900	900
Detaljplanering			
Plan med standardförfarande antas/godkänns	12	18	18

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Geodata			
Mätningsuppdrag	95	150	150
Uppbyggnad kartdatabasen (antal ha)	68 000	23 000	23 000
Lantmäteri			
Avslutade förrättningar (fastighetsbildning)	150	140	150
Ärendebalans 31/12 resp år	113	85	75
Bostäder			
Antal planlagda bostäder som är klara för antagande i detaljplan i Borås Stad			850
Andel planlagda bostäder som är klara för antagande i detaljplan inom utbyggnadsstrategins stadsutvecklingsområden			80

Servicenämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	697 175	741 718	765 155
Kostnader	-690 665	-734 718	-758 155
Nettokostnader	6 510	7 000	7 000
Kommunbidrag	0	0	0
Resultat	6 510	7 000	7 000
Ackumulerat resultat	34 498	34 498	-
Nettoinvesteringar	-29 981	-52 000	-73 000

Nämndens uppgift

Servicenämnden ansvarar för tjänster inom teknik, service och administration, som utförs på uppdrag av Stadsledningskansliet, övriga förvaltningar i Borås Stad samt de kommunala bolagen. Servicekontoret äger och administrerar merparten av kommunens maskin- och fordonspark samt kommunens IT-infrastruktur.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Servicenämndens verksamhet budgeteras med ett resultatkrav på 7,0 mnkr för 2021. Servicenämnden är en utförarnämnd som helt finansieras med uppdragsersättningar från andra nämnder och bolag. Detta ställer krav på att inte automatiskt kostnadskompensera priserna till kunderna. Verksamheten måste löpande rationaliseras för att möta utvecklingen. Kommunstyrelsen förutsätter att Servicenämnden bidrar till att uppfylla de effektivitets- och rationaliseringskrav som ställs på de tekniska verksamheter som är nämndens huvudbeställare och övriga nämnder/förvaltningar när det gäller de administrativa tjänsterna.

Nya uppdrag 2021

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Investeringar

Pantängen ombyggnation

Investering för ny-och ombyggnation avser utökning av antalet kontorsplatser och förbättrar användning av befintliga lokaler. För investeringen avsätts totalt 53 mnkr, varav 30 mnkr beräknas upparbetas under 2021.

Fordon och maskiner
Servicenämnden håller genom sin fordonsenhet samtliga förvaltningar och en del bolag med fordon och maskiner. För utbyte av fordon och maskiner budgeteras 15,0 mnkr. Vid nyinköp ska miljöfordon, där så är möjligt, upphandlas. Nivån är att betrakta som ett förslagsanslag. Finns absoluta behov kan anslaget överskridas ett enskilt år.

Utskriftenheter och kontorsutrustning
Avser utskriftsenheter och annan kontorsutrustning såsom infoskärmar mm. Servicenämnden ansvarar för merparten av denna utrustning som köps in och hyrs ut genom internhyresavtal till de beställande förvaltningarna. För 2021 avsätts 4,0 mnkr till Servicenämndens förfogande.

Mobiltelefoner
Borås Stad ändrar modellen för hantering av mobiltelefoner och kringutrustning från leasing till egenägda mobiltelefoner som ett led i att kostnadseffektivisera och förenkla hantering och distribution. Det nya upplägget innebär att ett årligt investeringsanslag på 12,0 mnkr för inköp av utrustning. Förändringen innebär inte någon ökad kostnad för Borås Stad.

IT-infrastruktur
Den gemensamma IT-infrastrukturen består av dataservrar och annan kommunikationsutrustning Till nämndens förfogande avsätts 3,0 mnkr årligen till förnyelse och utbyte av denna utrustning.

Pantängen, förbättringsåtgärder
Förbättringsåtgärderna omfattar utöver löpande översyn/utbyte av uttjänt utrustning, utbyggnad av solcellsenergi samt reinvestering och förbättringsåtgärder av tvätthall. Till åtgärderna avsätts 3,0 mnkr under 2021.

Krisberedskapsförråd
Avser nybyggnation av ett krisberedskapsförråd. Investeringen är beroende av att erforderliga politiska beslut fattas och att uppdraget tilldelas Servicenämnden. I det beräknade beloppet 6,0 mnkr har inte hänsyn tagits till eventuella statliga bidrag som kan reducera investeringsutgiften.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.	-	-	-	-	18,3
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.	-	25,9	29,2	34,2	37,5
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	5,6	4,6	4,6	4,7	5,8
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	12,9	14,2	13	13,5	10,4

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	39,8	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Övergripande Servicekontoret			
Extern fakturering, tkr	23 252	12 000	12 000
Dataservice			
Lösningsgrad i första kontakten, %	85,7	86	86,5
Personal- och kontorsservice			
Andel besvarade samtal lönesupport, %	92	87	90
Entreprenad			
Erhållna anbud, tkr	94 441	120 000	120 000
Fordon och verkstad			
Antal anmälda skador på fordon	590	580	575

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens verksamheter är indelade i två ekonomiska ramar: Väghållning, skog och parker samt Persontransporter.

Väghållning, skog, parker mm

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	116 945	82 157	82 687
Kostnader	-263 117	-234 807	-240 887
Nettokostnader	-146 172	-152 650	-158 200
Kommunbidrag	146 745	152 650	158 200
Resultat	573	0	0
Ackumulerat resultat	23 781	23 781	-
Nettoinvesteringar	-78 181	-128 915	-72 000

Nämndens uppgift

Tekniska nämnden ansvarar för gator, gång- och cykelvägar, skogsförvaltning, frågor om jakt och fiske, kalkning av försurade sjöar och vattendrag samt att bereda arbete för personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Trivsamma parker och en god yttre miljö är viktigt för medborgarnas välbefinnande.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 158,2 mnkr för 2021 och inkluderar ett effektivitetskrav på 1,5 mnkr. Kommunbidraget har höjts med 1,3 mnkr för ökade skötselytor samt försköning av staden och dess ytterområden inom nämndens hela verksamhetsområde. Därutöver tillförs 0,9 mnkr som kompensation för dagvattentaxa från Borås Energi och Miljö AB.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Arbete med renhållning, slyröjning, klottersanering, belysning och andra trygghetsskapande insatser ska vara prioriterade i nämndens arbete. Arbetet ska ske i nära samarbete med de kommunala bostadsbolagen.

Reinvestering i befintliga cykel- och gångbanor samt vägar ska prioriteras. Cykel ska ses som ett eget trafikslag, och det är viktigt att i möjligaste mån separera gång- och cykeltrafikanter.

Parkeringssituationen i centrum ska ses över för att underlätta för centrumhandel och besökare.

Pendlingsparkeringar ska byggas på strategiska platser.

Södra torget ska fortsätta vara nav för kollektivtrafiken men ska byggas om för trafiksäkerhet och tillgänglighet. När torget görs om kommer ytor att frigöras från busstrafik och dessa kan användas för en utvecklad torgmiljö.

Tekniska nämnden ska under året arbeta med att skapa fler trafiksäkra miljöer, särskilt kring förskolor och grundskolor.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Som ett led i ambitionen att nyttja Viskan som en tillgång i stadsplaneringen, ska möjligheten att tillgängliggöra Viskan hela vägen från Stadsparksbadet till Hallbergsgatan – via Sandwalls plats - utredas.

Tekniska nämnden ska under året se över sina startkriterier för snöröjning. För att ge utrymme till ambitionshöjningar inom andra delar av vinterväghållningen, bör en översyn av kriterierna för snöröjning och halkbekämpning av cykelbanor göras.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Grundskolenämnden ska tillsammans med Tekniska nämnden under 2021 utreda hur skolskjutsverksamheten kan effektiviseras utan att den enskilda eleven drabbas.

Investeringar

Beläggningsunderhåll
Förändrad redovisningsmetod för beläggningsunderhåll innebär att beläggningsunderhållet betraktas som investering och skrivs av under en längre period i stället för att som tidigare kostnadsförs direkt som driftkostnad. För 2021 avsätts 8,5 mnkr i investeringsbudgeten. Kvar på driften finns 1,6 mnkr för reparationer och akut asfaltunderhåll vilket innebär en total nivå för beläggningsunderhållet på 10,1 mnkr. Tillkommer gör externa medel för återställning av mark efter fiberdragningar.

Attraktiv stad
För den fortsatta förnyelsen av stadskärnan finns ett behov av att hitta en samsyn bland de aktörer som finns inom centrum, samt att upprätta ett program för den fortsatta utvecklingen av stadscentrum. Upprustningen av centrumkärnan är uppskattad. Genom ett gott samarbete med fastighetsägarna åstadkommes stora förändringar på kort tid. Inför Borås stads 400-års jubileum genomförs en extra satsning med målsättningen att iordningsställa kvarteret Eko10 bakom gamla ”Postenhuset” och Hallbergsplatsen. I samband med 400-årsfirandet planeras också för en jubileumsskulptur i området kring Krokshallstorget. För projekten inom detta konto avsätts normalt årligen 3,0 mnkr. För åren 2020 och 2021 förstärks budgeten med 5,0 mnkr per år.

Diverse mindre gatu- och broarbeten

Projektet avser ombyggnads- och nyanläggningsarbeten för gator och broar som ur investeringssynpunkt är av mindre omfattning. Genom att årligen avsätta en summa kan administrativa tids- och kostnadsbesparingar erhållas genom att undvika ett förfarande där Kommunfullmäktige- eller Kommunstyrelsebeslut ska inväntas för varje enskilt projekt. Anslaget för 2021 är 5,5 mnkr. Om en enskild insats ett år gör att anslaget överskrids så avräknas detta från nästa års volym.

Program för tillgänglighet
Programmets intentioner preciseras i en handlingsplan som pekar ut Tekniska nämndens roll att identifiera återstående hinder i den fysiska miljön samt i samråd med företrädare för handikapporganisationerna prioritera i vilken ordning dessa ska avhjälpas utifrån. För projekten avsätts 1,0 mnkr årligen.

Gång- och cykelvägar reinvestering
Anslaget för 2021 är 15,0 mnkr vilket innefattar upprustning/reinvestering av befintliga gång- och cykelvägar. Strävan är att få genomgående GC-stråk av hög standard. Föreslagna åtgärder innebär att framkomlighet och säkerhet för cyklister kommer att öka utmed de ombyggda sträckorna. Ett välskött gång- och cykelvägnät innebär också förutsättningar för att fler ska välja gång eller cykeln som transportmedel. Även gång- och cykelvägar där Trafikverket är väghållare kan bli aktuella. Kommunen är beredd att bidra till finansieringen om detta är angeläget och innebär en tidsmässig tidigareläggning.

Reinvestering av gatubelysning
Investeringsutrymmet avser reinvestering i större anläggningar som vid röt- eller rostskadebesiktning har visat sig vara till stor del utdömda för fortsatt drift. Även utbyte av belysningskablar i centrala staden omfattas av investeringsutrymmet. För 2021 avsätts 1,0 mnkr. Medel från fiberdragande aktörer kan användas till kabelutbyte om det är orsakat av fibergrävningarna.

Energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning
Utvecklingen går fort både vad det gäller energieffektivitet och teknik. Dimning nattetid är idag standard och närvarostyrning som tillval börjar bli vanligt. Detta understryker ytterligare behovet av att successivt byta ut gammal belysning. Delar av belysningsanläggningen kommer kontinuerligt att bestå av senaste tekniken och vi kan vara med att driva utvecklingen av energieffektiv och driftsäker belysning framåt. För 2021 avsätts 4,0 mnkr.

Utbyggnad av kabelskåp - Gatubelysning
När gatubelysningen en gång i tiden anlades var det nätbolagen som byggde och sedan ägde den. Belysningen (belysningsnätet) kopplades då in direkt i nätbolagens transformatorstationer. Energiförbrukningen räknas ut teoretiskt utifrån installerad effekt och antal brinntimmar, s.k. ackordsbelysning. Att mäta gatubelysningen innebär att vi kan tillgodoräkna oss de ekonomiska besparingar som görs vid ett utbyte till LED-armaturer. LED-belysning är generellt inställda att effektsänkas nattetid vilket inte tas hänsyn till vid beräkning. Att mäta gatubelysningen skulle innebära att vi får en bättre koll på belysningsanläggningen, vi kan se var det finns stora förluster och på så vis reinvestera i nätet där det behövs. För 2021 avsätts 2,0 mnkr för ändamålet.

Kollektivtrafik (stadstrafiken)
I takt med att förbättringar görs för kollektivtrafiken krävs infrastrukturåtgärder i form av investeringar, initiativet kommer oftast från Västtrafik. Flytt av kollektivtrafikterminal i Knalleland, åtgärder på Södra Torget och Krokshallstorget samt ytterligare hållplatsåtgärder finns upptagna inom projektet. Målet är att få en snabbare, mer tillgänglig kollektivtrafik vilket ger möjlighet till ökat resande. För åtgärderna avsätts ytterligare 5,0 mnkr under 2021. Åtgärder som påverkar kollektivtrafikens dragning i centrala Borås, ska lyftas till anläggningsråd.

Borås flygplats
Borås flygplatsförening har tagit fram en framtidsplan för Borås flygplats och har certifiering för närvarande till år 2028. Rullbanans toppbeläggning från 2010 är i behov av bindemedels-försegling för förlängning av ytskiktets tekniska livslängd ytterligare 5 – 7 år. Vidare finns ett behov av markarbeten för kommande utökning av västra stationsplattan och samtidig flyttning och modernisering av tankområdet för flygbränsle. På delar av det 40 000 m² stora grässtråket kommer fortsatt att behövas

vissa flygsäkerhetshöjande markåtgärder. Inom detta konto avsätts 0,5 mnkr årligen.

Upprustning av centrummiljöer
Ursprungligen var investeringsmedlen avsedda för upprustningsåtgärder i tätorterna utanför centralorten. Senare utökades möjligheten att även använda medel till åtgärder i stadsdelcentra i centralorten. Insatser görs inom allmän platsmark. Planer med kostnadsberäkningar utarbetas för genomförande av miljöförbättrande åtgärder i tätorterna och stadsdelscentra. Genomförandet kommer att ske under flera år. För genomförande av åtgärder inom projektet avsätts normalt 2,0 mnkr årligen. Tekniska nämnden har dock oförbrukade medel kvar från tidigare år så några nya anslag är därför inte aktuellt för år 2021.

Ny Nybro
Den befintliga Nybron över Viskan har fel riktning med hänsyn till att cityringen och korsningen med Västerlånggatan är otydlig till sin funktion. Genom att bygga en ny bro kan brons riktning mot Yxhammarsgatan förbättra framkomligheten på Cityringen vilket också ger bättre förutsättningar för kollektivtrafiken att trafikera den mest robusta leden i city. För projektet har medel tidigare beviljats för gångstråket Resecentrum – Borås Kongress/Högskolan och nu återstår själva bron samt gångstråk Sven-Erikssonsgatan. Totalt beräknad utgift för bron är 44 mnkr varav 10,0 mnkr tillförs som anslag under 2021. Investeringen ska lyftas till anläggningsråd.

Grönområdesplanen
Projektet avser genomförande av de åtgärder som omfattas av grönområdesplanen för Borås Stad. De åtgärder som föreslås i planen avser bland annat att förstärka grönområden till mer sammanhängande stråk samt att tillskapa nya områden ingående i grönstrukturen inom Borås stad. För 2021 avsätts 1,0 mnkr.

Lekplatser
Tekniska nämnden förvaltar 162 lekplatser inom kommunen. En del av lekplatserna är slitna och uppfyller inte längre säkerhetskraven. För säkerheten på lekplatser gäller idag särskilda normer. Lekplatserna ska besiktigas en gång om året och ska dessutom ha kontinuerlig tillsyn. De lekplatser som inte klarar kraven måste, om renovering inte sker, rivas. För upprustning och renovering av lekplatser avsätts 5,0 mnkr under 2021. Investeringarna ska också innebära att man får en säker och trygg miljö på kommunens lekplatser genom bättre belysning.

Trygghetsåtgärder och diverse mindre parkinvesteringar
Åtgärder inom parkverksamheten som nämnden förfogar över kan bland annat avse utbyte av träd, upprustning av trappor och renovering av parkvägar. För ändamålet avsätts årligen 3,0 mnkr vilket även omfattar trygghetsåtgärder, belysning och grönstruktur.

Aktivitets- och kulturpark i Fristad
En aktivitetspark med placering i Fristad Hedsparken, mellan Industrivägen och järnvägen. Projektet innebär att en sedan länge planerad trafiksäker lösning för passage över järnvägen i Fristad kommer till utförande. Det skapar en central mötesplats i Fristad i anslutning till centrum. Aktivitetsparken kommer genom möten mellan generationer att bli en trygg plats för aktiviteter och samvaro. Projektet budgeteras netto till 6,0 mnkr med beräknad start 2022. Framtid Fristad förväntas skjuta till 4 mnkr till projektet, främst genom sökta bidrag.

Kronängsparken
Genom stadsdelarna Getängen, Norrby, Centrum, Göta och Gässlösa, ända ned till Osdal i söder, finns planer på ett Grönblått stråk. Som en första etapp i detta stråk byggs Kronängsparken om inför kommunens 400-års jubileum 2021. Totalt avsätts 18,0 mnkr för projektet varav 2,5 mnkr ges som anslag under 2021.

Gåshult upprustning byggnader
Avser upprustning av byggnaderna inför bildandet av ett nytt kommunalt naturreservat. Investeringen finansieras genom ansökan om medel ur Borås Naturvårdsfond.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	8,6	7,2	8,4	6,7	8
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	4,9	4,3	7,7	5,8	4,4
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	54	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Väghållning			
Kostnad kr per invånare och dag	1 :63	1 :55	1 :54
Huvudgator, km	76	76	76
Kostnad kr per m²	55 :47	46 :41	47 :30
-därav vinterväghållning	23 :78	21 :84	22 :34
Lokalgator, km	254	252	258
Kostnad kr per m²	13 :89	16 :00	14 :79
-därav vinterväghållning	3 :23	6 :16	5 :86
Vägföreningsvägar, km	168	168	168
Övrigt underhåll kr per m²	3 :61	5 :99	6 :85
Km enskilda vägar med statligt och kommunalt bidrag	459	460	460
Beläggningsunderhåll m2	179 846	181 000	167 000
belagd yta %	5,4	5,5	5,0
kostnad kr per m2	114	105	114
Trafikbelysning			
antal lampor	19 175	19 200	19 200
energiförbrukning MWh	7 137	7 200	7 200
Antal P-tillstånd för funktionshindrade	605	600	615
Utfärdade nyttokort	55	75	60
Boendeparkering, antal tillstånd	688	700	700
Parkverksamhet			
Planterade ytor total m2	65 600	65 800	66 000
-därav perenner m2	3 900	4 900	5 190
Kulturparker m2	1 557 000	1 575 000	1 577 000
kr/m2	11 :08	17 :24	17 :22
Naturparker m2	8 693 000	8 612 000	9 396 000

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Kr/m2	0 :20	3 :15	2 :89
Total parkareal ha	1 025	1 019	1 097
kr per m2	2 :60	2 :67	2 :62
Parkkostnad kr per invånare	236	242	240
Parkyta m2 per invånare	90,8	90,8	96,9
Lekplatser antal	162	162	158
Skogsverksamhet			
Produktiv skogsmark, ha	9 500	9 500	9 500
- avsatt till naturvård, ha	2 500	2 500	2 500
- avsatt till naturreservat, ha	950	950	950
Avverkning totalt m3 fub	35 100	38 500	39 000
Flisad volym m3 s	12 500	10 000	10 000
Arbetsmarknadsåtgärder			
Antal personer i arbetsmarknadsåtgärder	61	65	95
Antal dagsverken	12 465	11 885	12 000

Persontransporter

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	15 450	14 310	16 739
Kostnader	-91 337	-90 510	-93 889
Nettokostnader	-75 887	-76 200	-77 150
Kommunbidrag	68 800	76 200	77 150
Resultat	-7 087	0	0
Ackumulerat resultat	0	0	0
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Tekniska nämnden handlägger alla frågor rörande kommunens samordning av samhällsbetalda persontransporter inom kommunen såsom färdtjänst och resor till och från daglig verksamhet. Vidare svarar nämnden för planering och samordning av skolskjutsar för Borås Stad samt uppgifter enligt lag om färdtjänst och lag om riksfärdtjänst. Nämnden driver särskoleskjuts i egen regi, beställningscentral för färdtjänstresor, bilpool för tjänsteresor för anställa inom Borås Stad, samt handlägger trafiksäkerhetsfrågor kring persontransporter.

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna budgeteras till 77,2 mnkr för 2021 vilket ger ett ökat kostnadsutrymme med 3,7 % jämfört med budget 2020. Kommunbidraget till Persontransporter höjdes med 5,0 mnkr inför budget 2020 för att rätta till de ekonomiska obalanserna inom verksamheten.

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Färdtjänst			
Antal tillstånd			
- totalt	4 672	4 600	4 600
- kvinnor	3 098	3 100	3 100
- män	1 574	1 500	1 500
Antal tillstånd/1 000 invånare			
- Borås	41	41	41
- Västra Götaland	32		
- Riket	31		
Antal tillstånd under 65 år	987	950	950
Antal resor	340 459	360 000	350 000
Kostnad per resa, kr	187	176	177
Särskoleskjutsar			
Antal fordon	13	13	13
- därav fordon med alkolås	13	13	13
Bilpool			
Antal fordon	56	57	55

Miljö- och konsumentnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	20 806	23 815	25 254
Kostnader	-45 948	-51 215	-51 900
Nettokostnader	-25 142	-27 400	-26 650
Kommunbidrag	25 875	27 400	26 650
Resultat	733	0	0
Ackumulerat resultat	151	151	
Nettoinvesteringar	613		

Nämndens uppgift

Miljö- och konsumentnämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Som lokal tillsynsmyndighet kontrollerar nämnden att miljölagstiftningen efterlevs. Tillsynsansvaret omfattar miljöbalken med delområdena: miljöfarliga verksamheter och hälsoskydd, förorenade områden, täkter och jordbruk, kemiska produkter samt avfall och producentansvar. I nämndens ansvar ingår livsmedels-, smittskydds- och strålskyddslagstiftningarna, och vidare ansvaret för tillstånd och tillsyn inom alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Nämnden arbetar med naturvårdsfrågor samt att samla in och ställa samman fakta om miljösituationen i staden. Ytterligare uppgifter är att medverka i samhällsplaneringen i de frågor samhällsbyggnadsnämnden efterfrågar kompetensen.

Nämnden har även ansvaret för konsumentvägledning, ekonomisk rådgivning och energi- och bostadsinformation.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till Miljö- och konsumentnämnden budgeteras till 26,65 mnkr och inkluderar ett effektiviseringskrav på 1,3 mnkr.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Samtliga stadens förvaltningar och bolag ska arbeta med att klara den minskning av växthusgasutsläpp som krävs enligt Borås Stads koldioxidbudget. Arbetet leds på strategisk nivå av Kommunstyrelsen.

Nämnden ska medverka i klimatarbetet, såväl när det gäller koldioxidbudgeten, och de insatser som följer av den, som klimatanpassning och framtagande av energi- och klimatplan.

Arbete med sanering av kommunal mark ska vara prioriterad.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Kommunstyrelsen ska tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och konsumentnämnden och Tekniska nämnden utreda hur samverkan kan underlättas mellan verksamheterna som idag ligger på Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och konsumentnämnden (avseende strandskydd), Strategisk samhällsplanering och Mark och exploatering. Utredningen ska vara färdig under första halvan av 2021.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	6,2	5,3	6,1	5,7	5,2
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	0,2	0,1	0,4	0,5	0,4
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	55	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Livsmedelskontroll			
Antal livsmedelsverksamheter	790	800	800
Antal inspektioner	849	800	800
Antal revisioner	102	100	100
Antal delegationsbeslut	322	260	260
Klagomål	98	70	70
Registrering	109	100	100
Miljötillsyn			
Antal delegationsbeslut	834	700	800
Antal inspektioner och personliga möten miljötillsyn	217	250	250

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Antal inspektioner och personliga möten enskilda avlopp	220	200	250
Antal inspektioner och personliga möten hälsoskydd	185	250	250
Antal kundkontakter miljötillsyn	5 806	5 000	6 000
Antal kundkontakter enskilda avlopp	2 609	2 500	2 500
Antal kundkontakter hälsoskydd	2 203	2 500	2 500
Miljöstrategisk verksamhet			
Naturvårds- och hållbarhetsprojekt	5	5	5
Antal deltagande timmar stadens planering	2 352	3 000	1 500
Strandskyddsärenden	58	50	50
Deltagare i miljöutbildning	1 050	600	600
Energi- och klimatrådgivning			
Rådgivningsärenden	139	135	135
Evenemang	7	2	2
Konsument Borås			
Rådgivningsärenden, BUS	634	550	650
Rådgivningsärenden, konsumenträttslig KVL	1 159	1 200	1 200
Föreläsningar och informationstillfällen	53	100	50

Fritids- och folkhälsonämnden

Fritids- och folkhälsonämndens verksamheter är indelade i två ekonomiska ramar: Fritid- och folkhälsa samt Föreningsbidrag.

Fritid och folkhälsa

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	64 208	61 837	61 584
Kostnader	-281 619	-282 137	-286 084
Nettokostnader	-217 411	-220 300	-224 500
Kommunbidrag	209 310	220 300	224 500
Resultat	-8 101	0	0
Ackumulerat resultat	150	150	-
Nettoinvesteringar	-26 853	-14 730	-14 500

Nämndens uppgift

Fritid- och folkhälsonämnden har till huvuduppgift att ansvara för kommunens övergripande folkhälsoarbete samt att främja fritidsverksamheten i kommunen och tillgodose allmänhetens och organisationers behov av anläggningar för motion, rekreation och tävlingsverksamhet.

Fritid- och folkhälsonämnden har ett särskilt ansvar för samarbetsuppdraget avseende lokalt inflytande, demokratifrågor och mötesplatser.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna för Fritid- och folkhälsa budgeteras till 224,5 mnkr för 2021 och inkluderar ett effektivitetskrav på 2,2 mnkr. Kommunbidraget höjs med 3,0 mnkr för ökad hyra i samband med ombyggnationen av Borås Arena. För ökad hyra i Stadsparksbadet efter takrenovering tillförs nämnden 2,0 mnkr. Boråshallen utvecklas i och med Borås Baskets investering i ny restaurangdel till Borås Stads nya evenemangshall. Kommunen kommer att hyra in sig i med en årlig hyra på 2,35 mnkr och nämnden får då motsvarande summa i utökat kommunbidrag. I samband med beslutet om ekonomiska ramar i våras fick Fritids- och folkhälsonämnden 0,7 mnkr i ökad målgruppsefterfrågan enligt volymberäkning för fritidsgårdarna.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Kraftsamling Sjöbo har varit ett treårigt förvaltningsövergripande projekt som nu ska genomföras i enlighet med intentionerna i projektet. Visionen är att utveckla Sjöbo till ett hållbart, attraktivt och välmående område som sjuder av positiva initiativ med ett rikt kultur- och fritidsutbud.

Arbetet mot sexuella trakasserier och övergrepp ska ingå i Borås Stads arbete med Säker och trygg förening.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Fritids- och folkhälsonämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Ortsråden ska fortsätta utvecklas.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Fritids- och folkhälsonämnden ska under 2021 inrätta minst en ny badplats vilket gärna kan ske i samverkan med föreningslivet.

Fritids- och folkhälsonämnden ska under 2021 se över öppettiderna för fritidsgårdarna så att dessa håller öppet när behovet är som störst.

Fritids- och folkhälsonämnden ska utreda möjligheten att lokalsamordna mötesplatserna med föreningslivets lokaler för att vara så lokaleffektiva som möjligt.

Investeringar

Konstgräsplaner
Nämnden följer den utbytesplan som finns för de 16 konstgräsplanerna Varje plan har en "livslängd" på ca 7-10 år, beroende på utnyttjandegraden under åren. Därefter rullas gräset upp och används på skolgårdar eller andra allmänna ytor, där konstgräset fyller en bättre funktion än en grusplan. För ändamålet avsätts 0,6 mnkr.

Aktivitetsplatser
Avser utveckling av näridrottsplatser och utebad i enlighet med utredningen "Näridrottsplatser och badplatser i Borås Stad". För 2021 avsätts sammanlagt 2,0 mnkr inom detta konto.

Badplatser och utebad
Föregående vinters hårda stormar orsakade stora erosionsskador på flera badplatser. Nämnden gör därför ett uppehåll i den beslutade badplatsplanen och fokuserar främst på åtgärder kopplade till detta istället.
Det projekt som avses genomföras under 2021 är:

*Förlängning av stensatt strandpromenad för att förhindra framtida erosion.
*Nya bryggor till Hofsnäs badplats
*Asfaltering av en liten del av Almenäs badplatsparkering

För 2021 avsätts sammanlagt 0,9 mnkr inom detta konto.

Diverse mindre inventarier och utrustning
Avser inventarier och utrustning till idrottshallar och idrottsplatser. Inom detta konto avsätts årligen 1,5 mnkr.

Spår och leder
Våren 2020 gjordes en uppföljning av den Spår- och lederplan som togs fram år 2016. Samtidigt beslutades också om en ny plan för åren 2021-2025, med ett fortsatt fokus att förbättra och underlätta för allmänheten att besöka och aktivera sig i sina nära grönområden och skogar
Inriktningen är att underlätta för allmänheten att röra sig i grönområden och skogar just där de bor oavsett om de bor nära centrum eller i något mindre samhälle utanför staden.
Några av de projekt som planeras att genomföras under 2021 är:

*Etapp 1 av nytt mountainbikeområde i Kransmossens frilufts- och rekreationsområde.
*Långvandringsled som utgår från Kransmossen och förbinder Kransmossen med Hedvigsborg, Transås, Kråkered, Björkehov, Älmås och Gånghester.
*Utbyte av belysning och stolpar på Kypegårdens elljusspår
*Elbelysning mellan Sjöboparken och Sjöbovallen.

För 2021 avsätts sammanlagt 2,5 mnkr.

Evenemangsstaden Borås
Avser insatser för att underlätta för föreningar att arrangera stora tävlingar och mästerskap.
Insatserna kan variera beroende på vilka arrangemang som tilldelas staden. Under 2021 kommer tre stora prestigearrangemang att avgöras i Borås, SM-veckan vinter, Bordtennis SM och Friidrotts SM. För projekten avsätts 1,0 mnkr under 2021.

Boda aktivitetspark
Satsningen på Boda fortgår för att färdigställa aktivitetsparken samt förstärka tryggheten i området med bland annat ny och kompletterande belysning. En detaljplan för området kommer att påbörjas i samverkan med grundskoleförvaltningen. För fortsatt utveckling av området avsätts 1,0 mnkr under 2021. Anläggningsråd kommer hållas inför fortsatt utveckling.

Borås skidstadion
Förberedelser för SM-veckan vinter 2021. Ett samarrangemang mellan Riksidrottsförbundet, Sveriges Television samt Borås Stad. Ett antal åtgärder på skidstadion, med bland annat en ny bro på vägen mellan Hybergsvägen och Ymergården samt anpassning av vissa skidspår för konstsnö. Investeringarna förstärker anläggningens nyttjandegrad efter arrangemanget. Ett avtal kommer att upprättas med Riksidrottsförbundet som reglerar åtaganden från stadens sida. Arbetet sker i samråd med Mark och exploatering, Tekniska förvaltningen samt Miljöförvaltningen. Totalnivån bedöms till 10,0 mnkr vara 1,0 mnkr avsätts under för 2021.

Kronängsparken
I enligt med en ny detaljplan för området så kommer fotbollsplanen att behöva flyttas. Projektet avser flytt av spelplan samt ny läktare och nytt staket samt belysning. Projektet tidsberäknas till 2021. Totalt avsätts 5,0 mnkr varav 4,0 mnkr finns tillgängligt under 2021.

Ny idrottshall i Fristad
Behov finns av en ny idrottshall i Fristad bl.a. då föreningarnas verksamhet växer. Placeringen av den tänkta hallen är intill den nuvarande. Totalt för projektet avsätts 45,9 mnkr varav 36,4 mnkr finns tillgängligt under 2021.

Sjöbovallen ombyggnad
Sjöbovallens idrottsanläggning och dess omklädningsrum är i behov av upprustning. För projektet

avsätts sammanlagt 17,5 mnkr varav 7,0 mnkr under 2021.

Norrbyhuset utökat lokalbehov
Projektet avser en utökad verksamhet av Norrbyhuset. Ytorna idag räcker inte för den verksamhet som bedrivs. Projektet omfattar en anpassning av plan två i befintligt hus. För ändamålet avsätts 2,5 mnkr under 2021. Anläggningsråd ska hållas inför investeringsbeslut.

Brygghuset
Projektet avser anpassning av befintliga lokaler på Bryggaregatan för en samlokalisering av Brygghusets verksamhet och kulturföreningen Tåget. För projektet avsätts 3,0 mnkr under 2021.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	5,4	6,8	7,6	8,6	9,4
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	5,2	15,9	13,1	12,8	11,9
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	47	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Borås Arena			
Antalet utnyttjade timmar på konstgräset Huvudarenan	1 281	1 500	1 500
Antalet utnyttjade timmar på konstgräset Borås Arena 2	1 812	1 300	1 500
Simhallar			
Antal besökare Stadsparksbadet	140 857	240 000	240 000
Antal besökare Borås Simarena	172 224	170 000	170 000
Antal besökare Sandaredsbadet	70 361	65 000	65 000
Antal besökare Dalsjöbadet	48 763	38 000	38 000
Antal besökare Alidebergsbadet	24 187	30 000	30 000
Lundby Park			
Antal köpta årskort på Skatehallen	102	65	65
Antal föreningsaktiviteter	82	70	70
Andel besökare som är flickor/kvinnor, %	13	40	40
Fritidsgårdsverksamhet			
Öppethållande timmar per vecka	334	350	315
Öppethållande dagar per vecka	6	6	6
Antal besökare som är flickor/kvinnor, %	38	50	50

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Mötesplatser			
Öppethållande timmar per vecka	170	185	185
Öppethållande dagar per vecka	6	5	6
Antal besökare som är flickor/kvinnor, %	47	50	50
Brygghuset			
Öppethållande timmar per vecka	36	36	
Antal slutna bokningar av unga	1 232	1 000	
Antal öppna bokningar av unga	152	150	
Antal bokningar av vuxna som skapar innehåll för unga	258	250	
Antal besökare som är flickor/kvinnor, %	49	50	50

Föreningsbidrag

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	98	45	45
Kostnader	-42 726	-43 695	-44 195
Nettokostnader	-42 628	-43 650	-44 150
Kommunbidrag	43 050	43 650	44 150
Resultat	422	0	0
Ackumulerat resultat	0	0	0
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Kommunen lämnar bidrag enligt av fullmäktige fastställda regler till ungdoms-, invandrar- och pensionärsföreningar samt till sociala föreningar och föreningar för människor med funktionsnedsättningar. Huvudsyftet med bidragen är att stimulera ett brett fritidsutbud som tillgodoser olika intressen.

Anläggningslån lämnas för ekonomiskt stödja anordnandet av fritidsanläggningar, ungdomslokaler eller andra lokaler som kommuner bedömer angelägna. Lån utgår med maximalt 40 % av kostnaden. Lånen är ränte- och amorteringsfria i 30 år, varefter de avskrivs. Beslut fattas av fullmäktige för varje enskilt lån.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Totalt beräknas kommunbidraget för föreningsbidragen till 44,2 mnkr för budgetåret 2021. Då kostnaderna inom verksamheten nästan uteslutande styrs av de regler fullmäktige fastställt, brukar eventuella budgetavvikelser regleras i nästkommande bokslut.

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Ungdomsföreningar			
Bidragsberättigat medlemskap	20 923	21 000	21 000
Bidragsberättigade föreningar	166	165	165
Antalet aktiviteter	60 218	65 000	65 000
Antal unika deltagare kvinnor/män, %	43/57	50/50	50/50
Andel föreningar som är säkra och trygga, %	46	55	55
Etniska föreningar			
Bidragsberättigat medlemskap	3 998	5 000	4 500
Antalet aktiviteter	3 481	3 500	3 500
Andel unika deltagare kvinnor/män, %	42/58	50/50	50/50
Andel föreningar som är säkra och trygga, %	19	50	60
Föreningar för människor med funktionsnedsättningar			
Bidragsberättigat medlemskap	4 171	4 200	4 300
Antal aktiviteter	2 370	2 500	2 500
Antal unika deltagare kvinnor/män, %	61/39	50/50	50/50
Andel föreningar som är säkra och trygga, %	14	50	50
Pensionärsföreningar			
Bidragsberättigat medlemskap	9 134	9 200	9 000
Antal unika deltagare kvinnor/män, %	67/33	50/50	50/50
Andel föreningar som är säkra och trygga, %	9	40	50
Överenskommelsen			
Antal anslutna föreningar/organisationer	83	95	95
Antalupprättade avtal/IOP	7	8	8

Kulturnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	42 142	28 637	28 637
Kostnader	-213 937	-214 337	-215 337
Nettokostnader	-171 795	-185 700	-186 700
Kommunbidrag	171 575	185 700	186 700
Resultat	-220	0	0
Ackumulerat resultat	1 275	1 275	-
Nettoinvesteringar	-3 756	-6 966	-8 728

Nämndens uppgift

Kulturnämndens verksamhet syftar till att göra Borås Stad till en bra och attraktiv stad att leva i. En stad som ger alla invånare möjligheter till information, kunskap och upplevelser för att kunna ta aktiv del i den demokratiska processen och utvecklas som människa. Kulturnämndens verksamhet ska utgå från ett mångkulturellt perspektiv och ett jämställt utbud och utövande.

Kulturnämnden ska bedriva biblioteks-, musei- och utställningsverksamhet, teater, dans- och musikverksamhet inklusive kulturskola, filmverksamhet och annan kulturell verksamhet. Kulturnämnden ska också slå vakt om kulturarvet och kulturmiljön, skapa möjligheter till eget skapande och aktiv delaktighet och engagera barn och ungdomar i det kulturella och konstnärliga livet.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kulturnämndens verksamhet budgeteras till 186,7 mnkr för 2021 och inkluderar ett effektivitetskrav på 1,9 mnkr.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Kraftsamling Sjöbo har varit ett treårigt förvaltningsövergripande projekt som nu ska genomföras i enlighet med intentionerna i projektet. Visionen är att utveckla Sjöbo till ett hållbart, attraktivt och välmående område som sjuder av positiva initiativ med ett rikt kultur- och fritidsutbud.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Kulturnämnden ska under 2021 planera för en effektivisering av biblioteksverksamheten, i syfte att i färre lokaler erbjuda mer verksamhet.

Kulturnämnden ska under 2021 ta fram en plan som beskriver i vilken ordning kommunens bibliotek ska bli Mer-öppna. Biblioteken i serviceorterna ska prioriteras.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Investeringar

Inventarier och div. mindre investeringar
Ett årligt anslag avsätts i investeringsbudgeten för inköp av inventarier och andra diverse mindre investeringar. För 2021 finns 0,5 mnkr tillgängligt.

Konstmuseet och Textilmuseet konstinköp
Ett årligt anslag på 1,2 mnkr avsätts för inköp av konst till Konstmuseet och Textilmuseet.

Konstnärlig gestaltning
För 2021 avsätts 1,5 mnkr i investeringsbudgeten för konstnärlig gestaltning vid ny- om- och tillbyggnader av fastigheter. Utöver denna summa avsätts ytterligare 1,5 mnkr till skulpturbiennal enligt nedan.

Skulpturbiennal/Jubileumsutställning 2021
Borås internationella skulpturbiennal kommer inför 400-årsjubileet att växa till en större konstbiennal som inrymmer alla konstformer. Detta kommer att ske i samarbete med Textilmuseet och Borås TME. Arrangemanget ska öppna i maj 2021 och pågå t om med oktober 2021. Budgeten är förstärkt med sammanlagt 4,5 mnkr under åren 2020-2021. För år 2021 är anslaget 4,5 mnkr.

Sjöbohuset hyllsystem
Avser nytt hyllsystem i det kommande nya Sjöbohuset. För ändamålet avsätts 1,0 mnkr i budget 2021.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4,2	5,3	4,6	4,3	4,3
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	6,3	6,2	6,1	6,3	5,8

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	43	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Biblioteksverksamhet			
Antal medialån biblioteken i Borås	896 290	900 000	900 000
Antal medialån skolbiblioteken i Borås	224 941	250 000	250 000
Antal besökare biblioteken i Borås	642 871	550 000	650 000
Antal folkbibliotek	11	12	11
Öppethållande timmar per vecka folkbibliotek	468	460	454
Museiverksamhet och kulturminnesvård			
Antal besökare Borås Museum	26 733	25 000	25 000
Antal besökare Textilmuseet	66 346	55 000	55 000
Konst och utställningsverksamhet			
Antal besökare Konstmuseet	22 605	25 000	25 000
Teaterverksamhet			
Antal besökare Stadsteatern	14 531	20 000	15 000
Kulturskola			
Antal elever	5 601	5 600	2 500
Borås Bio (Röda Kvarn)			
Antal besökare	13 206	11 500	11 500
Övrigt			
Antal besökare Kulturhuset	346 835	330 000	330 000
Andel kulturaktiviteter för barn och unga, %	52	50	50

Förskolenämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	161 939	159 014	149 459
Kostnader	-919 525	-952 164	-956 809
Nettokostnader	-757 586	-793 150	-807 300
Kommunbidrag	753 925	793 150	807 300
Resultat	-3 661	0	0
Ackumulerat resultat	-5 067	-5 067	-
Nettoinvesteringar	-2 124	-2 700	-4 300

Nämndens uppgift

Förskolenämnden ansvarar för uppgifter avseende kommunal förskola och kommunal pedagogisk omsorg som åligger kommunen enligt skollagen och andra författningar. Förskolenämnden beslutar om godkännande av fristående förskolor och beslut angående rätt till bidrag för bedrivande av fristående pedagogisk omsorg samt för kommunens tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Nämnden ansvarar även för samordningen av familjecentralerna.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Förskolenämndens ram för 2021 är 807,3 mnkr. Antal barn i förskoleålder förväntas minska med 0,1 %. Nämnden har erhållit en minskning för dessa volymförändringar med 0,9 mnkr i vårens ekonomiska ramar.

För att utemiljön på Borås Stads förskolor ska uppnå en likvärdig standard avsätts 5,0 mnkr i investeringsbudgeten.

Förskolenämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag, t.ex. lärarlönelyftet, maxtaxa och bidrag till minskade barngrupper. De riktade statsbidragen utgör en relativt stor andel av nämndens utrymme och det mest omfattande är statsbidraget till minskade barngrupper som för ht 2020/vt 2021 uppgår till 48,1 mnkr. I jämförelse med ht 2019/vt 2020 är det en minskning med 6,4 mnkr.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Språkkrav ska ställas på anställda inom förskolenämndens verksamhet. Nivå B2 ska gälla för arbetsuppgifter som kräver kompetens motsvarande barnskötare.

Förskolenämnden ska arbeta utifrån målet att Borås förskolor ska nå målet om 100 % behörig personal,

förskollärare, barnskötare eller annan adekvat utbildning. På varje förskola ska det finnas legitimerade förskollärare.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Förskolenämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

För förskola i Borås gäller fastställd avgift, men därutöver får inga extra kostnader tas ut av barnens vårdnadshavare.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Huvudregeln ska vara att Borås Stad, enligt gällande lagstiftning, erbjuder förskola från ett års ålder. Barn som inte fyllt ett år kan ändå ha rätt till förskola enligt de möjligheter som finns i lagen.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Vård- och äldrenämnden ska i samverkan med Förskolenämnden pröva möjligheten att införa någon form av integrerad verksamhet för barn och äldre, till exempel på Kristineberg.

Lokalförsörjningsnämnden ska tillsammans med Grundskolenämnden, Förskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden under 2021 utreda hur nämnderna på ett bättre sätt kan använda sina lokaler gemensamt. Det ska särskilt belysas hur föreningslivet kan använda lokalerna när det inte bedrivs någon utbildning i dem.

När Borås Stads nämndorganisation gjordes om stod valet mellan A) en gemensam kostorganisation under en nämnd, till exempel Servicenämnden eller B) en kostorganisation per nämnd. Alternativ B valdes. Kommunstyrelsen ska i samverkan med Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Vård- och äldrenämnden utvärdera det valda alternativet. Uppdraget ska redovisas senast halvårsskiftet 2021.

Investeringar

Sjömarken, Badstrandsvägen, 6 avd

Nybyggnation av förskola med 120 platser, kommunstyrelsen avsätter totalt 43,4 mnkr varav 2,5 mnkr år 2021. Förskolan beräknas vara klar 2023.

Utemiljö förskolor
För att utemiljön på Borås Stads förskolor ska uppnå en likvärdig standard avsätts 5,0 mnkr årligen under perioden 2020-2022.

Strandvägens förskola, Sandared
Nybyggnation av förskola med 120 platser. Förskolan kommer eventuellt ersätta Sjögårdens och Nordtorps förskola. Totalt avsätts 39,4 mnkr varav 8,5 mnkr år 2021. Förskolan beräknas vara klar år 2021.

Kristinegården
Den befintliga Kristinegården är i behov av renovering då byggnaden har byggnadstekniska brister. Förskolan kommer att inrymma nio hemvister med plats för ca 120 barn. Den nya förskolan ger inget nettotillskott av barnomsorgsplatser. Totalt avsätts 39,9 mnkr varav 26,0 mnkr år 2021. Förskolan beräknas vara klar 2022.

Ovanstående objekt uppgår till totalt 39,5 mnkr år 2021. Lokalförsörjningsnämnden ansvarar för dessa objekt.

I investeringsplanen för år 2022-2023 ingår även Tokarpsbergs förskola och Vinkelvägen Sparsör.

I investeringsbudgeten finns avsatt 1,8 mnkr till inventarier vid nybyggnation.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andelen barn som får plats på förskola på önskat placeringsdatum, ska öka (%)	42	-	74	81	-
Andelen föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan ska öka, %	95,4	95,9	95,8	95,7	96
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.	-	-	-	25	24
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.	-	50,2	49,9	50,4	50,1
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	-	8,6	9,3	9,6	10,4
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	-	81	88,1	86,7	57,7
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	41	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Antal inskrivna barn från kommunen	6 007	6 210	5 970
varav barn i fristående verksamhet	460	480	480
Andel (%) inskrivna barn av samtliga barn i åldern 1-5 år	90	92	92
Bruttokostnad per inskrivet barn, kr	147 708	150 589	151 871
Antal barn per årsarbetare i egen regi	5,1	5,2	5,4

Grundskolenämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	324 092	307 939	309 000
Kostnader	-1 779 131	-1 827 239	-1 875 900
Nettokostnader	-1 455 039	-1 519 300	-1 566 900
Kommunbidrag	1 463 325	1 519 300	1 566 700
Resultat	8 286	0	0
Ackumulerat resultat	24 559	24 559	-
Nettoinvesteringar	-5 227	-11 500	-6 000

Nämndens uppgift

Grundskolenämnden har hand om kommunal förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem samt övriga uppgifter som åligger kommunen enligt skollagen och andra skolförfattningar.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Grundskolenämndens ram för 2021 är 1 566,9 mnkr. Barnantalet i åldersgruppen 6-15 år förväntas öka med 1,7 %. Nämnden har erhållit kompensation för dessa volymförändringar med 19,6 mnkr i vårens ekonomiska ramar.

Grundskolenämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag som inte ingår i nämndens tilldelade kommunbidrag. Nämndens beräknas erhålla cirka 116 mnkr i riktade statsbidrag år 2021, vilket är en ökning med 5 mnkr i jämförelse med föregående år.

Regeringen aviserar i budgetproposition för 2021 att tillföra 1 miljard kronor till skolan som finansieras delvis av att satsningen på lärarassistenter på 500 mnkr avslutas. Hur detta kommer att påverka Borås Stad är i dagsläget inte känt.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

För att uppnå ett likvärdigt stöd oavsett var eleverna bor, bibehålla och tillvarata kompetensen hos studiehandledarna i modersmål, och för ett fortsatt förbättrat resultat bör Centrum för flerspråkigt lärande ges de förutsättningar som krävs för att fortsätta sitt goda arbete.

Antalet hälsosamtal ska öka i syfte att förebygga psykisk ohälsa.

Språkutvecklande arbete, särskilt i tidiga åldrar, ska ges hög prioritet.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Grundskolenämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Skolan i Borås är avgiftsfri. För fritidshem gäller fastställd avgift, men därutöver får inga extra kostnader tas ut av barnens vårdnadshavare.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Grundskolenämnden ska tillsammans med Tekniska nämnden under 2021 utreda hur skolskjutsverksamheten kan effektiviseras utan att den enskilda eleven drabbas.

Lokalförsörjningsnämnden ska tillsammans med Grundskolenämnden, Förskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden under 2021 utreda hur nämnderna på ett bättre sätt kan använda sina lokaler gemensamt. Det ska särskilt belysas hur föreningslivet kan använda lokalerna när det inte bedrivs någon utbildning i dem.

När Borås Stads nämndorganisation gjordes om stod valet mellan A) en gemensam kostorganisation under en nämnd, till exempel Servicenämnden eller B) en kostorganisation per nämnd. Alternativ B valdes. Kommunstyrelsen ska i samverkan med Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Vård- och äldrenämnden utvärdera det valda alternativet. Uppdraget ska redovisas senast halvårsskiftet 2021.

Investeringar

Byttorpskolan
Om- och tillbyggnad. Utökning till en tre-parallellig skola F-6. Totalt avsätts 153,8 mnkr varav 58,6 mnkr 2021. Skolan beräknas vara klar 2022.

Särlaskolan
Ombyggnad till en sju-parallellig 7-9 skola. Totalt avsätts 175,0 mnkr varav 2,5 mnkr 2021. Skolan beräknas vara klar 2024.

Myråsskolan
Om- och tillbyggnad. Utökning till en fyr-parallellig skola F-6. Totalt avsätts 230,0 mnkr varav 38,5 mnkr 2021. Skolan beräknas vara klar 2023.

Trandaredskolans kök
Utbyggnad av kök för att öka matsalens kapacitet och förbättra arbetsmiljön. Totalt avsätts 16,8 mnkr varav 2,9 mnkr 2021. Utbyggnaden beräknas vara klar 2021.

Gula skolan, trafikanpassning
Ny anslutning och på-/avsläppningszon för att förbättra trafiksituationen. Totalt avsätts 5,0 mnkr varav 5,0 mnkr 2021. Trafikanpassningen beräknas vara klar 2021.

Ny skola Gässlösa
Nybyggnad av en skola som motsvarar en storlek av en fyr-parallellig skola F-6. Skolbyggnaden kommer att byggas flexibel för att underlätta en omställning för hemvister mellan årskurs 1-6 och 7-9. Totalt avsätts 310,0 mnkr varav 73,0 mnkr 2021. Skolan beräknas vara klar 2023. Inför investeringsbeslut ska anläggningsråd hållas.

Ovanstående objekt uppgår till totalt 180,5 mnkr år 2021. Lokalförsörjningsnämnden ansvarar för dessa objekt.

I investeringsplanen 2022-2023 ingår även om- och tillbyggnad av Erikslundsskolan.

I investeringsbudgeten finns avsatt 4,0 mnkr till inventarier för Björkhöjdskolans utökning under 2021 samt 2,0 mnkr till inventarier för att påbörja inflyttning på Byttorpskolan.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram ska öka, %.	85	79	80	80	84
Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 ska öka.	221	213	222	220	223
Andelen elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9 ska öka, %.	92,2	91,8	87,3	87,2	89,1
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.	-	-	-	30,8	23
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.	-	42,8	39,4	42,4	45
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	-	6,5	6,3	6,1	6,8
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	-	61,2	50,5	56,3	55,5
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	38	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Grundskola			
Antal elever från kommunen i grundskola	12 302	12 374	12 400
varav elever i fristående skola i Borås	1 703	1 643	1 650
Kostnad för kommunal grundskola, kr/elev	91 752	93 830	96 843
Antal elever per lärare, totalt i kommunen (heltidstjänst)	11,3	11,5	11,5

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Antal elever per pedagogisk personal	8,8	9,1	9,2
Antal Borås-elever med skolskjuts	4 300	4 100	4 600
Förskoleklass			
Antal elever från kommunen i förskoleklass	1 405	1 436	1 436
varav elever i fristående skola	76	74	78
Kostnad förskoleklass hemkommun, kr/elev	46 554	50 499	53 277
Antal elever per lärare (heltidstjänst)	16,4	16,2	17,4
Obligatorisk särskola			
Antal elever från kommunen i särskola	107	106	120
Kostnad särskola, kr/elev	434 308	440 422	462 934
Fritidshem			
Antal elever från kommunen i fritidshem	4 925	4 900	4 900
varav barn i fristående verksamhet	292	309	300
Barn 6-9 år inskrivna i fritidshem och pedagogisk omsorg, andel (%)	88	88	86
Kostnad fritidshem, kr/inskrivet barn	26 530	29 409	27 042
Antal inskrivna elever per årsarbetare	21,0	21,0	21,4

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	287 032	260 325	255 023
Kostnader	-829 917	-809 725	-823 773
Nettokostnader	-542 885	-549 400	-568 750
Kommunbidrag	526 920	549 400	568 750
Resultat	-15 965	0	0
Ackumulerat resultat	3 469	3 469	-
Nettoinvesteringar	-3 298	-2 000	-5 000

Nämndens uppgift

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar i enlighet med skollagen för den del av kommunens utbildning inom skolväsendet som omfattar skolformerna gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (grundläggande och gymnasial nivå), särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare samt yrkeshögskolan.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ram för 2021 är 568,75 mnkr. Antal i aktuell skolåldersgrupp förväntas öka med 2,1 %. Gymnasieskolan har erhållit kompensation för dessa volymförändringar med 6,3 mnkr i vårens ekonomiska ramar.

Inom ramen för nämndens budget frigörs 7 mnkr till undervisning, från avveckling av skolkort till dem vars avstånd till gymnasieskola understiger 6 km.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Skolkort som gäller i kollektivtrafiken inom Borås kommun ska tilldelas elever som bor mer än 6 km från den valda skolan. Detta gäller gymnasieelever som är folkbokförda i Borås och som omfattas av studiehjälp, oavsett skolhuvudman. Förändringen ska gälla från och med vårterminen 2021.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Gymnasieskolan i Borås är avgiftsfri.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Lokalförsörjningsnämnden ska tillsammans med Grundskolenämnden, Förskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden under 2021 utreda hur nämnderna på ett bättre sätt kan använda sina lokaler gemensamt. Det ska särskilt belysas hur föreningslivet kan använda lokalerna när det inte bedrivs någon utbildning i dem.

När Borås Stads nämndorganisation gjordes om stod valet mellan A) en gemensam kostorganisation under en nämnd, till exempel Servicenämnden eller B) en kostorganisation per nämnd. Alternativ B valdes. Kommunstyrelsen ska i samverkan med Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Vård- och äldrenämnden utvärdera det valda alternativet. Uppdraget ska redovisas senast halvårsskiftet 2021.

Investeringar

Almåsgymnasiet
Ombyggnation. Gemensamma ytor, hörsal och grupprum ska utvecklas och logistiken mellan huvudentré, undervisningssalar och gemensamma ytor behöver ses över. Totalt avsätts 17,5 mnkr varav 12,2 mnkr 2021. Ombyggnaden beräknas vara klar 2021.

Lokalförsörjningsnämnden ansvarar för detta objekt.

I investeringsbudgeten finns avsatt 5,0 mnkr för inventarier till innergård och lektionssalar på Almåsgymnasiet och utökning av undervisningslokaler på Viskastrandsgymnasiet.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andelen elever som känner sig trygga i gymnasieskolan ska öka, %.	94,8	96,3	95,2	95	-
Andelen elever med högskoleförberedande respektive yrkesexamen ska öka, %.	91,7	93,2	93	91	92
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.	-	-	-	19,4	17,1
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.	27,9	35,7	48,3	44,4	40,7

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4,3	3,8	4,7	4,5	4,3
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	20,4	19,4	16	10,3	7,5
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	48	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Gymnasieskola			
Antal elever från kommunen i gymnasieskola	3 836	4 128	4 207
Totalt antal elever i Borås stads gymnasieskolor	4 287	4 592	4 539
Antal elever hos extern utbildningsanordnare	623	616	686
Antal elever från andra kommuner	1 074	1 048	963
Kostnad kr per elev	105 229	93 921	93 766
Gymnasiesärskola			
Antal elever från kommunen i gymnasiesärskola	77	75	79
Totalt antal elever i Borås stads gymnasiesärskolor	105	103	102
Antal elever från andra kommuner	34	33	28
Kostnad för kommunal gymnasiesärskola, kr per elev	408 210	422 616	334 314
Vuxenutbildning			
Komvux på grundläggande nivå, - genomsnittligt elevantal	396	350	380
Komvux på gymnasial nivå, - genomsnittligt elevantal	1 906	580	880
YH (Yrkeshögskolan) - genomsnittligt elevantal	205	200	300
Komvux i svenska för invandrare - genomsnittligt elevantal	994	970	900
Särvux, genomsnittligt elevantal	108	95	110

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	80 429	40 154	38 630
Kostnader	-391 360	-357 054	-371 730
Nettokostnader	-310 931	-316 900	-333 100
Kommunbidrag	288 850	316 900	333 100
Resultat	-22 081	0	0
Ackumulerat resultat	-22 096	-22 096	
Nettoinvesteringar			

Nämndens uppgift

Individ- och familjeomsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorgens delområden vuxna, barn och familj samt ensamkommande barn. Nämnden har dessutom ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta eller långt från den ordinarie bostadsmarknaden.

Nämnden har dessutom två av Kommunfullmäktige fastställda samarbetsuppdrag. Ett särskilt samarbetsuppdrag för barn och unga samt ett särskilt samarbetsuppdrag för boendeprocessens mjuka frågor. Dessa samarbetsuppdrag är därmed också ett sätt att tydliggöra ansvar och befogenheter i frågor som har gemensam karaktär.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 333,1 mnkr. Nämndens kommunbidrag för 2021 har förstärkts med 11 mnkr för att komma tillrätta med ett strukturellt underskott och volymförändringar i grunduppdraget samt det nya avtalet om ungdomsmottagning.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Nämnden ska medverka med socialrådgivarkompetens i de familjecentraler som finns och som kommer att etableras i Borås.

Arbetet med att stärka familjehemmen ska även fortsätta under 2021.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Individ- och familjeomsorgsnämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

En genomlysning av Individ- och familjeomsorgsnämndens verksamhet ska genomföras i syfte att säkerställa att rätt insats nyttjas. Utredningen ska belysa egenregins insatsers kvalitet i jämförelse med RAM-upphandlade insatser samt redovisa vilka resultat som egenregins insatser har i jämförelse med RAM-upphandlade insatser. Utredningen ska även redovisa om strukturella brister föreligger.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Individ- och familjeomsorgsnämnden ska under 2021 utreda förutsättningarna för att i högre grad kunna stötta unga, vars placering inom socialtjänsten kommer att upphöra, i deras sökande efter eget boende.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	-	6,4	6,8	7,1	8,3
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	-	15,3	12,8	11,4	10,8
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	57,6	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Barn och unga 0-20 år			
Antal aktualiserade barn och ungdomar	2 222	2 300	2 400
Andel aktualiserade av totala antalet 0-20-åringar, %	7,9	8,4	8,6
Antal barn och unga med heldygnsinsatser	197	140	180
Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser	511	220	245
Antal ensamkommande barn med heldygnsinsatser	51	40	10
Vuxen			

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Antal aktualiserade personer mellan 21 – 64 år	627	730	670
Andel aktualiserade av totala antalet personer mellan 21-64 år (%)	0,8	1,1	0,8
Antal vuxna personer över 20 år heldygnsinsatser	116	61	60
Antal vuxna personer över 20 år med öppenvårdsinsatser	208	75	83

Arbetslivsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	186 243	164 480	165 757
Kostnader	-414 232	-402 030	-407 107
Nettokostnader	-227 989	-237 550	-241 350
Kommunbidrag	233 200	237 550	241 350
Resultat	5 211	0	0
Ackumulerat resultat	3 000	3 000	
Nettoinvesteringar			

Nämndens uppgift

Arbetslivsnämndens huvuduppgift är att fullgöra kommunens arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiska insatser. Nämnden ansvarar för att bidra till att motverka arbetslösheten i kommunen genom att verksamheten svarar mot arbetsmarknadens och den enskildes behov. Nämnden ansvarar även för kommunens insatser och åtgärder vid flyktingmottagning och etableringsinsatser för nyanlända, samt har ett samordningsansvar för integration i samhället och på arbetsmarknaden. Detta innebär att nämnden har befogenhet att kalla andra nämnder. Dessutom ansvarar nämnden för insatser gällande nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde.

Nämnden ansvarar för försörjningsstödet samt syftet att den enskilde ska nå egenförsörjning, och arbetar därför med utredande, aktiverande och arbetsförberedande åtgärder.

Nämnden ansvarar även för kommunens del i Sjuhärads samordningsförbund, där övriga parter är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Västra Götalandsregionen. Samordningsförbundet beslutar om mål och inriktning för den finansiella samordningen och stödjer samverkan mellan parterna.

Arbetslivsnämnden administrerar och finansierar kommunens alla feriearbeten.

Till nämndens uppgifter hör också ansvaret för personliga ombud, samt att representera Borås Stad när det gäller Tolkförmedling Väst.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 241,4 mnkr. Nämndens kommunbidrag för 2021 har förstärkts med 1,4 mnkr för att bland annat Arbetslivsnämnden ska sträva efter att hålla verksamheten stadsdelsvärdar på samma nivå som år 2020, samt för att säkerställa att stöd till människor i prostitution ges.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Genom Arbetslivsnämndens integrations- och arbetsmarknadsuppdrag vill nämnden bidra till en tryggare och säkrare stad, med en särskild satsning i de stadsdelar som är mest socialt utsatta i Borås. Då nämnden genom aktiva åtgärder kraftigt minskat kostnader för försörjningsstöd, ~~så~~ finansieras satsningen inom befintlig ram. Satsningen innebär att Arbetslivsnämnden vill öka närvaron och stärka samarbetet med övriga förvaltningar på Hässleholmen, Hulta, Norrby och Sjöbo.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Berörda nämnder ska vara behjälpliga och delta i detta arbete.

Arbetslivsnämnden ska ge stöd till prostituerade.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andelen barn och unga som inte lever i hushåll med försörjningsstöd ska öka; %.	97	98	98	99	98
Antal hushåll som får försörjningsstöd i mer än tio månader under kalenderåret ska minska.	563	492	414	399	420
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	6,4	4	3	3,5	6
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	5,7	3,5	3,5	5,4	5,9
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	53,5	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Individ- och familjeomsorg			
Antal hushåll med försörjningsstöd	708	670	700
Flyktingmottagning			
Antal mottagna flyktingar	326	300	150

Sociala omsorgsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	105 415	105 633	105 633
Kostnader	-783 817	-805 833	-828 483
Nettokostnader	-678 402	-700 200	-722 850
Kommunbidrag	657 275	700 200	722 850
Resultat	-21 127	0	0
Ackumulerat resultat	-11 792	-11 792	
Nettoinvesteringar	-730	-2 000	-1 000

Nämndens uppgift

Nämnden utövar ledningen av kommunens verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Finns behov av kompletterande insatser för målgruppen enligt Socialtjänstlagen ansvarar nämnden för detta. Nämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt Socialförsäkringsbalken rörande assistansersättning.

Sociala omsorgsnämnden skall fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd vad avser barn och unga upp till 18 år och personer med psykiska funktionsnedsättningar inklusive hemsjukvård. För boendestöd som enda insats ansvarar Sociala omsorgsnämnden. Nämnden utövar också ledningen av hälso- och sjukvården inom sin verksamhet.

I nämndens uppgifter ingår också att verka för undanröjandet av fysiska och psykiska tillgänglighetshinder.

Nämnden har dessutom ett av de av kommunfullmäktige fastställda samarbetsuppdragen - samarbetsuppdraget för tillgänglighet. De särskilda samarbetsuppdragen är ett sätt att tydliggöra ansvar och befogenheter i frågor som har gemensam karaktär.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 722,9 mnkr. Nämndens kommunbidrag för 2021 har förstärkts med 8,9 mnkr.

Nämnden har haft ökade kostnader för personlig assistans beroende på ändrad rättstillämpning. Detta är ett nationellt problem och nämnden kommer få besked i samband med tertialbokslut 1 om hur detta ska hanteras.

Under 2021 tillkommer ett nytt statsbidrag som innebär en långsiktig bred satsning för en förstärkt äldreomsorg, totalt bidrag för Borås Stad under år 2021 är 42,5 mnkr varav Sociala omsorgsnämndens andel är 4 mnkr.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Språkkrav för anställda inom Sociala omsorgsnämndens verksamhet ska gälla. Nivån B2 ska gälla för undersköterskor eller motsvarande och B1 för serviceinsatser.

Sommarkolonin på Kärragården ska finnas kvar.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Sociala omsorgsnämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Sociala omsorgsnämnden ska under 2021 utreda vilka anställda på Sociala omsorgsförvaltningen som har behov av fria arbetskläder, vilka kläder medarbetarna behöver och vad det skulle kosta.

Kommunstyrelsen ska i samverkan med Vård- och äldrenämnden och Sociala omsorgsnämnden tillsätta en KAL-grupp för undersköterskor eller motsvarande. KAL-gruppens arbete ska vara färdigt under första halvan av 2021.

Investeringar

Under 2021 planeras det för byggande av fem gruppbostäder inom LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Det finns fyra st som har bestämt läge och de har placering på Backhagsvägen, Färgargatan, Sörmarksliden och Barnhemsgatan. Det planeras även för en ytterligare bostad där det ännu inte finns något bestämt läge. Idag finns ett antal personer som står i kö för att erhålla bostad enligt LSS. Förutom kön finns ett antal bostäder som inte uppfyller kriteriet att vara fullvärdiga och som successivt behöver bytas ut mot fullvärdiga lägenheter som uppfyller alla krav. Två gruppbostäder enligt Socialtjänstlagen (SoL) finns också i investeringsplanen. Det är Skogsfrugatan SoL som beräknas vara färdigställd 2021 och Johannelundsgatan SoL som beräknas vara klar 2022 Den totala investeringsutgiften 2021 uppgår till 109,1 mnkr. Kostnad per nytt boende inom LSS har beräknats till drygt 18 mnkr och för SoL är motsvarande kostnad 30 respektive 60 mnkr.

Backhagsvägens LSS
Nybyggnation av en gruppbostad med särskild service enligt lagen om LSS. Boendet kommer att innehålla 6 lägenheter. För objektet är totalt 19 mnkr avsatt varav 4,6 mnkr 2021. Boendet beräknas bli klart 2021.

Sörmarkslidens LSS
Nybyggnation av gruppbostad med särskild service enligt lagen om LSS. Boendet kommer att innehålla 6 lägenheter. För objektet är totalt 18,2 mnkr avsatt varav 9 mnkr 2021. Boendet beräknas vara klart

2021.

Färgargatans LSS
Nybyggnation av gruppbostad med särskild service enligt lagen om LSS. Boendet kommer att innehålla 6 lägenheter. För objektet är totalt 18,2 mnkr avsatt varav 8,6 mnkr 2021. Boendet beräknas vara klart 2021.

Barnhemsgatan LSS
Nybyggnation av en gruppbostad med särskild service enligt lagen om LSS. Nuvarande boende på Barnhemsgatan uppfyller inte kriterierna för att vara fullvärdiga lägenheter. För objektet är totalt 18,5 mnkr avsatt varav 8 mnkr 2021. Boendet beräknas vara klar 2021.

Skogsfrugatan SOL
Nybyggnation av individuellt prövat boende i form av bostäder med särskild service. Boendet kommer att innehålla 10 st lägenheter. För objektet är totalt 30,0 mnkr avsatt varav 20,4 mnkr 2021. Boendet beräknas vara klart 2021.

Gruppbostad LSS (A)
Nybyggnation av en gruppbostad med särskild service enligt LSS. För objektet är totalt 18,5 mnkr avsatt varav 2,5 för 2020. Boendet beräknas vara klart 2022.

Gruppbostad Johannelundsgatan SoL
Ett individuellt prövat boende med särskild service enligt SoL. För objektet är totalt 60 mnkr avsatt varav 28,5 mnkr avser 2021. Boendet beräknas bli klart under 2022.

Investeringsbudgeten för ovanstående objekt år 2021 uppgår totalt till 87,1 mnkr. Det är Lokalförsörjningsnämnden som ansvarar för dessa objekt.

Övriga investeringar
För inventarier till nytt boende och upprustning av lokaler för daglig verksamhet finns 0,5 mnkr avsatt för vardera projekt.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	8,6	8,2	8,9	8,4	9,5
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	36,4	33,5	42,9	51,6	47,3
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	42	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Funktionshinderverksamhet LSS			
Övergripande			
Antal personer med LSS-beslut	933	1 010	950
Personlig assistans			

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Antal personer med personlig assistans enligt LSS	80	62	66
Antal personer med personlig assistans enligt SFB	184	185	176
Antal beviljade timmar personlig assistans enligt LSS	171 351	148 431	180 000
Antal utförda timmar personlig assistans enligt LSS	151 066	148 341	180 000
Genomsnittlig kostnad per person med personlig assistans enligt LSS och SFB (kr)	410 297	407 393	
Daglig verksamhet			
Antal personer med beslut om daglig verksamhet	470	480	420
- varav personer med externt köpta platser enligt LOV	107	95	96
- varav personer med externt köpta platser (ej LOV)	21	17	19
Genomsnittlig kostnad per person med daglig verksamhet	139 688	141 098	
Korttidsvistelse			
Antal personer med beslut om korttidsvistelse	93	100	80
Genomsnittlig kostnad per person med korttidsvistelse	168 550	152 596	
Bostad med särskild service för vuxna			
Antalet personer med verkställda beslut om boende	347	355	333
- varav antal personer med externt köpta platser (ej LOV)	13	15	13
Antal tillgängliga lägenheter i LSS-boenden	314	336	319
Genomsnittlig kostnad per person med boende	802 766	752 352	
Funktionshinderverksamhet SOL			
Övergripande			
Antal personer med beviljade insatser	610	450	450
Bostad med särskild service			
Antal personer med särskilt boende	93	92	84
- varav personer med externt köpta platser	28	17	17
Insatser i ordinärt boende			
Antal personer med boendestöd	356	400	235
Antal utförda timmar boendestöd	16 216	25 060	16 000
Sysselsättning enligt SoL			
Antal personer med sysselsättning enl. SoL	103	100	100
Övrigt			
Antal personer med trygghetslarm	94	150	100

Vård- och äldrenämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	136 337	130 325	130 083
Kostnader	-1 469 442	-1 532 025	-1 559 583
Nettokostnader	-1 333 105	-1 401 700	-1 429 500
Kommunbidrag	1 345 100	1 401 700	1 429 500
Resultat	11 995	0	0
Ackumulerat resultat	70 279	70 279	
Nettoinvesteringar		-4 400	-6 300

Nämndens uppgift

Vård- och äldrenämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten vad avser omsorg om äldre och andra personer som har behov av bistånd i form av hemtjänst, vård- och omsorgsboende, korttidsboende, dagverksamhet, stöd till närstående samt trygghetslarm och bostadsanpassningsbidrag. För boendestöd som enda insats svarar Sociala omsorgsnämnden. Nämnden ansvarar också för hemsjukvård inklusive rehabilitering. I nämndens uppgifter ingår också förebyggande hälsoarbete riktat till äldre.

Vård- och äldrenämnden utövar ledning av den kommunala hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ansvarar, med undantag för de uppgifter som åvilar Kommunstyrelsen, för kost-, lokalvård- och vaktmästarorganisationen inom sitt verksamhetsområde.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 1 429,5 mnkr och innehåller ett effektiviseringskrav på 9 mnkr. Vård- och äldrenämnden har i vårens ekonomiska ramar erhållit kompensation för befolkningsförändringar med 11,8 mnkr.

Under 2021 tillkommer ett nytt statsbidrag som innebär en långsiktig bred satsning för en förstärkt äldreomsorg, totalt bidrag för Borås Stad är 42,5 mnkr år 2021 varav Vård- och äldrenämnden andel är 38,5 mnkr.

Verksamheten 2021

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

God vård och god äldreomsorg innebär att hemtjänsten ska bygga på välutbildad personal som har

inflytande över sitt arbete och som känner trygghet i sin roll. Den som behöver vården och omsorgen ska få bestämma över sitt eget liv och sin egen vardag. Därför ska nämnden öka möjligheterna att den enskilde i samråd med personalen får möjlighet att besluta om hur insatserna ska utföras.

Språkkrav för anställda inom Vård- och äldrenämndens verksamhet ska gälla. Nivån B2 ska gälla för arbetsuppgifter som kräver undersköterskekompetens och B1 för serviceinsatser.

Ett fortsatt arbete med bemanningsplanering ska ske och grunden är att skapa lugnare och tryggare besök hos den enskilde, vilket innebär att den så kallade minuthetsen ska avskaffas.

Borttagandet av delade turer innebär ett större antal heltider vilket leder till ett ökat behov av bemanningsplanering. Ett sätt att säkerställa arbetsmiljön är att stadens bemanningsenhet arbetar med stor flexibilitet och följsamhet utifrån verksamhetens behov av ständiga personalförändringar. Till detta kommer det behövas en effektiv planering av hemtjänstinsatser så att mer tid är tillsammans med omsorgstagaren.

Under året har en satsning på pilotgrupper genomförts i hemtjänsten. Arbetet har resulterat i att hemtjänstens planeringsfunktion ska decentraliseras. Det kommer att öka personalens och de äldres inflytande eftersom förutsättningarna för kommunikation mellan personal och planerare förbättras.

Även för legitimerad personal kommer det att göras satsningar på både arbetsmiljö, kompetensutveckling och löneutveckling.

Korttidsplatser ska finnas i fler orter i kommunen.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Vård- och äldrenämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Vård- och äldrenämnden ska arbeta för att fler trygghetsboenden ska byggas i kommunen.

Vård- och äldrenämnden ska erbjuda omvårdnadspersonalen på Vård- och äldreförvaltningen avgiftsfritt influensavaccin.

Nya uppdrag 2021

I de fall kommunens intäkter inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Nämnderna ska säkerställa att handlingsberedskap finns för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Trygghetslarm ska vara avgiftsfria. För att säkra en ändamålsenlig användning av trygghetslarmen ska en depositionsavgift tas ut.

Vård- och äldrenämnden ska i första hand hänvisa äldre med behov av serviceinsatser till företag som erbjuder hushållsnära tjänster, samt ta fram ett lämpligt system för ersättning inom ramen för ett sådant system.

Nämnderna ska efterfråga kunskaper hos, och vid behov erbjuda utbildning i ekonomi till, chefer med ekonomiskt ansvar i syfte att säkerställa effektiv resursanvändning.

Personer som i sin yrkesutövning möter företag, ska utbildas i företagares förutsättningar att driva företag, i syfte att förbättra servicen till dessa.

Ett slöseribokslut ska göras årligen. I bokslutet ska utgifter som inte kan motiveras med lagstiftning eller politiska beslut listas.

Vård- och äldrenämnden ska i samverkan med Förskolenämnden pröva möjligheten att införa någon form av integrerad verksamhet för barn och äldre, till exempel på Kristineberg.

Vård- och äldrenämnden ska utreda möjligheten att inrätta ett husdjursvänligt vård- och

omsorgsboende.

Kommunstyrelsen ska i samverkan med Vård- och äldrenämnden och Sociala omsorgsnämnden tillsätta en KAL-grupp för undersköterskor eller motsvarande. KAL-gruppens arbete ska vara färdigt under första halvan av 2021.

När Borås Stads nämndorganisation gjordes om stod valet mellan A) en gemensam kostorganisation under en nämnd, till exempel Servicenämnden eller B) en kostorganisation per nämnd. Alternativ B valdes. Kommunstyrelsen ska i samverkan med Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Vård- och äldrenämnden utvärdera det valda alternativet. Uppdraget ska redovisas senast halvårsskiftet 2021.

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 6,3 mnkr avseende trygghetslarm. Totalt har Kommunstyrelsen avsatt 16,7 mnkr för trygghetslarm.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Senaste utfall 2020
Antal personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar ska minska (medelvärde)	17	17	17	17	17
Andelen hemtjänsttagare som uppger att hemtjänstpersonalen alltid eller oftast tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål ska öka, %.	87	86	83	84	-
Andelen hemtjänsttagare som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten ska öka, %.	86	82	81	81	-
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %	-	-	-	23	25
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.	-	26,5	36,4	46,7	49,4
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	-	10,6	10	9,9	11,4
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	-	131,6	187,5	165,6	172,4
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	-	-	-	34	-

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Insatser i ordinärt boende			
Antal brukare med hemtjänst	3 149	3 200	3 230
Tid som utförs i egen regi hos brukare, timmar	487 444	540 000	537 000
Tid som utförs av privat utförare hos brukare enligt hemtjänstvalet, timmar	100 675	110 000	112 000
Totalt antal utförda hemtjänsttimmar	588 119	650 000	649 000
Brukartid %	57	65	65
Kostnad per hemtjänsttimme	628	567	577
Vård- och omsorgsboende			
Antal belagda platser på vård- och omsorgsboenden	835	845	848
Antal platser i egen regi.	716	713	716
Antal entreprenadplatser	155	155	155
Totalt antal platser	871	868	871
Andel belagda platser av totalt antal platser, %	95,9	97,4	97
Korttidsvård			
Antal belagda korttidsplatser	66	66	62
Antal korttidsplatser	67	67	67
Andel belagda platser av totalt antal platser, %	100,4	98,5	92,5
Antal belagda växelvårdsplatser	14	15	12
Antal växelvårdsplatser	15	15	15
Andel belagda växelvårdsplatser av totala antalet växelvårdsplatser, %	84,4	100	80
Hälso- och sjukvård			
Pågående HSL- åtagande	2 438	2 500	2 500
Förebyggande			
Antal belagda dygn på biståndsbedömd dagverksamhet	13 219	13 600	13 700

Finansiering

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Intäkter	595 847	639 011	678 363
Kostnader	-425 868	-452 027	-459 789
Nettointäkter	169 979	186 984	218 574

Verksamhetsbeskrivning

För att tydliggöra nämndernas ekonomiska ansvar och för att redovisningen skall bli rättvisande, belastas de olika verksamheterna med vissa kalkylmässiga kostnader, främst kostnader för pensioner och för det kapital som användes i verksamheten. Motsvarande belopp redovisas som intäkt under huvudprogrammet Finansiering.

Kostnaderna för under året intjänade pensionsrätter påförs resp. verksamhet med ett pålägg på personalkostnaderna. Detta pålägg är en s.k. kalkylmässig kostnad hos nämnderna och redovisas som en intäkt under Finansieringsprogrammet. De verkliga pensionskostnaderna redovisas enligt den s.k. blandmodellen och består dels av utbetalningar av t o m 1997-12-31 intjänade pensioner, dels av årets intjänade pensionsförmåner.

För att stimulera till en effektiv kapitalanvändning belastas nämnderna med kostnader för det kapital som bundits i verksamheten i form av kapitalkostnader för utnyttjade materiella anläggningstillgångar. Kommunen tillämpar fr.o.m. 2017 den s.k. raka metoden som innebär att kapitalkostnaderna beräknas som årlig avskrivning och räntekostnad baserad på bokfört värde vid årets början. Den s.k. internräntan, som rekommenderas av SKR, föreslås fastställas till 1,25 % för 2021 vilket är en sänkning med 0,25% -enheter jämfört med 2020. Kapitalkostnaderna belastar nämnderna fr.o.m. budgetåret året efter det att investeringen skett.

Verksamheten 2021

Intjänade pensionsförmåner har beräknats till 330,4 mnkr, som finansieras med ett påslag på 8,7 % inkl. löneskatt på lönesumman. Den avgiftsbestämda delen av ålderspensionen, i genomsnitt 5,5 % av lönesumman, avsätts individuellt medan 1,3 % avser förmånsbestämd ålderspension för inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp. För den individuellt avsatta delen av pensionen budgeteras 261,0 mnkr medan den förmånsbestämda delen beräknas uppgå till 61,7 mnkr. Kostnaden för utbetalningarna av t o m 1997-12-31 intjänade pensioner, den s.k. ansvarsförbindelsen är budgeterad till 127,8 mnkr.

De interna kapitalkostnaderna för utnyttjade anläggningstillgångar har beräknats till 335,0 mnkr, varav 30,0 mnkr avser investeringar under 2020.

I de fall kommunen förhyr sådana särskilda boendeformer som anges i Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, erhålls ett särskilt momsstatsbidrag på 18 % av hyreskostnaden. Momsstatsbidraget är beräknat till 12,0 mnkr.

Sammantaget är årets pensionskostnader budgeterade till 448,5 mnkr. Nämnderna har i kalkylmässiga kapital- och pensionskostnader m.m. påförts 664,6 mnkr, som här neutraliseras genom en intäkt med samma belopp. Tillsammans med 12,0 mnkr i ersättning för viss mervärdesskatt, ökning av semesterlöneskulden, 7,0 mnkr och övriga kostnadsposter på netto 2,5 mnkr, uppgår de beräknade nettointäkterna under finansieringsprogrammet till 218,6 mnkr.

Kommunfullmäktiges beslut

I driftbudgeten anvisas normalt nämnderna ett anslag eller kommunbidrag. I investeringsbudgeten anvisas anslag projektvis. Investeringsanslag anvisas antingen direkt i budgeten eller genom särskilda fullmäktigebeslut. I de fall anslag anvisas i budgeten har detta särskilt markerats i investeringsbudgeten med "B".

Kommunfullmäktige skall förutom kommunbidragen och investeringsanslagen fatta särskilda beslut om skattesatsen samt fastställa ett antal taxor och avgifter. I vissa fall redovisas förändringar i taxor och avgifter i budgeten, i vissa fall redovisas hela taxan i form av särskilda bilagor.

Enligt av Kommunfullmäktige fastställda ”Riktlinjer för finansverksamheten Borås Kommunkoncern” skall Kommunfullmäktige årligen besluta om en ram för kommunkoncernens externa upplåning, samt besluta om en ram för kommunens egen upplåning. All upplåning i kommunkoncernen ska inrymmas inom de av Kommunfullmäktige beslutade ramarna och samordnas genom internbanken, som enligt riktlinjerna ska finnas under Kommunstyrelsen. I riktlinjerna framgår även att finansiell leasing i kommunkoncernen jämställs med upplåning. För 2021 föreslås en låneram för kommunens egna behov på 400 mnkr. Borås Stads vagnparks- samt skoldatorfinansiering sker genom finansiell leasing, vilket innebär att en ram för egen nyupplåning behövs samt att övrig belåning behöver göras i Borås Stad. För förmedlade lån till de kommunala bolagen föreslås Kommunstyrelsen bemyndigas att uppta nya lån upp till en ram på 1 100 mnkr. Kommunstyrelsen föreslås även få bemyndigande att omsätta befintliga lån, d v s låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning.

Kommunstyrelsen har sedan länge bemyndigats att i Kommunfullmäktiges ställe fatta beslut om investeringsanslag. Rutinen har fungerat väl och medverkat till kortare handläggningstider. En förutsättning för bemyndigandet är att projekten ifråga var medtagna i investeringsbudgeten och till såväl innehåll som utgifter och inkomster följer vad som angivits i budgeten. Samma bemyndigande föreslås även för år 2020.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunstyrelsen också bemyndigas att besluta om tilläggsanslag för oförutsedda kostnader och utgifter för sammanlagt högst 5 000 000 kr. Kommunstyrelsen föreslås också bemyndigas att besluta om fastighetsförvärv och fastighetsförsäljningar intill ett belopp på högst 10 000 000 kr per förvärv/försäljning. Ärenden av principiell betydelse förutsätts dock prövas av Kommunfullmäktige oavsett belopp.

Kommunstyrelsen föreslås liksom föregående år också bemyndigas att besluta om dels förbud mot återbesättande av vakanta tjänster, dels placering av övertalig personal på vakanta tjänster.

Kommunfullmäktige beslutar

- *att i driftbudgeten bevilja nämnderna följande kommunbidrag (kr)*

Kommunfullmäktige	15 600 000
Revisorskollegiet	6 050 000
Kommunstyrelsen	
- stadsledningskansliet	127 400 000
- kommungemensam verksamhet	124 300 000
Valnämnden	1 100 000
Lokalförsörjningsnämnden	38 400 000
Fritids- och folkhälsonämnden	
- fritid och folkhälsa	224 500 000
- föreningsbidrag	44 150 000
Servicenämnden	0
Samhällsbyggnadsnämnden	23 600 000

Tekniska nämnden	
- väghållning skog parker m m	158 200 000
- persontransporter	77 150 000
Mi-ljö- och konsumentnämnden	26 650 000
Kulturnämnden	186 700 000
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	568 750 000
Arbetslivsnämnden	241 350 000
Sociala omsorgsnämnden	722 850 000
Överförmyndarnämnden	9 100 000
Förskolenämnden	807 300 000
Grundskolenämnden	1 566 900 000
Individ- och familjeomsorgsnämnden	333 100 000
Vård- och äldrenämnden	1 429 500 000

- *att investeringsbudgeten skall ligga till huvudsaklig grund för kommunens investeringsverksamhet under perioden 2021-2023, varvid anslag i budgeten för år 2021 beviljas i enlighet med vad som särskilt markerats.*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att godkänna och besluta om anslag till de projekt som upptagits i investeringsbudgeten under förutsättningen att utgiften för respektive projekt inte överstiger vad om avsatts i budgeten.*

- *att fastställa skattesatsen för år 2021 till 21:31 %.*

- *att fastställa nedanstående taxor och avgifter samt prisförändringar i enlighet med särskild bilaga:*
  - Felparkeringsavgifter
  - Taxa för prövning inom miljöbalkens område
  - Taxa för Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet
  - Taxa för gatuplatser och torgplatser
  - Avgifter för nya tillstånd för tobaksförsäljning

- *att lämna övriga taxor som skall beslutas av Kommunfullmäktige oförändrade under år 2021 förutom Återvinningstaxan och VA-taxan som läggs fram som särskilda ärenden.*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att under 2021 ha rätt att omsätta lån, dvs låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2021.*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att under 2021 ha rätt att nyupplåna, dvs öka kommunens skulder under 2021, med totalt 400 000 000 kronor.*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att under 2021 ha rätt att nyupplåna, dvs öka kommunens skulder under 2021, för förmedling till kommunens bolag med totalt 1 100 000 000 kronor.*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om tilläggsanslag för oförutsedda kostnader och utgifter för sammanlagt högst 5 000 000 kr.*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om smärre fastighetsförvärv och fastighetsförsäljningar intill ett belopp på högst 10 000 000 kr per ärende.*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av avsatta medel uppgående till högst 2 000 000 kr till stöd för lokal utveckling.*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av avsatta medel uppgående till högst 500 000 kr avseende ansvarsutredning om Viskans sanering.*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av avsatta medel uppgående till högst 10 000 000 kr avseende "Borås 400 år"*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av statsbidrag avseende maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder inom barnomsorgen till Förskolenämnden och Grundskolenämnden.*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om omfördelning av Kommunbidrag från Vård- och äldrenämnden till Sociala omsorgsnämnden avseende borttagande av 65-års gränsen för "personer med LSS tillhörighet som har kompletterande SoL-insatser".*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om förbud mot återbesättande av vakanta tjänster*

- *att bemyndiga Kommunstyrelsen att placera övertalig personal på vakanta tjänster*

- *att avsatta medel för sommarlovskort inom kollektivtrafiken omfördelas till Kommunstyrelsen för att bekosta trygghetsvakter.*

- *att 7 mnkr till undervisning frigörs i Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens budget, genom avveckling av tidigare fattat kommunfullmäktigebeslut om skolkort i kollektivtrafiken till de elever vars avstånd till gymnasieskola understiger 6 km.*

- *att i övrigt fastställa upprättat förslag till budget för år 2021.*

- *att redovisade anmälningsärenden läggs till handlingarna.*